

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/4856. számú
törvényjavaslat
a nemzeti köznevelésről**

Előadó:

**Dr. Réthelyi Miklós
nemzeti erőforrás miniszter**

Budapest, 2011. november

2011. évi ...törvény

a nemzeti köznevelésről

A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve, a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelése és minőségi oktatása érdekében az Alaptörvényben foglalt művelődéshez való jog, a nemzeti és etnikai kisebbségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának megvalósítása, a köznevelés résztvevői kötelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. A törvény célja és alapelvei

1. § (1) A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, alpműveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

(2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, valamint az egyenlő bánásmód és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító objektív értékelés jellemzi.

2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

(2) Az állami fenntartású intézményekben, továbbá az állami feladatellátásban résztvevő települési és nemzetiségi önkormányzatok, egyházak által fenntartott intézményekben az óvodai nevelés, az óvodai nevelést és az iskolai nevelés-oktatást kiegészítő pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele, valamint a kollégiumi ellátás az ingyenes oktatásban részt vevő, e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő gyermekek, tanulók számára térítésmentes.

(3) Köznevelési intézményt az állam, e törvény keretei között települési önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, Magyarországon nyilvántartásba vett egyházi jogi személy, továbbá más szervezet vagy személy alapíthat és tarthat fenn, ha a tevékenység folytatásának jogát – jogszabályban foglaltak szerint – megszerezte.

3. § (1) A köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

(2) A köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, gondviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.

(3) Az állami és települési önkormányzati nevelési-oktatási intézmény nem nyilváníthat ki vallási vagy világnézeti elkötelezettséget, ugyanakkor lehetővé kell tennie, hogy a gyermek, tanuló egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatásban vehessen részt.

(4) A köznevelés érvényre juttatja a kisebbségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeket.

(5) A nevelés-oktatás nyelve magyar, nemzetiségi óvodában és iskolában részben vagy egészben a nemzeti-etnikai kisebbség nyelve, a két tanítási nyelvű iskolában – külön jogszabály szerint – részben a célnyelv.

(6) A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevételére, optimális fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

(7) Az alapkörű, az iskolai rendszerű szakképzést is magában foglaló középfokú nevelés-oktatás és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei. A köznevelés bármely iskolai szinten felnőttoktatásként is folyhat.

(8) A fenntartó és az iskola a szakképzésről szóló törvényben foglalt feltételekkel vehet részt a szakképzés feladatainak megvalósításában. Az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálati intézmény az e törvényben meghatározottak szerint vehet részt a pedagógusképzésben és a pedagógus-továbbképzésben.

(9) A köznevelés rendszerének alapegységei a szakmai önállósággal rendelkező intézmények. Munkájuk minőségét, demokratikus és jogszerű működésüket törvényi szabályozás és állami ellenőrzés biztosítja.

(10) Az iskolarendszer átjárható, így a fogadó intézménynek az e törvényben foglalt keretek között megállapított követelményei alapján más iskolába vagy iskolatípusba akár tanév közben is át lehet lépni.

2. Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

1. alapeladat: a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt köznevelési feladat, amely
 - a) óvodai nevelés,
 - b) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelése,
 - c) általános iskolai nevelés-oktatás,
 - d) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása,
 - e) kollégiumi ellátás,
 - f) nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiumi ellátás,
 - g) gimnáziumi nevelés-oktatás,
 - h) szakközépiskolai nevelés-oktatás,
 - i) szakiskolai nevelés-oktatás,
 - j) nemzeti és etnikai kisebbség gimnáziumi nevelés-oktatása,
 - k) nemzeti és etnikai kisebbség szakközépiskolai nevelés-oktatása,
 - l) nemzeti és etnikai kisebbség szakiskolai nevelés-oktatása,
 - m) Köznevelési Hídprogramok keretében folyó nevelés-oktatás,
 - n) felnőttoktatás,
 - o) alapkörű művészetoktatás,
 - p) fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
 - q) pedagógiai szakszolgálati feladat,
 - r) a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
 - s) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
 - t) a gyermekgyógyújdulokban, egészségügyi intézményekben rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatás,
 - u) pedagógiai-szakmai szolgáltatás

lehet,

2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási

hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

3. egyéb foglalkozás: a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja,

4. emelt szintű oktatás: meghatározott tantárgy kerettanterv szerinti magasabb követelményekkel történő tanítása,

5. feladat-ellátási hely: az a cím, ahol a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt feladat ellátása történik,

6. felmenő rendszer: a tanulmányi és vizsgakövetelmények bevezetésének fokozatos ütemezése, amelynek értelmében a változást az érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamon kezdve lehet bevezetni,

7. fenntartó: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a köznevelési feladat ellátására való jogosultságot megszerezte vagy azzal rendelkezik, és az e törvényben meghatározottaknak megfelelően a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik,

8. gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt,

9. intézmény-át szervezés: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okirat 21. § (3) bekezdés c)–k) pontjában felsoroltak bármelyikének módosulásával jár, kivéve az olyan vagyont érintő döntést, amely vagy a feladatellátáshoz a továbbiakban nem szükséges,

10. intézményegység: az a szervezeti egység, amelyik a köznevelési intézmény, többcélú intézmény valamely alapeladatát látja el,

11. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

12. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

13. közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása,

14. magánintézmény: nem állami, nem önkormányzati és nem egyházi fenntartású intézmény,

15. minősítési eljárás: a pedagógus teljesítményét értékelő eljárás, amely a magasabb fokozatba lépéséhez szükséges,

16. nevelési év: az óvodában szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,

17. nevelőtestület: a nevelési-oktatási intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében pedagógus munkakörben, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak közössége,

18. óraadó: megbízási szerződés keretében legfeljebb heti tíz óra vagy foglalkozás megtartására alkalmazott pedagógus, oktató,

19. országos feladat ellátása: országos feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha a szolgáltatásait igénybe vevők legalább ötvenegyszázaléka – feladat-ellátási helyenként külön-külön vizsgálva, leszámítva azt a megyét (fővárost), ahol a feladat-ellátási hely található – legkevesebb öt különböző megyéből (fővárosból) élők közül kerül ki, feltéve, hogy az adott feladatot ellátó, szolgáltatást nyújtó köznevelési intézményből legfeljebb három működik az országban; továbbá, ha nemzetiségi nevelés, oktatás feladatait látja el, vagy vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett nevelést, oktatást folytat és az

országban legfeljebb egy ilyen intézmény található, amelyik egy településen, a fővárosban egy kerületben működik,

20. óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport: az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába, iskolába, kollégiumba felvételt nyert, azonos feladat-ellátási helyre járó gyermekekből, tanulókból,

21. összevont osztály: az általános iskola alsó tagozatán, az alapfokú művészeti iskolában, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben legalább kettő, legfeljebb négy iskolai évfolyam tanulóiból alkotott osztály,

22. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-, vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

23. szakalkalmazotti értekezlet: a vezetőkből és a köznevelési intézmény alapító okiratában meghatározott alapfeladatra létesített munkakörökben közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony keretében foglalkoztatottakból állók közössége,

24. székhely: az alapító okiratban meghatározott, a köznevelési intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló feladat-ellátási hely, ahol képviseleti jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkahelye található,

25. tagintézmény: az az intézményegység, ahol a székhelytől való távolság vagy a feladatok jellege miatt az irányítási, képviseleti feladatok a székhelyről nem, vagy csak részben láthatók el,

26. tagozat: az általános iskola első–negyedik, valamint az ötödik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelő- oktató munka szakaszára létrehozott szervezeti egység,

27. tanév: az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,

28. tanítási év: ha e törvény másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak, az érettségi és a szakmai vizsga évét kivéve; a szakközépiskola és a szakiskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken – a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben – közismereti képzés nem folyik, a tanítási év – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint – februárban is megkezdhető,

29. tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat,

30. tanuló- és gyermekbaleset: minden olyan baleset, amely a gyermeket, a tanulót az alatt az idő alatt vagy tevékenység során éri, amikor a nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt áll, ide nem értve az intézményen kívüli gyakorlati képzés során bekövetkezett balesetet,

31. telephely: a székhelyen kívül működő feladat-ellátási hely,

32. térségi feladat ellátása: térségi feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha öt év átlagában szolgáltatásait legalább ötvenegyszázalékban – az intézmény székhelyét leszámítva – kettőnél több megyében, vagy a főváros határain kívül élők veszik igénybe.

3. A pedagógiai munka szakaszai

5. § (1) A köznevelési intézményekben folyó pedagógiai munka szakaszai a következők:

a) az óvodai nevelés szakasza, amely a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi,

b) az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:

ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és

bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat,

c) a középfokú nevelés-oktatás szakasza, amely a – a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium kivételével – kilencedik évfolyamon kezdődik, és szakiskolában a tizenegyedik, középiskolában a tizenkettedik évfolyam végén fejeződik be (a továbbiakban a *b)*–*c)* pont alattiak együtt: az iskolai nevelés-oktatás szakasza),

d) az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza, amely – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az alapfokú nevelés-oktatás szakasza után kezdődik, és a szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamon fejeződik be.

(2) Az óvodai nevelés alapelveit az Óvodai nevelés országos alapprogramja határozza meg. Az óvodák az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készítik el helyi pedagógiai programjukat.

(3) Az egyes iskolai évfolyamok tananyaga és követelményei egymásra épülnek. A szakiskolában és a szakközépiskolában a középfokú nevelés-oktatás és az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza párhuzamosan folyhat.

(4) Az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltség tartalmát, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására. A Nat-ról szóló kormányrendelet hatálya nem terjed ki a szakiskolában folyó közismereti nevelés-oktatás tartalmi követelményeinek meghatározására. A szakiskolai közismereti nevelés-oktatás tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

(5) A Nat-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek tartalmazzák a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és meghatározzák a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet.

(6) Az iskolafenntartó, továbbá a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerinti, az Országgyűlés által elismert magyarországi egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek – e törvény és a Nat keretei között – kerettantervet nyújthatnak be jóváhagyás céljából. Az e §-ban szabályozott eljárások költsége azt terheli, aki az eljárást indította.

(7) Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában alkalmazandó kerettantervet a szakképzésről szóló törvény és a szakmai és vizsgakövetelményeket meghatározó miniszteri rendeletek alapján készülő kerettantervek tartalmazzák. A kerettanterveket a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az oktatásért felelős miniszter egyetértésével rendeletben adja ki.

(8) A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelése és iskolai oktatása, a két tanítási nyelvű iskolai oktatás, a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, iskolai oktatása, a kollégiumi nevelés, az alapfokú művészetoktatás az oktatásért felelős miniszter által kiadott rendeletekben foglalt különleges előírásokra épül.

(9) A kerettantervek és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja nemzeti, etnikai kisebbségi nevelést-oktatást érintő kérdéseiben, továbbá a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai oktatásának irányelve kiadásához be kell szerezni az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

4. Az állami vizsgák rendszere

6. § (1) Az érettségi vizsga állami vizsga, amelyet országosan egységes vizsgakövetelmények (a továbbiakban: központi vizsgakövetelmények) szerint kell megtartani. Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogszabály alapján kell meghatározni. Az érettségi bizonyítvány érettségi végzettséget tanúsít, és jogszabályban meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való

bekapcsolódásra, valamint munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít, a szakmai érettségi továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerinti munkakör betöltésére képesít.

(2) Az érettségi vizsgán a tanuló a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

a) magyar nyelv és irodalom,

b) történelem,

c) matematika,

d) idegen nyelv – a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,

e) kötelezően választandó vizsgatárgy; szakközépiskolában a szakközépiskola ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

(3) A kötelező és a kötelezően választandó mellett további vizsgatárgyakból is tehető érettségi vizsga.

(4) Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

(5) A szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítések megszerzésére szervezett szakmai vizsga állami vizsga. A tanuló a szakképzés utolsó évfolyama követelményeinek teljesítése után tehet szakmai vizsgát.

(6) Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei meghatározásáról és kiadásáról, a szakmai vizsga megszervezéséről, a szakképesítést tanúsító bizonyítványok kiadásáról a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkeznek.

(7) Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni, és művészeti záróvizsga is szervezhető. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.

5. A köznevelési rendszer intézményei

7. § (1) A köznevelési rendszer intézményei:

a) óvoda,

b) általános iskola,

c) gimnázium,

d) szakközépiskola (a továbbiakban a c)–d) pont alattiak együtt: középiskola),

e) szakiskola (a továbbiakban a d)–e) pont alattiak együtt: szakképző iskola; a továbbiakban a c)–e) pont alattiak együtt: középfokú iskola),

f) alapfokú művészeti iskola (a továbbiakban a b)–f) pont alattiak együtt: iskola),

g) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény,

h) kollégium (a továbbiakban: az a)–h) pont alattiak együtt: nevelési-oktatási intézmény),

i) pedagógiai szakszolgálati intézmény,

j) pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény (a továbbiakban: az a)–j) pont alattiak együtt: köznevelési intézmény).

(2) A köznevelési intézmény több különböző típusú köznevelési intézmény feladatait is elláthatja, valamint nem köznevelési feladatot ellátó intézménnyel is összevonható e törvényben meghatározott esetben, formában és eljárás megtartásával (a továbbiakban: többcélú intézmény).

(3) A nevelési-oktatási intézmény, a pedagógiai szakszolgálati intézmény gyakorló óvodaként, gyakorló iskolaként, gyakorló kollégiumként, valamint gyakorló szakszolgálati intézményként közreműködhet a pedagógus-képzés, -továbbképzés feladataiban. A gyakorló nevelési-oktatási intézményekben, a gyakorló szakszolgálati intézményben a pedagógusjelöltek szakmai munkáját vezetőpedagógus irányítja.

(4) Az oktatásért felelős miniszter az (1)–(3) bekezdésben meghatározottakon kívül más köznevelési intézményt is alapíthat, alapítását engedélyezheti, ha az megfelel e törvény, valamint a szakképzésről szóló törvény előírásainak. Engedélyezheti sajátos pedagógiai program alapján nevelő és oktató általános

iskola, középfokú iskola továbbá olyan középiskola alapítását, amelynek nem célja, hogy a tanulót felkészítse az érettségi vizsgára. A kérelemhez mellékelni kell a köznevelési intézmény alapításához jogszabályban meghatározott dokumentumokat, tevékenységével, óvoda és iskola esetén az átadni kívánt ismeretekkel kapcsolatos programot. Az engedéllyel kapcsolatos többletköltségeket a fenntartónak kell viselnie.

(5) Az agrár ágazatba tartozó külön jogszabályban meghatározott szakképesítések esetében iskolai rendszerű szakképzés kizárólag a vidékfejlesztésért felelős miniszter által alapított és fenntartott szakképző iskolában, vagy más fenntartó esetén – a vidékfejlesztésért felelős miniszter egyetértésével kötött – köznevelési szerződés és szakképzési megállapodás alapján folyhat.

(6) Az (1) bekezdés *b)–e)* és *g)* pontjában felsorolt iskola – külön jogszabályban meghatározottak szerint – elláthatja a sportiskola feladatait is.

6. Az óvoda

8. § (1) Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. Az óvodavezető a szülő kérelmére és a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

(3) A gyermek hároméves korától annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amikor az ötödik életévét betölti, az óvodába járási kötelezettségét családi napköziben is teljesítheti abban az esetben, ha a családi napköziben a szolgáltatást nyújtó személy rendelkezik a 3. mellékletben az óvodapedagógus munkakör betöltéséhez előírt szakképzettséggel.

(4) Az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete magában foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz szükséges időt is.

7. Az iskolai nevelés és oktatás közös szabályai

9. § (1) A tanulók rendszeres nevelés-oktatása, az érettségi vizsgára, a szakképzésről szóló törvényben meghatározott kivétellel a szakmai vizsgára (a továbbiakban együtt: vizsga), valamint a művészeti alapvizsgára történő felkészítése az iskola feladata.

(2) A tanuló vizsgára történő felkészítése a kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A vizsgára történő felkészülést az iskola a választható tanórai foglalkozások keretében segíti.

(3) A szülőket az iskola a megelőző tanítási év végén tájékoztatja azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz, valamint az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, továbbá arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

(4) A középfokú iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a kilenc-tizenegyedik évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat. A határon túli kirándulásokat a központi költségvetés támogatja. A költségvetési támogatás elbírálásakor előnyt élveznek a külhoni iskolával dokumentált cserekapcsolatban álló hazai iskolák.

(5) A nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány – iskolatípustól függetlenül – alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(6) A középiskola befejező évfolyamának sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány középfokú végzettséget tanúsít.

(7) A gimnáziumban és a szakközépiskolában a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam előzheti meg, feltéve hogy a gimnázium, a szakközépiskola a külön jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelel.

(8) Az alternatív iskolák a részükre kiadott kerettantervben meghatározottak szerint készítik el pedagógiai programjukat. Az alternatív iskolai kerettantervben lehet meghatározni az általános szabályoktól eltérő, sajátos, az adott iskolában

- a) oktatott tananyagot, követelményeket,
- b) folyó felkészítést az állami vizsgákra,
- c) alkalmazott építésügyi előírásokat, eszközöket és felszereléseket, a minőségpolitika rendszerét, módszereit és eszközeit,
- d) működő vezetési modellt, oktatásszervezést,
- e) elfogadott pedagógus végzettséget és szakképzettséget.

(9) A kerettanterv a (8) bekezdésben meghatározott körben eltérhet az e törvényben meghatározottaktól, valamint az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályoktól azzal a megkötéssel, hogy az alternatív iskolák működésével járó többletköltségekhez központi költségvetési többlettámogatás nem igényelhető.

(10) A (8) bekezdés alkalmazásában alternatív iskola az az iskola, amelyik nem hagyományos pedagógiai módszerekkel végzi nevelő és oktató munkáját. Az engedély iránti kérelmet, ha van olyan hálózat, szervezet, amelyik az alternatív iskolát képviseli, a hálózat, szervezet, ha nincs ilyen hálózat, szervezet, az iskola fenntartója jogosult benyújtani.

8. Az általános iskola

10. § Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

9. A gimnázium

11. § (1) A gimnázium négy, hat vagy nyolc évfolyammal működő nevelési-oktatási intézmény, ahol általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, munkába állásra felkészítő nevelés-oktatás folyik.

(2) A gimnázium a tehetséggondozás speciális feladatának ellátására akkor működhet hat vagy nyolc évfolyammal, ha az ott folyó oktatás külön jogszabályban meghatározott emelt szintű követelményeknek megfelel.

10. A szakközépiskola

12. § (1) A szakközépiskolának szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A szakközépiskolában a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint az utolsó középiskolai évfolyam elvégzéséhez vagy érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

(2) A szakközépiskolában az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

(3) A kilencediktől tizenkettedik évfolyamig az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik, az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett.

(4) Ha a művészeti szakközépiskola a tehetséggondozás keretében művészeti szakvizsgára készít fel, a szakképzés és az iskolai nevelés-oktatás szakasza követelményeinek teljesítése egymástól függetlenül is folyhat (a továbbiakban: párhuzamos oktatás).

(5) Párhuzamos oktatás esetén a tanuló az iskolai nevelés-oktatás szakasza és a szakképzés követelményeit ugyanabban az iskolában, eltérő évfolyamokon is teljesítheti, a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint a nevelő és oktató munka az ötödik, hetedik vagy a kilencedik évfolyamon kezdődhet, a tanuló heti óraszámát legfeljebb negyven óra.

11. A szakiskola

13. § (1) A szakiskolának – a speciális és készségfejlesztő szakiskola kivételével, továbbá a szakképzésről szóló törvényben meghatározott szakiskolai képzési formák kivételével – három, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyama van.

(2) A szakiskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, kerettantervben kiadott szakképesítések körében folyhat szakképzés. A közismereti oktatás a szakiskolában a szakiskolai közismereti kerettanterv alapján folyik. A szakiskolában a szakmai vizsgára történő felkészítésre vonatkozó további rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény határozza meg. A szakiskolában, ha a művészeti szakmai vizsgára készít fel, párhuzamos oktatás is folyhat.

(3) A szakmai vizsga letételét követően a tanuló két év alatt középiskolában készülhet fel az érettségi vizsgára.

(4) Alapfokú iskolai végzettség hiányában a szakiskolába történő felvétel feltétele:

a) a tizenhatodik életév betöltése, és

b) a szakiskolában szervezett Köznevelési Hídprogram szerinti tanév teljesítése.

(5) A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatása céljából a szakiskola

a) speciális szakiskolaként működik, ha a többi tanulóval sajátos nevelési igénye miatt együtt haladásra képteleneket készít fel szakmai vizsgára, vagy nyújt részükre munkába álláshoz és életkezdéshez szükséges ismereteket; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott,

b) készségfejlesztő speciális szakiskolaként működik, ha a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók részére biztosítja az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő egyszerű betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott.

(6) Az értelmi fogyatékos tanulók képességét fejlesztő szakiskola előkészítő szakiskolaként működik, ha a nevelés-oktatás kizárólag a kilencedik–tizedik évfolyamon folyik. A tanuló a kilencedik–tizedik évfolyamon felkészülhet a speciális szakiskola vagy a készségfejlesztő szakiskola szakképzési évfolyamán történő továbbtanulásra.

12. Köznevelési Hídprogramok

14. § (1) A Köznevelési Hídprogramok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez.

(2) Az a tanköteles korú tanuló, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, tanulmányait az általános iskola kezdeményezésére a Híd I. programban folytathatja. A Híd I. programban nyújtott képzés pótolja a továbbtanuláshoz szükséges, de hiányzó alapvető ismereteket, kompetenciákat, felkészít tanulási módszerek elsajátítására, fejleszti a szakma elsajátításához

szükséges készségeket. A Híd I. program keretében a tanuló közép fokú iskolába történő felvételi vizsgát tehet. A program végén a tanulmányi követelmények teljesítéséről a szervező iskola tanúsítványt állít ki.

(3) Ha az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező tanköteles tanuló tanulmányait közép fokú iskolában nem kívánja folytatni, az általános iskola kezdeményezi a tanuló felvételét a Híd II. programba. A Híd II. programban nyújtott képzés tanulásra motivál, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket, szakmacsoporton belüli pályorientációs feladatokat lát el, részszakképesítés megszerzésére készíthet fel. A Híd II. program záróvizsgával zárul, amelyről a szervező iskola tanúsítványt állít ki. A sikeres záróvizsga részszakképesítést tanúsít és közép fokú iskolában történő továbbtanulásra jogosít.

(4) Aki a Híd I. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, tanulmányait a Híd II. programban folytathatja. Az a tanköteles korú tanuló, aki a Híd II. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, tankötelezettségét a Híd II. program megismétlésével teljesítheti.

(5) A Köznevelési Hídprogramok keretein belül szervezhető olyan osztály is, amely az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott szakképesítések körében folytatott szakiskolai képzés megkezdésére készíti fel azokat a tanulókat, akik általános iskolai tanulmányaikat a tankötelezettségük végéig nem tudták teljesíteni.

(6) A Köznevelési Hídprogramban folytatott képzéshez az oktatásért felelős miniszter rendeletben nevelési-oktatási programokat ad ki.

13. A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény

15. § (1) A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat ellátó nevelési-oktatási intézmény, amely a szakértői bizottság véleménye alapján vehető igénybe.

(2) Ha a sajátos nevelési igényű gyermek súlyos és halmozottan fogyatékos, attól az évtől kezdve, amelyben az ötödik életévét betölti, fejlesztő nevelésben, fejlesztő nevelés-oktatásban vesz részt. A fejlesztő nevelést, fejlesztő nevelés-oktatást a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény látja el egyéni vagy csoportos formában

a) saját intézményében külön erre a célra létrehozott csoportban,

b) otthoni ellátás keretében,

c) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

(3) A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek annak a tanítási évnél az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti, fejlesztő nevelés-oktatás keretében teljesíti a tankötelezettségét. A fejlesztő nevelést, fejlesztő nevelés-oktatást az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt alkalmazásával kell megszervezni, oly módon, hogy a heti fejlesztő foglalkozások száma elérje a húsz órát. Megszervezésekor e törvénynek a tankötelezettségre, a pedagógiai munka szakaszaira, a Nat-ra és a kerettantervekre, az intézménytípusokra, a tanítási év rendjére, a tanítási, képzési idő rendjére, a tanulói jogviszony létesítésére, a kötelező felvételt biztosító iskolára, a gyermek, tanuló kötelességének teljesítésére és a felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(4) A fejlesztő nevelés-oktatásban a tanuló annak a tanítási évnél az utolsó napjáig köteles részt venni, amelyben betölti a tizenhatodik életévét és annak a tanítási évnél az utolsó napjáig vehet részt, amelyben betölti a huszonharmadik életévét. A fejlesztő nevelésben, fejlesztő nevelés-oktatásban a tanulókat a sajátos nevelési igényük, fejlettségük és életkoruk alapján osztják be fejlesztő csoportokba.

(5) Ha a tanuló – a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, a tankötelezettségét a fejlesztő nevelés-oktatást nyújtó iskola által szervezett egyéni fejlesztés keretében teljesíti. Az egyéni fejlesztés megszervezhető

a) otthoni ellátás keretében,

b) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

14. Az alapfokú művészeti iskola

16. § (1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.

(2) Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van, melynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon, zeneművészet, képző- és iparművészet, báb- és színművészet, táncművészet ágakban folyhat. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

(3) Az állami fenntartású és az állami feladatellátásban részt vevő alapfokú művészeti iskolában heti hat tanórai foglalkozás biztosított térítési díj ellenében a főtárgy gyakorlatának és elméletének elsajátításához, valamint tanévenkénti egy meghallgatás és egy művészi előadás, továbbá e szolgáltatások körében az iskola létesítményeinek, felszereléseinek használata.

15. A kollégium

17. § (1) A kollégium az a nevelési-oktatási intézmény, amely az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges feltételeket biztosítja, ha az

- a) a lakóhelyüktől távol tanulók számára a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítéséhez, nemzetiségi nyelven vagy gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben való tanulásukhoz,
- b) a tanuló testi-lelki egészségét veszélyeztető, tanulását akadályozó otthoni körülmények miatt szükséges.

(2) Kollégiumi nevelés-oktatás és lakhatáson kívüli ellátás biztosítható annak a tanulónak is, akinek férőhely hiányában nem lehet kollégiumi elhelyezést biztosítani (a továbbiakban: externátusi ellátás). A kollégiumi ellátás tízéves kortól – a testi, érzékszervi, értelmi fogyatékoság miatt sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók, valamint a nemzetiségi nevelésben, nevelés-oktatásban résztvevő gyermekek és tanulók esetében az óvodai nevelés kezdetétől – vehető igénybe.

(3) A kollégium – jogszabályban meghatározottak szerint – szakkollégiumként is működhet. A szakkollégium célja, hogy saját pedagógiai program kidolgozásával személyközpontú tehetséggondozást végezzen. A kollégiumi nevelés a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának figyelembevételével a helyi pedagógiai program szerint folyik.

(4) A kollégium munkarendjét úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjék a tanulói iskoláinak munkarendjéhez.

16. A pedagógiai szakszolgálatok

18. § (1) A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.

(2) Pedagógiai szakszolgálat

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- b) a fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
- c) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, továbbá az országos szakértői és rehabilitációs tevékenység,
- d) a nevelési tanácsadás,
- e) a logopédiai ellátás,
- f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- g) a konduktív pedagógiai ellátás,
- h) a gyógytestnevelés,
- i) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- j) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

(3) A pedagógiai szakszolgálatok feladatainak, működési feltételeinek, feladatai ellátásának részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

17. A pedagógiai-szakmai szolgáltatások

19. § (1) A nevelési-oktatási intézmények, pedagógiai szakszolgálati intézmények és fenntartók, valamint a pedagógusok munkáját, továbbá a tanulói érdekvédelemmel összefüggő tevékenységet pedagógiai-szakmai szolgáltatások segítik.

(2) Pedagógiai-szakmai szolgáltatás

- a) a pedagógiai értékelés,
- b) a szaktanácsadás, tantárgygondozás,
- c) a pedagógiai tájékoztatás,
- d) a tanügy-igazgatási szolgáltatás,
- e) a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése,
- f) a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása,
- g) tanuló-tájékoztató, -tanácsadó szolgálat.

(3) A pedagógiai-szakmai szolgáltatás országosan egységes szakmai irányítás mellett

- a) az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében, továbbá
- b) az egyházi vagy más nem állami, nem önkormányzati nevelési-oktatási intézményfenntartók által fenntartott pedagógiai intézetben

nyújtható.

(4) A pedagógiai-szakmai szolgáltatások az oktatásért felelős miniszter szakmai irányítása mellett láthatók el. Az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézmény szervezi a nemzetiségi óvodai nevelést, iskolai nevelés-oktatást, kollégiumi nevelést segítő pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, továbbá azokat, amelyek helyi szinten nem szervezhetők meg hatékonyan vagy az ágazati irányítás feladatait segítik.

(5) Az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézmény nyújtja. Az állami fenntartású nevelési-oktatási intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézménytől veszi igénybe.

(6) A pedagógiai-szakmai szolgáltatás ellátásának részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

18. A többcélú intézmény

20. § (1) A többcélú intézmény lehet

- a) egységes óvoda-bölcsőde,
- b) egységes iskola vagy összetett iskola,
- c) közös igazgatású köznevelési intézmény,
- d) általános művelődési központ,
- e) egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény (a továbbiakban: EGYMI),

(2) Többcélú intézmény akkor létesíthető, ha a létesítés és a működés anyagi, tárgyi, technikai és személyi feltételei valamennyi feladat ellátásához biztosítva vannak.

(3) Az egységes iskola és az összetett iskola pedagógiai feladatellátás tekintetében szervezetileg egységes intézmény.

(4) A közös igazgatású köznevelési intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú nevelési-oktatási intézmények feladatait látja el.

(5) Az általános művelődési központ szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében nevelési-oktatási intézményi feladatot, továbbá a kulturális, művészeti, közművelődési, sportfeladatok közül legalább egyet ellát.

(6) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban a nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet ellátó intézményegység is működhet.

(7) Nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenység:

a) a felsőoktatás, a köz- és felsőoktatási kutatás, a közművelődés, a kultúra, a művészet, a könyvtár, a muzeális intézményi feladat, a sport,

b) minden olyan gyermekvédelmi, gyermekjóléti, szociális és egészségügyi ellátás, amely gyermekek, valamint tanköteles tanulók számára nyújtható.

(8) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban a nem köznevelési szolgáltatások körébe tartozó feladatok ellátására és irányítására, az ilyen feladatot ellátó intézményegység létesítésére, tevékenységének engedélyezésére a tevékenységre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az általános művelődési központ létrehozásakor és működésekor a 21–22. §-ban, 25. § (1), (4) bekezdésben, a 67. § (6)–(7) bekezdésben, a 69. § (1) bekezdésben, 83. § (3)–(4) bekezdésben foglaltakat valamennyi intézményegység tekintetében alkalmazni kell.

(9) EGYMI a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók többi gyermekkel, tanulóval együtt történő nevelésének, oktatásának segítése céljából hozható létre. Az EGYMI – céljaival összhangban – a szakértői bizottsági feladatokon kívül pedagógiai szakszolgálati feladatokat is elláthat. Elláthatja továbbá a családsegítő szolgálat, az iskola-egészségügyi ellátás feladatait, valamint az intézmény keretén belül óvodai, általános iskolai vagy középiskolai feladatot ellátó intézményegységnek kell működnie. Az EGYMI-ben ellátott feladatokra külön-külön szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeket kell létrehozni.

(10) Ha a települési önkormányzat nem köteles bölcsődét működtetni és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai és bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, egységes óvoda-bölcsőde hozható létre a legalább második életévüket betöltött, továbbá az óvodai nevelésben ellátható gyermekek közös neveléséhez. Az egységes óvoda-bölcsőde minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek felvételi kérelmét teljesíteni köteles. Egységes óvoda-bölcsőde szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként működhet minden olyan többcélú intézményben, amely az e §-ban meghatározottak szerint óvodai feladatot is elláthat.

(11) A közös igazgatású köznevelési intézmény és az általános művelődési központ vezetését, az intézményegységek munkájának összehangolását – az egyes intézményegységek azonos számú képviselőiből álló – igazgatótanács segíti, amely – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesz a munkáltatói jogkör gyakorlásában.

19. A köznevelési intézmények alapítása, megszüntetése

21. § (1) A köznevelési intézmény e törvényben meghatározott köznevelési feladatok ellátására létesített intézmény. A köznevelési intézmény a fenntartójától elkülönült, önálló költségvetéssel rendelkező jogi személy, amely a nyilvántartásba való bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre.

(2) A köznevelési intézmény alapítását az alapító okirat, továbbá – ha a fenntartó a tevékenységet nem jogszabály felhatalmazása alapján látja el – a köznevelési közszolgálati tevékenység folytatására jogosító okirat, a köznevelési intézmény képviselőjére jogosult személy nevének és képviselőjének jogosultságát igazoló dokumentum, az állandó székhely meglétét igazoló okirat megküldésével, nyilvántartásba vétel céljából be kell jelenteni. A bejelentést költségvetési szerv esetén a törzskönyvi nyilvántartást vezető szervnél, más esetben a köznevelési intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatalnál kell teljesíteni. A nem állami szerv által alapított intézmény csak akkor vehető nyilvántartásba, ha működése összhangban van a fővárosi, megyei feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervben (a továbbiakban: köznevelés-fejlesztési terv) foglaltakkal.

(3) A köznevelési intézmény alapító okirata tartalmazza

a) az alapító és a fenntartó nevét és székhelyét,

b) az intézmény – külön jogszabályban meghatározott – hivatalos nevét,

c) az intézmény típusát,

- d) az intézmény feladat-ellátási helyét,
 - da) székhelyét,
 - db) tagintézményét,
 - dc) telephelyét,
- e) alapfeladatának, szakfeladatának jogszabály szerinti megnevezését,
- f) nevelési, oktatási feladatot ellátó feladat-ellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszámot,
- g) iskolatípusonként az évfolyamok számát,
- h) alapfokú művészetoktatás esetén a művészeti ágak, azon belül a tanszakok megnevezését,
- i) szakképzés esetén a szakmacsoportokat és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint a szakképesítés megnevezését és azonosító számát, szakközépiskola esetén az ágazatokat,
- j) a feladatellátást szolgáló vagyont, a vagyon feletti rendelkezés jogát,
- k) a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.

(4) A nyilvántartásba vétellel összefüggő költségeket a kérelem benyújtója viseli. A nyilvántartásban szereplő adatok közhitelesek. A bejegyzett adatokban bekövetkezett változásokat – a (2) bekezdésben meghatározottak szerint – nyolc napon belül be kell jelenteni. A nyilvántartás fennálló és törölt adatai, továbbá az alapító okirat nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, azokról feljegyzést készíthet, valamint elektronikus úton is hozzáférhetők.

(5) A nyilvántartás tartalmazza

- a) a köznevelési intézmény
 - aa) létesítő és módosító alapító okiratának keltét,
 - ab) nevét, alapfeladatának, szakfeladatának jogszabály szerinti megnevezését és valamennyi feladat-ellátási helyét,
 - ac) képviselőjére jogosult személy nevét,
 - ad) adószámát,
 - ae) valamennyi pénzforgalmi számlaszámát,
- b) a nyilvántartásba vétel, létesítés napját,
- c) a fenntartó képviselőjére jogosult személy nevét,
- d) a jogutódlással, átalakulással, fenntartó-változással, intézményi átszervezéssel kapcsolatos alapítói, fenntartói határozatok számát és a döntést tartalmazó határozatokat,
- e) a megszűnéstől szóló alapítói, fenntartói határozatot, a megszüntető okiratot, a megszűnés idejét és módját, valamint a megszünt intézmény iratainak őrzési helyét.

(6) Ha a köznevelési intézmény székhelye megváltozik, a (2) bekezdésben foglaltak szerint újra nyilvántartásba kell venni, feltéve hogy a kormányhivatal illetékessége is megváltozik. Az ismételt nyilvántartásba vétel a köznevelési intézmény létrejöttének időpontját nem érinti.

(7) A nyilvántartásba vételről szóló jogerős határozat alapján a köznevelési intézmény képviselője köteles nyolc napon belül megkérni az intézmény adószámát és pénzforgalmi számlát nyitni. Az adószámot és a pénzforgalmi számlaszámot, annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül be kell jelenteni a (2) bekezdés szerint.

(8) A köznevelési intézményt törölni kell a nyilvántartásból, ha

- a) az intézmény fenntartója az intézmény megszüntetéséről határozott,
- b) a fenntartó jogutód nélkül megszűnik,
- c) az egyéni vállalkozó meghal, és nincs olyan jogosult, aki folytatja a fenntartói tevékenységet,
- d) megszűnik a fenntartónak a köznevelés-szolgáltatás szervezési joga, vagy e jogának gyakorlásával felhagy,
- e) a fenntartó bejelenti, hogy fenntartói jogát nem kívánja tovább gyakorolni, kivéve, ha a fenntartói jog – az e törvényben meghatározottak szerint – új fenntartóra száll át,
- f) a fenntartó egy nevelési, tanítási évnél hosszabb ideig nem működteti,
- g) hatóság súlyos vagy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során megállapított szakmai jogszabálysértés miatt a nyilvántartásból való törlését elrendeli.

(9) A megszűnt intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal az intézmény telephelye szerint illetékes kormányhivatal bevonásával gondoskodik a gyermekek, tanulók elhelyezéséről.

(10) E § alkalmazásában súlyos jogsabálysértés, ha

a) a köznevelési intézmény köztartozása meghaladja az intézmény éves költségvetésének felét és azt a fenntartó egy hónapon belül nem fizeti ki, vagy részletfizetés kérése esetén nem fizetés miatt a fennálló tartozás egy összegben esedékessé válik,

b) a köznevelési intézménynek hat hónapot meghaladó lejárt tartozása van és a fenntartó nem tett intézkedéseket ennek rendezése érdekében,

c) a köznevelési intézmény a hatósági ellenőrzés keretében megállapított jogsabálysértést az első felszólítást, majd ugyanazon jogsabálysértés miatt kiszabott felügyeleti bírság kiszabását követően sem szünteti meg a határozatban megállapított határidőn belül,

d) a köznevelési intézményben folyó nevelő és oktató munka a közbiztonságot, a közrendet, a közegészségügyet, a közérkölcst sérti, vagy mások jogai, szabadságjogai ellen irányul, továbbá, ha a nevelési-oktatási intézmény a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.

(11) Szakmai jogsabálysértés, ha az intézmény működése – az intézmény által ellátott feladatoktól függően – az Óvodai nevelés országos alapprogramja a Nat, az adott intézményre érvényes kerettanterv, az érettségi vizsgaszabályzat, az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogsabály, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja, a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve, a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve, a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve, az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja rendelkezéseit sérti.

(12) A kormányhivatal a nevelési-oktatási intézmény törléséről értesíti a költségvetési hozzájárulást folyósító szervet.

22. § (1) A köznevelési intézménynek a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel rendelkeznie kell. A köznevelési intézmény akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha

a) állandó saját székhellyel, telephely esetén állandó telephellyel, a feladatellátáshoz szükséges helyiségekkel,

b) állandó saját alkalmazotti létszámmal, továbbá

c) a jogsabályban meghatározott eszközökkel, dokumentumokkal, szabályzatokkal és a működéséhez szükséges pénzeszközökkel

rendelkezik.

(2) Állandó saját székhellyel, telephellyel akkor rendelkezik a köznevelési intézmény, ha a feladatai ellátásához szükséges jogsabályban meghatározott helyiségek – 23. § (10) bekezdésben meghatározott kivétellel – határozatlan időre a kizárólagos használatában állnak. Állandó saját alkalmazotti létszámmal akkor rendelkezik a köznevelési intézmény, ha az alapfeladatának ellátásához szükséges számított alkalmazotti létszám legalább hetven százalékát határozatlan időre szóló munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatja. Többcélú intézmény esetén az állandó saját alkalmazotti létszám meglétét szervezetileg és szakmailag önálló intézményegységként kell vizsgálni. A köznevelési intézmény feladatainak ellátásáról az alapító, a fenntartó szerv által biztosított pénzeszköz, valamint egyéb bevételei alapján gondoskodik. A köznevelési intézmények fenntartási és működési költségeit az évente összeállított és a fenntartó által megállapított költségvetésben kell előirányozni.

(3) Az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény, ha nem sérti az alapfeladatainak ellátását, anyagi haszonszerzésre irányuló tevékenységet is folytathat. Az ebből a tevékenységből származó nyereséget – ha azt a köznevelési intézmény alapfeladatainak ellátásához, vagy a tevékenységben részt vevő tanulók díjazására használják fel – a köznevelési intézmény alapfeladatainak ellátására szolgáló költségvetés megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni, és azt az intézménytől nem lehet elvonni.

23. § (1) Ha a köznevelési intézményt nem kormányhivatal alapítja, működésének megkezdéséhez engedély szükséges.

(2) Az engedély akkor adható ki, ha a köznevelési intézmény a 22. § (1)–(2) bekezdésben meghatározottak szerint rendelkezik a működéséhez szükséges feltételekkel és a nyilvántartásba vétel óta kevesebb mint hat hónap telt el. Az engedély kiadásával összefüggő költségeket a kérelem benyújtója viseli.

(3) Újjonnan induló képzés esetében az 22. § (1)–(2) bekezdésben meghatározottak szerinti működéshez szükséges feltételeket – az iskolatípusnak megfelelő, adott évben nem induló évfolyamok, osztályok, csoportok vonatkozásában – felmenő rendszerben, fokozatosan elégséges megteremteni. A feltételek fokozatos megteremtését a kormányhivatal törvényességi ellenőrzés keretében évente vizsgálja. Ha ennek keretében megállapítást nyer, hogy az (5) bekezdés szerinti ütemtervben vállalt feltételek nem teljesülnek, a működési engedély visszavonásra kerül.

(4) Az engedély kiadása iránti kérelemhez csatolni kell

- a) a köznevelési intézmény alapító okiratát,
- b) nevelési-oktatási intézmény esetében pedagógiai programját, egyéb köznevelési intézmény esetében a középtávú és egyéves munkatervét, továbbá
- c) azokat az okiratokat, amelyekből megállapítható, hogy a működés megkezdéséhez, a köznevelési intézmény feladatai ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak.

(5) Újjonnan induló képzés esetében a kérelemhez csatolni kell a nevelő és oktató munkához szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtésének külön jogszabályban meghatározott ütemtervét. A kérelem és mellékletei jogszabályban meghatározott adattartalommal nyújthatók be.

(6) Az engedély kiadásáról az intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal dönt. A kormányhivatal a (7) bekezdés a) pontja, (8) bekezdés b) pontja tekintetében köteles szakértői véleményt beszerezni. A szakértői véleményt nevelési-oktatási intézmény és pedagógiai szakszolgálati intézmény esetében köznevelési szakértő, pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény esetében az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézmény adja ki.

(7) A kormányhivatal az engedély kiadását akkor tagadhatja meg, ha a nevelési-oktatási intézmény

- a) pedagógiai programja az e törvényben, szakmai programja a szakképzésről szóló törvényben meghatározottaknak nem felel meg,
- b) nem rendelkezik – az e törvényben foglaltaknak megfelelő – a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,
- c) újjonnan induló képzés esetében a feltételek megteremtésének ütemtervében foglaltak nem megalapozottak, a költségvetésből nem állapítható meg, hogy a feladata ellátásához szükséges költségeket milyen forrásból biztosítják,
- d) működése nincs összhangban a köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal.

(8) Pedagógiai szakszolgálati intézmény, pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény esetében a kormányhivatal az engedély kiadását akkor tagadhatja meg, ha

- a) nem rendelkezik – az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelő – a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,
- b) munkaterve nem felel meg a külön jogszabályban foglaltaknak és nincs összhangban az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézmény szakmai irányelvében foglaltakkal.

(9) A nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges engedély akkor adható ki, ha a nevelési-oktatási intézmény állandó saját székhellyel rendelkezik, továbbá legalább egy, a 4. mellékletben meghatározott maximális létszám befogadására alkalmas óvodai csoport, kollégiumi csoport, továbbá az adott iskolatípusnak megfelelően valamennyi évfolyamra egy-egy iskolai osztály működtetésére alapították, és az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, újjonnan induló képzés esetében felmenő rendszerben, fokozatosan megteremti.

(10) Az egyházi és más nem állami, nem települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézmény akkor rendelkezik állandó saját székhellyel, ha a fenntartója igazolja, hogy a feladatai ellátásához szükséges jogszabályban meghatározott helyiségek feletti rendelkezési jog a nevelési-oktatási intézmény működéséhez legalább öt nevelési évre, tanítási évre biztosított. Ha a nevelési-oktatási intézmény székhelye másik nevelési-oktatási intézmény által is használt ingatlanban található, az engedélyezési eljárásban vizsgálni kell azt is, hogy az épületben biztosítható-e valamennyi nevelési-

oktatási intézmény zavartalan működése, az alapító okiratában megjelölt maximális gyermek, tanulói létszám fogadása, a nevelőtestületek működése.

(11) Ha a nevelési-oktatási intézménynek a székhelyén kívül telephelye is van, a telephelyre az e §-ban foglaltak szerint kell engedélyt kérni. A telephely szerint illetékes kormányhivatalnak a telephelyen működő tagintézmény tekintetében le kell folytatnia az e §-ban meghatározott eljárást, és gyakorolja a fenntartó valamint az intézmény működésének törvényességi és hatósági ellenőrzésével kapcsolatos hatásköröket, azzal az eltéréssel, hogy a nyilvántartásból történő törlésről – megkeresésre – a székhely szerinti kormányhivatal intézkedik.

(12) Ha a köznevelési intézmény tevékenysége vagy székhelye megváltozik, a működési engedélyt a fenntartónak a változás tekintetében ismételten be kell szereznie.

20. A köznevelési intézmény működésének rendje

24. § (1) A nevelési-oktatási intézmények szakmai tekintetben önállóak. Szervezetükkel és működésükkel kapcsolatosan minden olyan ügyben döntenek, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

(2) A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesznek a pedagógusok, a tanulók és a szülők, valamint képviselőik.

(3) A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

25. § (1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg.

(2) Az óvoda házirendje a gyermeki jogok és köteleességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg. Az iskola és a kollégium házirendje állapítja meg az e törvényben, továbbá a jogszabályokban meghatározott tanulói jogok gyakorlásának és – a tanulmányi kötelezettségek teljesítésén kívül – a kötelezettségek végrehajtásának módját, továbbá az iskola, kollégium által elvárt viselkedés szabályait.

(3) A házirend előírhatja az óvodába, iskolába, kollégiumba a gyermekek, tanulók által bevitt dolgok megőrzésében, öltözésében való elhelyezését vagy a bevitel bejelentését. A házirend az óvodába járáshoz, a tanulói jogviszonyból, kollégiumi tagsági viszonyból származó kötelezettségek teljesítéséhez, jogok gyakorlásához nem szükséges dolgok bevitelét megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha az előírt szabályokat megszegik, a bekövetkezett kárért a nevelési-oktatási intézmény nem felel.

(4) A köznevelési intézmény SZMSZ-ét, a nevelési-oktatási intézmény házirendjét nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, továbbá az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. Az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az SZMSZ és a házirend nyilvános.

(5) A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vegyen részt.

(6) A nevelési-oktatási intézmény – a jogszabályban meghatározottak szerint – kivizsgálja és nyilvántartja a tanuló- és gyermekbaleseteket, teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.

(7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok minimális, maximális és átlagléttségét a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra megállapított minimális és maximális létszámtól akkor lehet eltérni, ha nevelési, tanítási év során az új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt.

(8) A köznevelési intézmény tantermeiben, címtábláján, épületének homlokzatán, továbbá az állami, települési önkormányzati fenntartású intézmények körbélyegzőjén Magyarország címerét el kell helyezni, más intézmények körbélyegzőjén el lehet helyezni.

21. A pedagógiai program

26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

(2) Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról. A kollégium az érdekelt iskola pedagógiai programját figyelembe véve készíti el a pedagógiai programját.

(3) A többcélú intézmény egységes, valamennyi nevelési-oktatási feladatot átfogó pedagógiai programot, ennek keretein belül az egyes feladatok ellátásához óvodai pedagógiai programot, iskolai helyi tantervet, kollégiumi pedagógiai programot használ. Az általános művelődési központban működő nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programja része a nem köznevelési feladatot ellátó intézményegység tevékenységét is meghatározó pedagógiai-művelődési programnak. A pedagógiai-művelődési program biztosítja a köznevelési és a nem köznevelési közfeladatok egységes elvek szerinti megvalósítását.

(4) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

22. A tanítási év rendje, a tanítási, képzési idő, az egyéb foglalkozások

27. § (1) Az iskolában a nevelés-oktatást – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a nappali oktatás munkarendje szerint a kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumban a kötelező és választható, egyéni és csoportos foglalkozások keretében csoportbontásokkal kell megszervezni (a továbbiakban: nappali rendszerű iskolai oktatás).

(2) Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

(3) A tanév, ezen belül a tanítási év rendjét az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Az iskola éves munkatervet készít, amely tartalmazza a szabadon meghatározható tanítás nélküli munkanapokat.

(4) A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát a 6. melléklet határozza meg. Az iskola a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.

(5) Az általános iskola, a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, továbbá az első–negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló egy–három fős foglalkozásokat. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

(6) Ha az elsőtől negyedik évfolyamokra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.

(7) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulónként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

(8) A gyógypedagógiai nevelés-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a 6. melléklet határozza meg.

(9) A szakképző iskolában tanuló heti kötelező óraszama terhére tanulónként heti öt órában egy-három fős foglalkozást kell szervezni, ha az iskola zeneművészeti vagy artista szakmai vizsgára készít fel.

(10) Ha az összevont osztályban az egyes évfolyamokra a 6. melléklet eltérő mértékű heti kötelező tanórai foglalkozást és az osztályok számára eltérő órakeretet határoz meg, a magasabb évfolyamra megállapított óraszámokat kell alkalmazni.

(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel

váltható ki.

(12) Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.

(13) A legalább négy évfolyammal működő iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diáksport egyesület is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható. A sportköri foglalkozásokat olyan szakedző vagy a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.

28. § (1) A kollégium a foglalkozásokat kollégiumi csoportonként heti huszonnég órás keretben szervezi meg.

(2) A kollégium a kollégiumba felvett és az externátusi elhelyezésben részesülő tanulók részére felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokat, továbbá a szabadidő eltöltését szolgáló egyéb foglalkozásokat és a tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervez.

(3) A kollégiumban biztosítani kell a pedagógiai felügyeletet azoknak a tanulóknak, akik nem tartózkodnak az iskolában vagy nem vesznek részt kollégiumi foglalkozáson. A kollégium munkarendjét úgy kell meghatározni, hogy a tanuló elhatározása szerint rendszeresen hazalátogathasson. A tanuló tanítási évben hazautazásra – beleértve az évközi szünetek idejét is – nem kötelezhető.

(4) A heti időkeret az iskolában az egyes évfolyamok, osztályok, tanítási év közben a tanítási hetek között, kollégiumban a kollégiumi feladatok, az egyes tanulócsoporthoz, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

29. § (1) Az alapfokú művészeti iskolában a főtárgy elméleti és gyakorlati oktatása, valamint a konzultációs tanórai foglalkozás egyéni foglalkozás keretében is folyhat. Az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában egy-három fős foglalkozás tartható – az előképző kivételével – a tanórai foglalkozások megszervezésére rendelkezésre álló órakeret terhére heti három órában, ha a tanuló részére a tanítási év átlagában – jogszabályban meghatározott időtartamban – legalább heti négy foglalkozás biztosított, ha ennél kevesebb foglalkozás biztosított, heti másfél órában. Az egyéni foglalkozást az intézmény az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a hangszeres és énekes főtárgyi óra esetén egy-egy tanuló részére biztosítja.

(2) Az alapfokú művészeti iskolában az adott művészeti ág céljának megfelelő művészeti csoport, énekkar működhet, továbbá tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, rendezvény, művészeti tanulmányi kirándulás szervezhető.

(3) Az alapfokú művészeti iskolákban a tanítási időbeosztást – a tanév rendjére, a tanítás nélküli pihenőnapra és a tanítási szünetre vonatkozó rendelkezések figyelembevételével – az iskola állapítja meg.

30. § (1) Az iskolában a tanítási év ötnapos tanítási hetekből áll. A szombat és a vasárnap tanítás nélküli pihenőnap. Tanítás nélküli pihenőnap jár a tanulónak a munkaszüneti napokon is. A tanítási időbeosztás a munkaszüneti napok miatti munkaidő-beosztásnak megfelelően változik, a tanítási év utolsó napját követően pedig legalább hatvan – szakképző iskolában legalább harminc – összefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítani.

(2) A szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat kezdeményezésére, a fenntartó egyetértésével a tanítási hetek – a szombat igénybevételével – hat tanítási nappal is megszervezhető abban az esetben, ha a tanulók részére legalább negyvenkettő óra megszakítás nélküli heti pihenőidő és az elmaradt heti pihenőnapok igénybevétele – egy vagy több összefüggő tanítási szünetként – a tanítási félév során biztosítható.

(3) A fenntartó egyetértésével az iskola igazgatója – az elmaradt heti pihenőnapok igénybevételének biztosítása nélkül is – elrendelheti a hat tanítási nappól álló tanítási hét megszervezését, valamint a tanuló a 6. melléklet szerinti heti kötelező óraszámát meghaladó tanítás megszervezését, ha a rendkívüli tanítási szünet miatt az előírt követelmények átadását, elsajátítását nem lehet megoldani.

(4) A tanulónak – a tanév rendjében meghatározottak szerint – a tanítási évben legalább három alkalommal, két esetben legkevesebb hat, egy esetben legkevesebb négy összefüggő nappól álló tanítási szünetet kell biztosítani.

(5) Ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem lehetséges,

a) az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az intézményvezető a fenntartó egyidejű értesítése mellett,

b) a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző a kormányhivatal vezetőjének egyidejű értesítése mellett,

c) a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a kormányhivatal vezetője az oktatásért felelős miniszter egyidejű értesítése mellett

rendkívüli szünetet rendel el.

23. Egyházi és magánintézmények működésére, valamint a fakultatív hit- és vallásoktatásra vonatkozó sajátos szabályok

31. § (1) Az egyházi és magánintézmények az e törvényben foglalt, az általánostól eltérő szabályok szerint működhetnek és szervezhetik tevékenységüket.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézményt egyház vagy más nem állami szerv, nem önkormányzat tartja fenn:

- a)* a nevelési-oktatási intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működhet, és ennek megfelelően a gyermekek vagy a tanulók felvételének előfeltételeként kikötheti valamely vallás, világnézet elfogadását, és ezt felvételi eljárás keretében vizsgálhatja,
- b)* nem kell alkalmazni a gyermekek, tanulók felvételével kapcsolatos rendelkezések közül a kötelező felvételre vonatkozó rendelkezéseket, valamint az osztály-, csoportlétszámokat meghatározó 4. mellékletet a maximális létszámra vonatkozó rendelkezések kivételével,
- c)* az óvodai, iskolai, kollégiumi felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony fenntartása – írásbeli megállapodásban – fizetési kötelezettséghez köthető, az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszüntetésével kapcsolatosan – írásbeli megállapodásban – az 53. § (1)–(10) bekezdésében foglaltaktól el lehet térni,
- d)* a fenntartó pályáztatás és további eljárás nélkül is adhat intézményvezetői megbízást, nem kell alkalmazni a 67. § (7) bekezdésében és a 83. § (3) bekezdés *e)* pontjában foglaltakat,
- e)* a nevelési-oktatási intézmény – a fenntartó és az oktatásért felelős miniszter között létrejött írásbeli szerződés (a továbbiakban: köznevelési szerződés) keretei között – részt vehet az e törvényben meghatározott köznevelési közszolgálati feladatok megvalósításában.

(3) Ha a pedagógiai szakszolgálati intézményt vagy a pedagógiai-szakmai szolgáltató intézményt nem állami szerv, nem települési önkormányzat tartja fenn, az oktatásért felelős miniszter köthet a fenntartóval köznevelési szerződést.

(4) A köznevelési szerződés keretei között a nevelés és oktatás a gyermekek, tanulók számára térítésmentessé válik, továbbá a gyermekek, tanulók felvételére alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek az állami, önkormányzati nevelési-oktatási intézményekre vonatkoznak, és nem lehet alkalmazni a (2) bekezdés *b)* pontjában foglaltakat.

(5) A köznevelési szerződés az alábbiakat tartalmazza:

- a)* a nevelési és oktatási feladatokat,
- b)* a felvehető gyermekek, tanulók számát,
- c)* az óvodai nevelési feladatokban, a tankötelezettség teljesítésével és az iskolai nevelés-oktatással összefüggő feladatokban való részvételt,
- d)* a fenntartó által a feladatellátáshoz igénybe vehető forrásokat, azokat a szolgáltatásokat, amelyek a megállapodás alapján a gyermekek, tanulók, szülők részére térítésmentessé válnak, továbbá amelyeket térítési díjért vehetnek igénybe.

(6) A köznevelési szerződés érvényességi ideje öt év. A köznevelési szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) megbízásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(7) Az egyházi és magánintézmények fenntartóival kötött köznevelési szerződés megkötéséhez ki kell kérni az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes kormányhivatal, települési önkormányzat, nemzeti-etnikai kisebbségi nevelés, nevelés-oktatás esetében az érintett országos nemzetiségi önkormányzat véleményét.

32. § (1) Ha a nevelési-oktatási intézményt egyház tartja fenn:

- a)* a pedagógusok és egyéb munkavállalók alkalmazása során világnézeti és hitéleti szempontokat érvényesíthet, alkalmazási feltételként írhat elő,
- b)* az intézményvezető-helyettesek megbízása során a fenntartó egyetértési jogot gyakorol,
- c)* a fenntartó egyház az iskola számára előírhatja valamely – az oktatásért felelős miniszter által kiadott – kerettanterv választását és meghatározhatja az intézményben használható tankönyveket, taneszközöket,
- d)* pedagógiai programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő ismereteket, helyi tantervébe a fenntartó egyház tanításának megfelelő tartalmú hitoktatást építhet be,
- e)* korlátozhatja, kizárhatja a 63. § (1) bekezdés *d)* pontjában szabályozott jog gyakorlását,
- f)* SZMSZ-ében és házirendjében a fenntartó egyház tanításával összefüggő viselkedési és megjelenési szabályokat, köteleességeket, jogokat és hitéleti tevékenységet írhat elő,
- g)* az *f)* pont szerint meghatározott köteleességek megszegése, elmulasztása miatt a gyermek, tanuló és a pedagógus ellen fegyelmi eljárás indítható,

h) ha az iskola tananyagában a hittan mint tantárgy szerepel, az állami, önkormányzati intézményekre megállapított pedagógus létszámon felül alkalmazott hitoktatónak, hittantanárnak egyházi felsőoktatási intézményben szerzett hitoktatói, hittantanári vagy a hitélettel kapcsolatos felsőfokú képesítéssel és az illetékes egyházi hatóság megbízásával kell rendelkeznie,

i) a nevelési-oktatási intézmény SZMSZ-e, házirendje, valamint a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

(2) Ha az egyház a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalhatja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést. Az egyoldalú nyilatkozat alapján a kormányhivatal az egyházi fenntartású intézményt felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között létrejött megállapodás alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat tételére az adott egyház belső szabályzata szerint jogi személyiséggel felruházott szervezeti egysége is jogosult.

(3) A nyilatkozatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a nevelési és oktatási feladatokat,

b) a felvehető gyermekek, tanulók számát,

c) az óvodai nevelési feladatokban, a tankötelezettség teljesítésével és az iskolai nevelés-oktatással összefüggő feladatokban való részvételt,

d) azt az időszakot, amelyre a feladatellátásban való részvételt vállalta.

33. § (1) Ha a nem állami, nem önkormányzati fenntartó az oktatásért felelős miniszterrel kötött köznevelési szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat alapján kiegészítő támogatásra válik jogosulttá, a fenntartásában működő óvoda, általános iskola részt vesz a kötelező felvételt biztosító óvoda, iskola feladatainak ellátásában. Ennek során felvételi körzetnek kell tekinteni azt a települést, fővárosban azt a kerületet, amelyben az óvoda, az általános iskola székhelye, telephelye található. A fenntartó a feladatellátásért felelős kormányhivatallal közösen, az oktatásért felelős miniszterrel kötött köznevelési szerződés esetében a feladatellátásért felelős kormányhivatal bevonásával meghatározza azt a gyermek-, valamint tanulói létszámot, amelynek felvételét nem tagadhatja meg az óvoda, az általános iskola. Ez a létszám nem lehet kevesebb, mint az óvoda, az általános iskola alapító okiratában – az adott feladatellátási helyre – meghatározott felvehető maximális gyermek, tanulói létszám huszonöt százaléka.

(2) Ha a településen csak egy óvoda vagy általános iskola működik, akkor köteles felvenni a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező óvodai nevelésben részt venni köteles gyermekeket és tanköteles tanulókat, feltéve, hogy fenntartója egyoldalú nyilatkozatot tett vagy köznevelési szerződést kötött.

(3) Az (1) bekezdésben megállapított kötelezettség nem érinti a kötelező felvételt biztosító óvoda, iskola felvételi kötelezettségeit.

(4) Ha a nevelési-oktatási intézmény nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban vesz részt, a (1) bekezdésben meghatározottak nem érintik a nemzetiségi nevelést és oktatást, a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos előnyben részesítési kötelezettséget. Az egyházi jogi személy által fenntartott nevelési-oktatási intézmények tekintetében a (1) bekezdésben megállapított kötelezettség csak akkor érvényesíthető, ha az nem ütközik a 31. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott jogosultsággal.

(5) A kormányhivatal kezdeményezi a kiegészítő támogatás folyósításának felfüggesztését az oktatásért felelős miniszternél, ha a nevelési-oktatási intézmény a (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tett eleget. E rendelkezést nem lehet alkalmazni, ha a nevelési-oktatási intézmény a kötelezettségének megfelelő számú jelentkező hiányában nem tudott eleget tenni.

(6) A felsőoktatási intézmények által fenntartott óvodák, általános iskolák – a (1) bekezdésben meghatározottak szerint – részt vesznek a kötelező felvételi feladatok ellátásában.

34. § (1) A kormányhivatal elkészíti és vezeti az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények jegyzékét.

(2) A kormányhivatal legalább kétévente végzi az egyházi és más nem állami, nem települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény fenntartói tevékenységének törvényességi ellenőrzését, melynek eredményéről értesíti a költségvetési hozzájárulást folyósító szervet. A kormányhivatal a törvényességi ellenőrzés keretében vizsgálja, hogy a fenntartó a nevelési-oktatási intézményt az alapító okiratban és a működéshez szükséges engedélyben meghatározottak szerint működteti-e.

(3) A kormányhivatal a törvényességi ellenőrzés körében – megfelelő határidő biztosításával – felhívja a fenntartót a törvénysértés megszüntetésére. Ha a fenntartó a megadott határidőn belül nem intézkedett, a kormányhivatal a nevelési-oktatási intézményt törli a nyilvántartásból.

(4) A kormányhivatal törvényességi ellenőrzési eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatósági ellenőrzésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

35. § (1) Az egyházi jogi személy a hit- és vallásoktatást óvodában a szülők, iskolában és kollégiumban a tanulók és a szülők igénye szerint megszervezi. A hit- és vallásoktatás az óvodában az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve, az óvodai életrendet figyelembe véve – a nyitvatartási időn belül, de nevelési időnek nem minősülő időkeretben –, az iskolában pedig oly módon szervezhető, hogy illeszkedjék a kötelező tanórai foglalkozások rendjéhez.

(2) Az óvoda, az iskola és a kollégium az egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hit- és vallásoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során együttműködik az érdekelt egyházi jogi személlyel. Az egyházi jogi személy által szervezett és felügyelt hitoktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg az adott egyház iránymutatása szerint.

(3) A fakultatív hit- és vallásoktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése, a hit- és vallásoktatással összefüggő igazgatási cselekmények, így különösen a hit- és vallásoktatásra való jelentkezés szervezése, az előmeneteli értesítések, bizonyítványok kiadása, a foglalkozások ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata. Az óvoda, az iskola, a kollégium – a nevelési-oktatási intézményben rendelkezésre álló eszközökből – köteles biztosítani a hit- és vallásoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket, így különösen a helyiségek rendeltetésszerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket. Az egyházi jogi személy által foglalkoztatott hitoktató alkalmazásakor a 3. mellékletben foglaltakat nem kell alkalmazni.

24. A katonai és rendvédelmi köznevelési intézményekre vonatkozó külön rendelkezések

36. § (1) A Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek részére köznevelési intézményt csak a honvédelemért vagy a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter létesíthet és tarthat fenn. A miniszter a 83–85. §-ban meghatározott fenntartói kötelezettségek teljesítésével és jogok gyakorlásával megbízhatja – a köznevelési intézmény létesítése, megszüntetése, tevékenységi körének megállapítása és módosítása kivételével – az ágazatához tartozó szervet, szervezetet vagy intézményt.

(2) Ha nemzetközi szerződés másképp nem rendelkezik, a Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek iskolája tanulói jogviszonyt azzal létesíthet és tarthat fenn, aki büntetlen előéletű, magyar állampolgár vagy bevándorlási engedéllyel rendelkezik, szolgálatra alkalmas. Ezekben az iskolákban az SZMSZ a tanulmányi kötelezettség nem teljesítése miatt az évfolyamisméltást kizárhatja.

(3) Ha a szakközépiskola, a szakiskola a Magyar Honvédségnél vagy rendvédelmi szervekben folyó hivatásos szolgálat ellátásához szükséges munkakör betöltésére, szakképesítés megszerzésére készít fel, létesítéséhez és működése megkezdésének engedélyezéséhez a szakképesítésért felelős miniszter engedélye szükséges.

(4) Ha a nevelési-oktatási intézményt a honvédelemért valamint a rendvédelemért felelős miniszter tartja fenn,

- a) a szakközépiskola és a szakiskola a 12–13. §-ban foglaltaktól eltérő számú évfolyammal működhet,
- b) a pedagógiai programban sajátos honvédelmi, rendvédelmi szempontok érvényesíthetőek, katonai szabályok és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény (a továbbiakban: Hszt.) szerinti szabályok és tevékenység írható elő,

- c) az SZMSZ, házirend a pedagógusok, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők és a tanulók számára a Magyar Honvédségben és a Hszt.-ben előírt viselkedési és megjelenési szabályokat, jogokat, kötelességeket, kiképzési tevékenységet írhat elő, továbbá ezek megsértése miatt fegyelmi eljárás kezdeményezhető,
- d) a nevelő-oktató munka pedagógus-munkakörben szolgálati viszonyban is ellátható,
- e) a fenntartó pályáztatás és további eljárás nélkül is adhat intézményvezetői megbízást,
- f) nem kell alkalmazni az osztály-, csoportlétszámokat meghatározó 4. mellékletet, a maximális létszámra vonatkozó rendelkezések kivételével,
- g) a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszüntetésével kapcsolatosan – írásbeli megállapodásban – a törvény szabályaitól el lehet térni,
- h) országos feladatot ellátó intézménynek minősül.

25. A köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok

37. § (1) A nevelési-oktatási intézmény a gyermekkel, a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

(2) Az óvoda, az iskola, a kollégium döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen a tanuló, a szülő – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – a gyermek, tanuló érdekében eljárást indíthat, kivéve a magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelése és minősítése ellen. Eljárás indítható a magatartás, szorgalom és a tanulmányok minősítése ellen is, ha a minősítés nem az iskola által alkalmazott helyi tantervben meghatározottak alapján történt, a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

(3) A fenntartó jár el, és hoz másodfokú döntést

a) a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá

b) az óvodai felvétellel és az óvodából való kizárással, a tanulói jogviszony, valamint a kollégiumi tagsági viszony létesítésével, megszüntetésével, a tanulói fegyelmi ügyekkel kapcsolatban érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem tekintetében.

(4) A (3) bekezdésben szabályozott eljárásban állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben a kormány megbízott, települési önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény esetén a jegyző, más fenntartó esetén jogi és igazgatási képzési területen szerzett felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy a döntéshozó nevelési-oktatási intézményben igazgatói munkakör betöltésére jogosító felsőfokú végzettséggel rendelkező személy járhat el.

38. § (1) A fenntartó a 37. § (3) bekezdésben meghatározott eljárásban a kérelmet elutasíthatja, a döntést

a) megváltoztathatja, vagy

b) megsemmisítheti, és a nevelési-oktatási intézményt új döntés meghozatalára utasíthatja.

(2) Az érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelmet – a fenntartó hatáskörébe tartozó kérelmek kivételével – az iskolaszék, ennek hiányában, a szülői közösség és nevelőtestület tagjaiból álló, legalább három tagú bizottság vizsgálja meg. A vizsgálat eredményeképpen az iskolaszék, vagy a bizottság

a) a kérelmet elutasítja,

b) a döntés elmulasztóját döntéshozatalra utasítja,

c) a hozott döntést megsemmisíti, és a döntéshozót új döntés meghozatalára utasítja.

(3) A kérelem benyújtásával kapcsolatos határidő számítására, a mulasztásra, a kérelem elbírálásával kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A tanuló, a szülő a fenntartónak a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá – a megrovás és a szigorú megrovás büntetést kiszabó fegyelmi határozat ellen benyújtott kérelem kivételével – az érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem tárgyában hozott döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti, a közléstől számított harminc napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással.

(5) A nevelési-oktatási intézmény döntése jogerős, ha a 37. § (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem nyújtottak be eljárást megindító kérelmet, vagy az eljárást megindító kérelem benyújtásáról lemondtak. A másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé. A közlésre a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) A jogerős döntés végrehajtható, kivéve, ha bírósági felülvizsgálatát kérték. A másodfokú döntés azonnali végrehajtását rendelheti el a döntéshozó, ha azt a nevelési-oktatási intézménybe járó többi tanuló nyomós érdeke indokolja.

(7) A független vizsgálbizottság, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga vizsgálbizottságának döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen a szülő, a tanuló a kormányhivatalhoz, a kormányhivatal által működtetett vizsgálbizottság esetén az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatalához (a továbbiakban: hivatal) – a döntést követő öt napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést a kormányhivatal, a hivatal három munkanapon belül bírálja el. Eljárására az (1) és (3)–(6) bekezdést, valamint a 39. § (4) bekezdését kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a fellebbezés benyújtására meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

39. § (1) A köznevelés rendszerében intézkedésre jogosult személy vagy szervezet – a diákönkormányzat, a nevelőtestület, az iskolaszék, szülői szervezet, közösség (a továbbiakban: szülői szervezet) javaslatára – tizenöt napon belül, a települési önkormányzat képviselő-testülete legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ köteles adni.

(2) Az iskolaszék és a diákönkormányzat, szülői szervezet a jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fenntartó döntése ellen – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közléstől számított harminc napon belül a bírósághoz lehet fordulni.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti döntést a fenntartó önkormányzat képviselőtestülete hozta, a kormányhivatalnál törvényességi ellenőrzést lehet kezdeményezni.

(4) A (2) bekezdésben és a 38. § (4) bekezdése szerinti bírósági ügyekben a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A bíróság a döntést megváltoztathatja. A bíróság az ügyet soron kívül bírálja el.

40. § (1) Ha jogszabály a fenntartói irányítás körébe tartozó valamely döntés meghozatalát előzetes vélemény, egyetértés, szakvélemény beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntés megtámadható. A sikeresen megtámadott döntés a meghozatalának időpontjától kezdődő hatállyal érvénytelenné válik. Megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A megtámadást három hónapon belül írásban kell közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében tizenöt napon belül érvényesíteni. Az érvénytelenség megállapítását a bíróságnál, települési önkormányzati fenntartó esetében a kormányhivatalnál lehet kezdeményezni. A három hónapos határidő a döntésnek az érdekelt részére történő közlésének napján kezdődik. Ha ez a nap nem állapítható meg, a közlés napja a döntés meghozatalát követő tizenötödik munkanap. A megtámadáshoz biztosított határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

(2) Az érvénytelenség megállapítása a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem érinti.

(3) Érvénytelenség megállapítása esetén a kormányhivatal, a bíróság

a) elrendelheti

aa) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől,

ab) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson,

ac) a jogsértő költségén a jogsértés előtti állapot helyreállítását, a jogsértő állapot megszüntetését, a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától megfosztását,

b) meghatározott időre vagy feltételek teljesítéséig megtilthatja adott nevelési-oktatási intézmény vagy annak tagintézménye tekintetében az új óvodai nevelési jogviszony, tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítését, feltéve, hogy a településen másik intézményben megoldható az érintett gyermekek, tanulók felvétele.

(4) Az érvénytelen döntés érvényessé nyilvánítható, ha az érvénytelenség oka megszüntethető.

26. A köznevelési intézményekben nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

41. § (1) A köznevelési intézmény és a köznevelési feladatot ellátó nem köznevelési intézmény (a továbbiakban: köznevelési feladatot ellátó intézmény) köteles a jogszabályban előírt nyilvántartásokat vezetni, a köznevelés információs rendszerébe bejelentkezni, valamint az Országos statisztikai adatgyűjtési program keretében előírt adatokat szolgáltatni.

(2) Az egyházi és magánintézményekben nyilván kell tartani a közalkalmazotti alapnyilvántartás szerinti adatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben foglaltak megfelelő alkalmazásával. Minden köznevelési intézmény nyilvántartja a pedagógus oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványának számát, a jogviszonya időtartamát és heti munkaidejének mértékét.

(3) A köznevelési feladatot ellátó intézmény az óraadó tanárok:

- a) nevét,
- b) születési helyét, idejét,
- c) nemét,
- d) lakóhelyét, tartózkodási helyét,
- e) végzettségével, szakképzettségével kapcsolatos adatokat,
- f) oktatási azonosító számát tartja nyilván.

(4) A köznevelési intézmény a gyermek, tanuló alábbi adatait tartja nyilván:

- a) a gyermek, tanuló neve, születési helye és ideje, neme, állampolgársága, lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, társadalombiztosítási azonosító jele, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma,
- b) szülője, törvényes képviselője neve, lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma,
- c) a gyermek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatok,
- d) a gyermek óvodai jogviszonyával, a tanuló tanulói jogviszonyával kapcsolatos adatok
 - da) felvétellel kapcsolatos adatok,
 - db) az a köznevelési alapfeladat, amelyre a jogviszony irányul,
 - dc) jogviszony szünetelésével, megszűnésével kapcsolatos adatok,
 - dd) a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok,
 - de) kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulóra vonatkozó adatok,
 - df) a tanuló- és gyermekbalesetre vonatkozó adatok,
 - dg) a gyermek, tanuló oktatási azonosító száma,
 - dh) mérési azonosító,
- e) a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatok:
 - ea) a magántanulói jogállással kapcsolatos adatok,
 - eb) a tanuló magatartásának, szorgalmának és tudásának értékelése és minősítése, vizsgaadatok,
 - ec) felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatok,
 - ed) a tanulói fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatok,
 - ee) a tanuló diákigazolványának sorszáma,
 - ef) a tankönyvellátással kapcsolatos adatok,
- f) az országos mérés-értékelés adatai.

(5) A (2)–(3) bekezdésben foglalt adatok – az e törvényben meghatározottak szerint, a személyes adatok védelmére vonatkozó célhoz kötöttség megtartásával – továbbíthatók a fenntartónak, a kifizetőhelynek, a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a közneveléssel összefüggő igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szervnek, a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak, a nemzetbiztonsági szolgálatnak.

(6) A köznevelési intézmények az alkalmazottak személyes adatait csak a foglalkoztatással, a juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével, az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okokból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetik. A 63. § (3) bekezdésében meghatározott pedagógusigazolványra jogosultak esetében a pedagógusigazolvány

kiállításához szükséges valamennyi adat a pedagógusigazolvány – jogszabályban meghatározott – elkészítetője részére továbbítható.

(7) A gyermek, tanuló adatai közül

- a) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, szülője neve, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, jogviszonya kezdete, szünetelésének ideje, megszűnése, magántanulói jogállása, mulasztásainak száma a tartózkodásának megállapítása céljából, a jogviszonya fennállásával, a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben a fenntartó, bíróság, rendőrség, ügyészség, települési önkormányzat jegyzője, közigazgatási szerv, nemzetbiztonsági szolgálat részére,
- b) óvodai, iskolai felvételével, átvételével kapcsolatos adatai az érintett óvodához, iskolához, felsőoktatási intézménybe történő felvétellel kapcsolatosan az érintett felsőoktatási intézményhez,
- c) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, társadalombiztosítási azonosító jele, szülője, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, az óvodai, iskolai egészségügyi dokumentáció, a tanuló- és gyermekbalesetre vonatkozó adatok az egészségi állapotának megállapítása céljából az egészségügyi, iskola-egészségügyi feladatot ellátó intézménynek,
- d) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, szülője, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulóra vonatkozó adatok a veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából a családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetnek, intézménynek,
- e) az igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükséges adatai az igénybe vehető állami támogatás igénylése céljából a fenntartó részére,
- f) a számla kiállításához szükséges adatai a tankönyvforgalmazókhoz,
- g) az állami vizsgálója alapján kiadott bizonyítványainak adatai a bizonyítványokat nyilvántartó szervezetnek a bizonyítványok nyilvántartása céljából, továbbá a nyilvántartó szervezettől a felsőfokú felvételi kérelmeket nyilvántartó szervezethez

továbbítható.

(8) A gyermek, a tanuló

- a) sajátos nevelési igényére, beilleszkedési zavarára, tanulási nehézségére, magatartási rendellenességére vonatkozó adatai a pedagógiai szakszolgálat intézményei és a nevelési-oktatási intézmények egymás között,
- b) óvodai fejlődésével, valamint az iskolába lépéshez szükséges fejlettségével kapcsolatos adatai a szülőnek, a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek, az iskolának,
- c) magatartása, szorgalma és tudása értékelésével kapcsolatos adatai az érintett osztályon belül, a nevelőtestületen belül, a szülőnek, a vizsgabizottságnak, a gyakorlati képzés szervezőjének, a tanulószerveződés alanyainak vagy ha az értékelés nem az iskolában történik, az iskolának, iskolaváltás esetén az új iskolának, a szakmai ellenőrzés végzőjének,
- d) diákigazolványa kiállításához szükséges valamennyi adat a diákigazolvány – jogszabályban meghatározott – elkészítetője részére továbbítható.

(9) A nevelési-oktatási intézmény nyilvántartja továbbá azokat az adatokat, amelyek a jogszabályokban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükségesek. E célból azok az adatok kezelhetők, amelyekből megállapítható a jogosult személye és a kedvezményre való jogosultsága.

42. § (1) A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden

olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre.

(2) A gyermek és a kiskorú tanuló szülőjével minden, a gyermekével összefüggő adat közölhető, kivéve ha az adat közlése súlyosan sértené a gyermek, tanuló testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését.

(3) A pedagógus, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek, a kiskorú tanuló – más vagy saját magatartása miatt – súlyos veszélyhelyzetbe kerülhet vagy került. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.

43. § (1) A köznevelési intézmény iratkezelési szabályzatában, ha ilyen készítése nem kötelező, a köznevelési intézmény SZMSZ-ének mellékleteként kiadott adatkezelési szabályzatban kell meghatározni az adatkezelés és -továbbítás intézményi rendjét. Az adatkezelés időtartama nem haladhatja meg az irattári őrzési időt. Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál nevelési-oktatási intézményben a szülői szervezetet és az iskolai, kollégiumi diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg. Adattovábbításra a köznevelési intézmény vezetője és – a meghatalmazás keretei között – az általa meghatalmazott vezető vagy más alkalmazott jogosult.

(2) Az önkéntes adatszolgáltatásra vonatkozó szülői engedélyt az elévülési idő végéig nyilván kell tartani.

(3) A 41–43. §-ban felsorolt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók.

44. § (1) A köznevelés információs rendszere (a továbbiakban: KIR) központi nyilvántartás keretében a nemzetgazdasági szintű tervezéshez szükséges fenntartói, intézményi, foglalkoztatási, gyermek- és tanulói adatokat tartalmazza. A KIR keretében folyó adatkezelés jogszerűségéért az oktatásért felelős miniszter felel.

(2) A köznevelési feladatokat ellátó intézmény, a jegyző, a közneveléssel összefüggő igazgatási, ellenőrzési tevékenységet végző közigazgatási szerv és az e törvényben meghatározott feladatok végrehajtásában közreműködő intézményfenntartók és intézmények adatokat szolgáltatnak a KIR-be.

(3) A KIR működtetője oktatási azonosító számot ad ki annak,

- a) aki óvodai jogviszonyban áll,
- b) aki tanulói jogviszonyban áll,
- c) akit pedagógus-munkakörben alkalmaznak,
- d) akit nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben alkalmaznak,
- e) akit pedagógiai előadó vagy pedagógiai szakértő munkakörben alkalmaznak,
- f) akit óraadóként foglalkoztatnak.

(4) Egy személynek csak egy oktatási azonosítója lehet.

(5) A (3) bekezdés a)-b) pontja szerinti nyilvántartás (a továbbiakban: tanulói nyilvántartás) a gyermek, tanuló

- a) nevét,
- b) nemét,
- c) születési helyét és idejét,
- d) társadalombiztosítási azonosító jelét,
- e) oktatási azonosító számát,
- f) anyja nevét,
- g) lakóhelyét, tartózkodási helyét,
- h) állampolgárságát,
- i) sajátos nevelési igénye, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézsége tényét,
- j) diákigazolványának számát,
- k) jogviszonyával kapcsolatban azt, hogy magántanuló-e, tanköteles-e, jogviszonya szünetelésének kezdetét és befejezésének idejét,

- l)* jogviszonya keletkezésének, megszűnésének időpontját,
- m)* nevelési-oktatási intézményének nevét, címét, OM azonosítóját,
- n)* jogviszonyát megalapozó köznevelési alapfeladatot,
- o)* nevelésének, oktatásának helyét,
- p)* felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatokat,
- q)* tanulmányai várható befejezésének idejét,
- r)* évfolyamát

tartalmazza.

(6) A tanulói nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak a tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó juttatás jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére, továbbá az adatok pontosságának, teljességének, időszerűségének biztosítása, valamint a diákigazolvány igénylésével kapcsolatos eljárás keretében azonosítás céljából a személyiadat- és laccímnyilvántartó szerv részére. A tanulói nyilvántartásban adatot a tanulói jogviszony megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított harminc évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

(7) A (3) bekezdés *c)–f)* pontja szerinti nyilvántartás (a továbbiakban: alkalmazotti nyilvántartás) tartalmazza az alkalmazott

- a)* nevét,
- b)* születési helyét és idejét,
- c)* oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványa számát,
- d)* végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat: felsőoktatási intézmény nevét, a diploma számát, a végzettséget, szakképzettséget, a végzettség, szakképzettség, a pedagógus-szakvizsga, PhD megszerzésének idejét,
- e)* munkaköre megnevezését,
- f)* munkáltatója nevét, címét, valamint OM azonosítóját,
- g)* munkavégzésének helyét,
- h)* jogviszonya kezdetének idejét, megszűnésének jogcímét és idejét,
- i)* vezetői beosztását,
- j)* besorolását,
- k)* jogviszonya, munkaviszonya időtartamát,
- l)* munkaidejének mértékét,
- m)* tartós távollétének időtartamát.

(8) Óraadó esetében a munkakörként az oktatott tantárgy, foglalkozás megnevezését kell megadni.

(9) Az alkalmazotti nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak az egyes, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó juttatások jogszerű igénybevételének megállapítása céljából továbbítható, a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétel jogosságának ellenőrzésére hivatott részére, továbbá az adatok pontosságának, teljességének, időszerűségének biztosítása, valamint a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos eljárás keretében azonosítás céljából a személyiadat- és laccímnyilvántartó szerv részére.

(10) A KIR-ben adatot az érintett foglalkoztatásának megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított tíz évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

(11) Ha a KIR működtetőjéhez személyi- és laccím adat bejegyzési, változás-bejelentési kérelem érkezik, a személyi- és laccím adatok helyességét a bejegyzés előtt adategyeztetés céljából a KIR működtetője megküldi a személyiadat- és laccímnyilvántartást vezető hatóság számára. Eltérés esetén a KIR működtetője helyesbítési célból adategyeztetésre kéri fel a köznevelési intézmény vezetőjét. A KIR működtetője az adatok bejegyzéséig tárolja a személyiadat- és laccímnyilvántartást vezető hatóság által elektronikus úton átadott adatokat.

(12) A társadalombiztosítási azonosító jel bejegyzésére irányuló kérelem esetén a társadalombiztosítási azonosító jel hitelességét a KIR működtetője az országos egészségbiztosítási szerv nyilvántartásával elektronikus úton megfélelteti. Eltérés esetén a személyi- és laccím adatok helyességére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

27. A gyermekek, a tanulók kötelességei és jogai, a tankötelezettség

45. § (1) Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hat éves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

(3) A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható legfeljebb a huszonharmadik életévének betöltéséig. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság dönt.

(4) A tankötelezettség kezdetéről

- a) az óvoda vezetője,
- b) ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,
- c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság

dönt.

(5) A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető.

(6) Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

(7) A tankötelezettség általános iskolában, középfokú iskolában Köznevelési Hídprogram keretében is, valamint fejlesztő nevelés-oktatásban teljesíthető.

(8) A jegyző gondoskodik az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek és a tankötelesek nyilvántartásáról, a nyilvántartásból rendszeresen adatot közöl a kormányhivatal számára, hivatalból elrendeli és felügyeli a tankötelezettség teljesítését, a szakértői vizsgálatokon való megjelenést.

(9) A gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatal ellátja a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása esetén a törvény vagy kormányrendelet által feladat- és hatáskörébe utalt feladatokat.

(10) A kormányhivatal az óvodás és a tanköteles gyermekekről vezetett nyilvántartást megküldi a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes óvodának, általános iskolának.

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

- a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,
- b) eleget tegyen – rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően – tanulmányi kötelezettségének,
- c) életkorához és fejlettségéhez, továbbá iskolai és kollégiumi elfoglaltságához igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – a házirendben meghatározottak szerint – közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, kollégiumi foglalkozások, rendezvények előkészítésében, lezárásában,
- d) megtartsa az iskolai tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumi foglalkozások, az iskola és a kollégium helyiségei és az iskolához, kollégiumhoz tartozó területek használati rendjét, a gyakorlati képzés rendjét, az iskola, a kollégium szabályzatainak előírásait,
- e) óvja saját és társai testi épségét, egészségét, a szülő hozzájárulása esetén részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálaton, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá

haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az iskola, kollégium alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet vagy balesetet észlelt,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanuló társait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(2) A gyermek, a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek és a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

(3) A gyermeknek, a tanulóknak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében,

b) a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,

c) nemzeti, etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,

d) részére az állami és települési önkormányzati fenntartású iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

e) egyházi és magánintézményben vegye igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást, továbbá, hogy az állami, és települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményben hit- és vallásoktatásban vegyen részt,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását,

g) állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.

(4) A gyermek, tanuló joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjának anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön az e törvényben meghatározott, a gyermekeket, tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre.

(5) Az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

(6) A tanuló joga különösen, hogy

a) kollégiumi ellátásban részesüljön,

b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,

c) igénybe vegye az iskolában és kollégiumban rendelkezésre álló eszközöket, az iskola és kollégium létesítményeit és az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatást,

d) rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,

- e) hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- f) részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek,
- g) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdéstről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az iskola, a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a kollégiumi székhez, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – az iskolaszéktől, kollégiumi széktől a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon,
- h) vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanulásához való jogának gyakorlását,
- i) jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,
- j) jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot,
- k) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- l) kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését,
- m) kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,
- n) kérje az átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe,
- o) választható és választható legyen a diákképviselőtbe,
- p) a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőtért, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,
- q) kérelmére, indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön.

(7) A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség érdekeit, a közösségi jogokat.

(8) Nagykorú és cselekvőképes tanuló esetén e törvénynek a szülő jogaira és kötelességeire vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni. Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály a szülő, a szülői szervezet vagy a szülők képviselője részére kötelezettséget vagy jogot állapít meg, nagykorú tanuló esetén a kötelezettségek teljesítése, a jogok gyakorlása a tanulót – az iskolaszékbe történő delegálás kivételével –, a diákönkormányzatot, a tanulók képviselőjét illeti meg vagy terheli. Ha a nagykorú tanuló önálló jövedelemmel nem rendelkezik és a szülővel közös háztartásban él, a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony megszűnésével, a tanuló tanulmányi kötelezettségének teljesítésével és a fizetési kötelezettséggel járó iskolai, kollégiumi döntésekről a szülőt is értesíteni kell.

(9) A nevelési-oktatási intézmény, valamint a tanuló közötti eltérő megállapodás hiányában a nevelési-oktatási intézmény szerzi meg a tulajdonjogát minden olyan, a birtokába került dolognak, amelyet a tanuló állított elő a tanulói jogviszonyából, kollégiumi tagsági viszonyából eredő kötelezettségének teljesítésével összefüggésben, feltéve, hogy az annak elkészítéséhez szükséges anyagi és egyéb feltételeket a nevelési-oktatási intézmény biztosította. A tanulót az SZMSZ-ben meghatározott mértékű díjazás illeti meg, ha a nevelési-oktatási intézmény a tulajdonába került dolog értékesítésével, hasznosításával bevételre tesz szert. Ha az előállított dolog a Ptk. szerinti szellemi alkotás, e rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szellemi alkotás átadására a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott szellemi alkotás munkáltató részére történő átadására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(10) Ha az iskola, kollégium a dologgal kapcsolatos vagyoni jogokat nem szerzi meg, köteles azt – kérelemre – a tanuló részére legkésőbb a tanulói jogviszony megszűnésekor visszaadni. Az őrzésre egyebekben a Ptk. szerinti felelős őrzés szabályait kell alkalmazni.

(11) A (9) bekezdésben meghatározott esetben a tanulót megfelelő díjazás illeti meg. A megfelelő díjazásban a tanuló – tizennegyedik életévét be nem töltött tanuló esetén szülője egyetértésével – és a nevelési-oktatási intézmény állapodik meg, ha alkalomszerűen, egyedileg elkészített dolog értékesítéséből,

hasznosításából származik a bevétel. Az oktatás keretében, az oktatási folyamat részeként rendszeresen elkészített dolog esetén a megfelelő díjazást a teljes képzési folyamatban részt vevők által végzett tevékenységre megállapítható eredmény (nyereség) terhére kell megállapítani. Ennek szabályait az SZMSZ-ben kell meghatározni oly módon, hogy a szabályozás figyelembe vegye a tanuló teljesítményét.

(12) A (9) és (11) bekezdésben foglaltak – a szakképzésben részt vevő tanulókat megillető juttatások tekintetében – nem alkalmazhatók arra a tanulóra, aki a szakképzésben tanuló szerződés alapján vesz részt.

(13) Az iskola a tanuló részére – kérelemre – diákigazolványt ad ki. A diákigazolvány a KIR-ben található adatokat tartalmazhatja a külön jogszabályban meghatározottak szerint. A diákigazolvány közokirat. A diákigazolvány tartalmazza továbbá a jogosult fényképét és aláírását, cselekvőképtelen tanuló esetén a szülő aláírását. A diákigazolvány elkészítetője a diákigazolvány kiállításával kapcsolatban hozzá továbbított személyes adatokat kezelheti, és azokat a diákigazolvány elkészítője részére továbbíthatja. Az elkészítő és az elkészítető a diákigazolvány kiállításával kapcsolatos személyes adatokat az igazolvány érvényességének megszűnését követő öt évig kezelheti. A diákigazolvány kiadására irányuló eljárásban – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – az iskola elektronikus úton terjeszti elő kérelmét és tesz egyéb eljárási cselekményeket. A diákigazolvány elkészítője és elkészítetője az eljárás során elektronikus úton tartja a kapcsolatot az iskolával.

28. Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása

47. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

(2) A sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt a szülő választja ki az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján.

(3) A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelés-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók – külön vagy közös vagy részben közös – nevelésében és oktatásában részt vevő óvoda és iskola, kollégium együtt: gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézmény) történhet.

(4) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

a) a gyermek, tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,

b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,

c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

(5) A gyermek külön óvodai nevelését végző óvodai csoportot, a tanulók külön iskolai nevelését, oktatását végző iskolai osztályt a sajátos nevelési igény típusának megfelelően kell létrehozni. A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátásban is részesül.

(6) A gyermek, tanuló érdekében a kormányhivatal kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton, továbbá a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa be. Ha a szülő a kormányhivatal felhívása ellenére kötelezettségének ismételtelen nem tesz eleget, a kormányhivatal a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes

gyermekjóléti szolgálatot értesíti. A szakértői bizottság nem jelölhet ki olyan intézményt, amely helyhiány miatt nem tudná felvenni a gyermeket, tanulót. A szakértői vizsgálaton való részvétel érdekében szükséges utazás költségeit a társadalombiztosítás a szülőnek megtéríti.

(7) Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő, vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

(8) Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

(9) A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben

a) a fogyatékoság típusának megfelelő gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-tanítói, terapeuta szakképzettség kell, ha az óvodai foglalkozás, vagy a tanórai foglalkozás elsődleges célja

aa) a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,

ab) az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció,

ac) az értelmi fogyatékosággal élő tanuló iskolai nevelés-oktatása a külön e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban történik,

b) az a) pontban meghatározott vagy az általános szabályok szerinti végzettség és szakképzettség kell,

ba) ha az óvodai foglalkozás, a tanórai foglalkozás elsődlegesen nem a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentését, a tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját, rehabilitációját szolgálja,

bb) az egyéb foglalkozáshoz, a kollégiumi foglalkozáshoz,

c) az enyhe értelmi fogyatékos tanulók idegen nyelv oktatását elláthatja gyógypedagógus végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá „komplex” típusú felsőfokú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkező pedagógus is.

(10) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható. Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése a kormányhivatal feladata.

29. A tanulók közösségei, a diákönkormányzat

48. § (1) Az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

(2) A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

(3) A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

(4) A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,

c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,

d) a házirend elfogadása előtt.

(5) Az intézményi diákönkormányzat és az általános művelődési központban működő diákönkormányzat megalakulására, működésére, jogállására a diákönkormányzatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

30. Az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony keletkezése és megszűnése

49. § (1) Az óvodai felvétel, átvétel jelentkezés alapján történik. Az óvodába a gyermek – e törvényben foglalt kivétellel – harmadik életévének betöltése után vehető fel. A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti, a gyermekek felvétele folyamatos.

(2) A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik vagy ahol szülője dolgozik. A felvételtől, átvételtől az óvoda vezetője dönt. Ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, az óvodavezető, amennyiben az óvoda fenntartója több óvodát tart fenn, az óvoda fenntartója bizottságot szervez, amely javaslatot tesz a felvételre.

(3) A települési önkormányzat közzéteszi az óvoda felvételi körzetét, valamint az óvoda nyitva tartásának rendjét. Az óvoda köteles felvenni, átvenni azt a gyermeket, aki köteles óvodába járni, ha lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító óvoda).

(4) Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt, a szülők és az óvodapedagógusok véleményének figyelembevételével.

50. § (1) A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

(2) A középfokú iskola és a kollégium – jogszabályban meghatározott keretek között – állapíthatja meg a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). A középfokú iskola és a kollégium a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni. A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalakmassági követelmények teljesítéséhez kötheti. A pályaalakmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

(3) Nem szervezhető

a) felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam térítési díj ellenében,

b) általános iskolában felvételi vizsga.

(4) Sport- és művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alakmassági vizsga szervezhető általános iskolában is.

(5) Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben.

(6) Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a kormányhivatal, települési önkormányzat által átvett intézmény esetében az önkormányzat által meghatározott időszakban kell beírni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

(7) A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá – a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban – a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

(8) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatását több megyére, országrészre kiterjedően ellátó nevelési-oktatási intézmény működési, felvételi körzetének meghatározása előtt be kell szerezni az oktatásért felelős miniszter véleményét.

(9) A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelését, iskolai nevelés-oktatását ellátó nevelési-oktatási intézmény működési, felvételi körzetének meghatározása előtt be kell szerezni az érdekelt települési nemzetiségi vagy országos feladatot ellátó iskola esetén az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

(10) Az (5) bekezdésben foglaltakat a tagintézményként működő iskolák tekintetében is alkalmazni kell.

51. § (1) Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönten.

(2) A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

(3) A többcélú intézményben általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók a pedagógiai programban meghatározottak alapján folytatják tanulmányaikat a megfelelő iskolatípus szerinti nevelés-oktatásban.

(4) Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az igazgató dönt.

(5) A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz.

(6) A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó jelentkezőt azonos feltételek esetében előnyben kell részesíteni, a nemzetiségi nevelés-oktatást is folytató iskolába vagy osztályba fel vagy át kell venni.

52. § (1) A tanuló az iskola útján vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, valamint externátusi elhelyezését.

(2) Az önálló kollégiumba való felvételtől a kollégium igazgatója, a nem önálló kollégiumba való felvételtől pedig a kollégiumvezető egyetértésével az iskola igazgatója dönt. A kollégiumba felvett tanulók foglalkozásra történő beosztásáról a kollégium igazgatója vagy a kollégiumvezető dönt, a kollégiumi nevelőtestület véleményének kikérésével.

(3) A gyámhatóság kezdeményezésére a tanulót fel kell venni a kollégiumba. Fel kell venni a kollégiumba azt a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulót, akinek gyermekotthoni elhelyezése nagykorúság miatt szűnt meg.

(4) A kollégiumi felvétel, externátusi elhelyezés a (3) bekezdésben meghatározott esetben a tanulói jogviszony fennállásáig, egyébként egy tanévre szól.

53. § (1) Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha

- a) a gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján,
- b) az óvodavezető a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására,
- c) a gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján.

(2) Megszűnik a tanulói jogviszony

- a) ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- b) az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- c) gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,
- d) szakközépiskolai tanulmányok esetén az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- e) szakképző iskolában folyó szakképzésben
 - ea) ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
 - eb) ha a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján,
 - ec) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,

f) az alapfokú művészeti iskolában, ha kiskorú tanuló esetén a szülő vagy a nagykorú tanuló bejelenti, hogy kimarad az iskolából, a bejelentésben megjelölt napon, továbbá az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát, valamint az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján, ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján és a *h)* pontban megjelölt esetben,

g) a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad –, a bejelentés tudomásulvételének napján,

h) ha a tanuló tanulói jogviszonyát – a tanköteles tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján.

(3) A (2) bekezdés *h)* pontjában foglalt rendelkezés nem alkalmazható, ha a tanuló hátrányos helyzetű.

(4) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével – ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

(5) Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

(6) Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, vagy a tanuló abban nem kíván részt venni.

(7) Ha a többcélú intézmény több iskolatípus feladatait is ellátja, a tankötelezettség ideje alatt a tanulói jogviszony nem szüntethető meg, amíg a tanulmányok folytatására bármelyik iskolai feladatot ellátó intézményegységben lehetőség van.

(8) A tanuló kollégiumi tagsága megszűnik

a) a 52. § (4) bekezdésben meghatározott esetben a tanulói jogviszony megszűnésével, egyébként a tanév végén,

b) a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével,

c) ha a tanuló kollégiumi tagságát fizetési hátralék miatt az igazgató – a szülő, nagykorú tanuló esetében a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után – megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,

d) ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a tanuló kollégiumi tagságáról írásban lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon,

e) ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.

(9) A (8) bekezdés *b)–c)* pontjában foglaltakat nem lehet alkalmazni abban az esetben, ha a kollégiumi tagsági viszony fennállása nélkül a tanuló nem tudja teljesíteni tankötelezettségét. Abban az esetben, ha a tanuló felvételére a gyámhatóság intézkedése alapján került sor, a (8) bekezdés *c)* pontjában meghatározottak nem, a *d)* pontjában meghatározottak pedig a gyámhatóság egyetértésével alkalmazhatók. A *c)* pontban foglaltak a hátrányos helyzetű tanulók tekintetében nem alkalmazhatók.

(10) Megszűnik az óvodai elhelyezés, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony, ha a nevelési-oktatási intézmény jogutód nélkül megszűnik.

31. A tanuló kötelességének teljesítése

54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét

félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), gyenge (2), elégtelen (1),
- b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szóveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)–(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

(7) A tanuló értékelésekor, minősítésekor az (1) bekezdésben meghatározottakat – az érdemjegy és az osztályzat alkalmazására vonatkozó rendelkezések kivételével – akkor is alkalmazni kell, ha az iskola nem használja az érdemjegy, az osztályzat megjelölést.

(8) Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli a (2) bekezdésében foglaltak szerint. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

55. § (1) Az igazgató a gyakorlati képzés kivételével a tanulót kérelmére – kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére – felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmenti az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

(2) A magántanulót – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az iskolai rendszerű szakképzésben a magántanulókra vonatkozó részletes szabályokat a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

(3) Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

(4) A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

(5) Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa, vagy akit fegyelmi határozattal a tanév folytatásától eltiltottak.

56. § (1) A tanuló, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, szakértői vélemény alapján kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban kezdheti meg az általános iskolai tanulmányait, amennyiben

az adott év augusztus 31. napjáig a hetedik életévét betölti, de még nem iskolaérett. A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztály célja és feladata, hogy a gyermek egy év alatt behozza lemaradását, és elérje az iskolaérettséget.

(2) A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban elvégzett évfolyam végén a szakértői bizottság hoz döntést a tanuló továbbhaladásáról. A kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban elvégzett első évfolyam sikeres teljesítése után a tanuló a második évfolyamon, normál létszámú osztályban folytathatja a tanulmányait vagy kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban ismételheti meg az első évfolyamot.

57. § (1) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

(2) Az alapfokú művészeti iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamba az léphet, aki – jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett.

(3) A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

(4) A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga, a szakmai vizsga, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap. A bizonyítvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló irat közokirat.

(5) Az iskolában csak olyan bizonyítványnyomtatvány, valamint bizonyítvány kiállításához szükséges nyomtatvány alkalmazható, amelyet az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter jóváhagyott. A bizonyítványnyomtatvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatvány előállításához, forgalmazásához az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter engedélye szükséges.

(6) Az iskolai nyomtatványok – az év végi bizonyítvány és az állami vizsga teljesítéséről kiállított bizonyítvány kivételével – az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által jóváhagyott rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton is elkészíthetők és tárolhatók. A bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatványt ebben az esetben is elő kell állítani nyomtatott formában, és meg kell őrizni.

(7) A kiadott érettségi bizonyítványokról és a szakképesítést tanúsító bizonyítványokról – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – központi nyilvántartást kell vezetni.

(8) Ha a szakiskola, a szakközépiskola párhuzamos oktatás keretében művészeti szakmai vizsgára készít fel, a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a szakképzés követelményei tekintetében külön is lehet dönteni és bizonyítványt kiállítani.

32. A tanuló jutalmazása, fegyelmi és kártérítési felelőssége, a nevelési-oktatási intézmény kártérítési felelőssége

58. § (1) A gyermeket, a tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazni kell.

(2) Az oktatásért felelős miniszter díjat, kitüntetést alapíthat az országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményeken kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, elismerése céljából. A miniszter által alapított díj, kitüntetés kedvezményezettjeinek körére a köznevelési intézmény vezetője tehet javaslatot.

(3) Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a szülő gyakorolja.

(4) A fegyelmi büntetés lehet

a) megrovás,

- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportha vagy iskolába,
- e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

(5) Tanköteles tanulóval szemben a (4) bekezdés e)–f) pontjában és az (7) bekezdés e) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát, kollégiumot keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát, kollégiumot kijelölni számára. A (4) bekezdés d) pontjában szabályozott fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott. A (4) bekezdés c) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkoztatható.

(6) A szakképző iskola tanulója ellen folytatott fegyelmi eljárásba, ha a tanuló tanulószerveződést kötött, be kell vonni a területileg illetékes kamarát.

(7) A kollégium tagja ellen a kollégium rendjének megsértéséért

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- d) áthelyezés másik szobába, tanulócsoportha,
- e) kizárás

fegyelmi büntetés szabható ki.

(8) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha a kötelezettségszegés óta három hónap már eltelt. Ha a kötelezettségszegés miatt büntető- vagy szabálysértési eljárás indult, és az nem végződött felmentéssel (az indítvány elutasításával), a határidőt a jogerős határozat közlésétől kell számítani.

(9) A fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza. Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni.

(10) A fegyelmi eljárás megindításáról – az indok megjelölésével – a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét értesíteni kell. A fegyelmi eljárás során a tanulót meg kell hallgatni, és biztosítani kell, hogy álláspontját, védekezését előadja. Ha a meghallgatáskor a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása egyébként indokolja, tárgyalást kell tartani. A tárgyalásra a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét meg kell hívni. Kiskorú tanuló esetén a fegyelmi eljárásba a szülőt minden esetben be kell vonni. A fegyelmi eljárásban a tanulót és a szülőt meghatalmazott is képviselheti.

(11) A tanulóval szemben ugyanazért a kötelezettségszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelezettségszegés miatt az iskolában és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a nevelési-oktatási intézmények eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést abban a nevelési-oktatási intézményben lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

(12) A gyakorlati képzés keretében elkövetett kötelezettségszegésért a fegyelmi eljárást az iskolában kell lefolytatni.

(13) Végrehajtani csak jogerős fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

(14) A fegyelmi eljárás lefolytatásának alapvető szabályait jogszabály állapítja meg. A fegyelmi eljárás lefolytatásának részletszabályairól az SZMSZ-ben kell rendelkezni.

59. § (1) Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a nevelési-oktatási intézménynek vagy a gyakorlati képzés szervezőjének jogellenesen kárt okoz, a Ptk. szabályai szerint kell helytállnia.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a kártérítés mértéke nem haladhatja meg

- a) gondatlan károkozás esetén a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – egy havi összegének ötven százalékát,

b) ha a tanuló cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, szándékos károkozás esetén az okozott kár, legfeljebb azonban a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – öt havi összegét.

(3) Az óvoda, az iskola, a kollégium, a gyakorlati képzés szervezője a gyermeknek, tanulónak az óvodai elhelyezéssel, tanulói jogviszonnyal, kollégiumi tagsági viszonnyal, gyakorlati képzéssel összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni azzal a kiegészítéssel, hogy a nevelési-oktatási intézmény vagy a gyakorlati képzés szervezője felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(4) Ha a szakképző iskola tanulója tanulószerveződést kötött, a gyakorlati képzés szervezőjének vagy a tanulónak okozott kár megtérítésére a szakképzésről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

33. A felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezések

60. § (1) A tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglévő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatásban (a továbbiakban: felnőttoktatás) az e törvényben foglaltak szerint vehet részt.

(2) A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben

a) nyolc évfolyamos általános iskola esetén tizenhatodik,

b) középiskola és szakiskola esetén huszonegyedik

életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.

(3) A tanuló középfokú iskolában attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

(4) Sajátos nevelési igényű tanuló, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott életkorhoz kettő évet hozzá kell számítani.

(5) A felnőttoktatás megszervezhető

a) az e célra létesített – 7. § (1) bekezdés b)–e) és g) pontjában felsorolt – iskolákban,

b) a nappali rendszerű iskolai oktatás céljára létesített iskolának a felnőttoktatási osztályában.

(6) A felnőttoktatásban a tizenhat–húsz éves tanulók részére ifjúsági osztály, csoport szervezhető.

(7) A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nappali rendszerű iskolai oktatásban vehetnek részt. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie.

(8) Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában.

(9) A felnőttoktatásban

a) az iskolai oktatás a tanulók egyéni felkészülésére is épülhet,

b) ha a tanítást nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezik, a tanév rendjében meghatározott tanítási napot az egyéni felkészülés keretében tanulásra fordított – az iskola által előírt – napokkal együtt kell számítani, és nem kell alkalmazni az ötnapos tanítási hétre vonatkozó rendelkezéseket,

c) a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, az egyéb foglalkozásra, a mindennapos testnevelésre vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem kötelező,

d) a tanuló akkor veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, ha nappali oktatás munkarendje szerint folytatja tanulmányait.

(10) Ha a felnőttoktatásban részt vevő tanuló nem veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, abban a kérdésben, hogy különleges gondozásra jogosult-e, a jogszabályban meghatározott szakértő szakvéleménye alapján kell dönten.

34. Pedagógusok és alkalmazottak

61. § (1) Nevelő-oktató munka – óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás, pedagógiai szakszolgálat keretében gyermekekkel, tanulókkal való pedagógiai célú közvetlen foglalkozás – pedagógus-munkakörben, az óraadó tanár kivételével, közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban látható el. Pedagógus-munkakör ellátására – az óraadó tanár kivételével – polgári jogi jogviszony nem létesíthető.

(2) A pedagógiai szakszolgálatok feladatait és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat szakirányú felsőfokú végzettségű szakember látja el.

(3) A nevelő és oktató munkát, a pedagógiai szakszolgálatokat és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátását szakképzett szakemberek segítik. A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők körét az 1–3. melléklet határozza meg.

(4) A pedagógusok tevékenységét szakértők, szaktanácsadók segítik. A szaktanácsadó feladata a pedagógusok munkájának szakirányú (tantárgyi vagy sajátos pedagógiai területen igényelt) segítése, véleményezése, konzultációk, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése. A szaktanácsadó központi szakmai irányítás mellett látja el feladatait. Szaktanácsadói megbízást kizárólag az kaphat, aki pedagógus munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettséggel és szakképzettséggel, pedagógus-szakvizsgával, valamint a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A szaktanácsadó pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény alkalmazásában áll vagy egyéb köznevelési intézmény alkalmazottja vagy onnan tíz évnél nem régebben ment nyugdíjba.

(5) A köznevelési intézmények feladatainak ellátásában gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő és más alkalmazottak vesznek részt. Gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő munkakörökben az ellátandó feladatoktól függően ajánlott megoldani a foglalkoztatást. Az állami fenntartású nevelési-oktatási és pedagógiai szakszolgálati intézményekben – a honvédelemért vagy a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter által alapított és fenntartott intézmények kivételével – gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő munkakörökben alkalmazottak létszáma legfeljebb a pedagógusok teljes munkaidőre számított létszámának húsz százaléka, szakközépiskolában harminc százaléka, kollégiumban ötven százaléka lehet.

(6) A köznevelési intézményben végzett munka jellegén, természetén nem változtat az a körülmény, hogy a köznevelési intézménynek ki a fenntartója.

(7) A köznevelési intézményben történő foglalkoztatás esetén nem összeférhetetlen, ha a magasabb vezető, vezető, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult a Munka Törvénykönyve szerinti közeli hozzátartozójával irányítási, felügyeleti, ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

35. A pedagógus kötelességei és jogai

62. § (1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembe vételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

- d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- f) a szülőt (gondviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, objektíven értékelje a tanulók munkáját,
- k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- l) tanítványai pályaeorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- p) megőrizze a hivatali titkot,
- q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

(2) A pedagógus hét évenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető – munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel – annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentésül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.

(3) A Pedagógus II., a Mesterpedagógus és a Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár) fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba kerül visszesorolásra az a pedagógus, aki a fokozatba lépését követő kilencedik tanév végéig önhibájából nem teljesíti a pedagógus-továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét.

(4) A továbbképzési kötelezettség teljesítése szempontjából a külön jogszabályban meghatározottakon kívül csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, amelynek programját az oktatásért felelős miniszter jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. A pedagógus-továbbképzések nyilvántartását és ellenőrzését a hivatal az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézménnyel közösen látja el.

(5) A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által – az e törvény keretei között – meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.

(6) A teljes munkaidő ötvenöt-hatvanöt százalékában (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.

(7) Az intézményvezető a kötött munkaidőben ellátandó feladatok elosztásánál biztosítja az arányos és egyenletes feladatosztást a nevelőtestület tagjai között.

(8) Óvodában a kötött munkaidőt a gyermekekkel való közvetlen, teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítani.

(9) A vezetőpedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje gyakorló óvodában a teljes munkaideje hatvan százaléka, más gyakorló nevelési-oktatási intézményben, gyakorló szakszolgálati intézményben a teljes munkaideje harminc százaléka lehet.

(10) A gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakört betöltő neveléssel-oktatással lekötött munkaideje a teljes munkaideje ötven százaléka.

(11) A gyakornoknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaideje tanítók, általános és középiskolai tanárok esetében a teljes munkaideje ötven százaléka, óvodapedagógusok esetében hatvanöt százaléka lehet.

(12) Az iskolai, kollégiumi könyvtárostánár, könyvtárostánító a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat. Munkaköri feladatként a kötött munkaidő többi része hetven százaléka – a könyvtár zárva tartása mellett – a munkahelyen végzett könyvtári munkára (az állomány gyarapítása, gondozása, könyvtári kutatómunka), iskolai kapcsolattartásra, a további harminc százaléka a munkahelyen kívül végzett felkészülésre, könyvtári kapcsolatépítésre, állománygyarapításra, továbbá a pedagógus-munkakörrel összefüggő más tevékenység ellátására szolgál.

(13) A pedagógiai szakszolgálat intézményében alkalmazott pedagógusok teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetében heti huszonegy órában a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzik a gyermekek, tanulók vizsgálatával, egyéni vagy csoportos foglalkoztatásával, a tanácsadással, gondozói tanfolyamok megtartásával (a továbbiakban: közvetlen foglalkozás) kapcsolatos feladatokat. A közvetlen foglalkozásra megállapított időn kívül – munkaköri feladatként – látják el a szakértői véleményhez szükséges vizsgálatok, valamint a közvetlen foglalkozások előkészítésével kapcsolatos feladatokat, a vizsgálatok keretében készített vélemények egyeztetését, a szakértői vélemények elkészítését, biztosítják a folyamatos nyitva tartást, továbbá végzik a gyermek, tanuló fejlődéséhez szükséges egyéb, intézményen kívüli tevékenységet, utaznak a gyermekhez, tanulóhoz.

(14) A nevelési-oktatási intézmény és pedagógiai szakszolgálat vezetője a teljes munkaidő 5. melléklet szerinti tanórai foglalkozásokkal le nem kötött részében látja el a vezetői megbízással kapcsolatos feladatokat.

63. § (1) A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

a) személyét mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartásuk, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,

b) a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés-oktatás módszereit megválassza,

c) a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket,

d) a 3. § (3) bekezdésében foglaltak megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, oktató munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a gyermeket, tanulót,

e) hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,

f) a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat,

g) szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen a köznevelési rendszer működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei és országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,

h) szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőjeként részt vegyen helyi, regionális és országos közneveléssel foglalkozó testületek munkájában,

i) az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, az intézmény SZMSZ-ében meghatározottak szerinti informatikai eszközöket,

j) az állami szervek és a helyi önkormányzatok által fenntartott könyvtárakat, muzeális intézményeket és más kiállító termeket, színházakat jogszabályban meghatározott kedvezményekre való jogosultságát igazoló pedagógusigazolvánnyal látogassa.

(2) Az (1) bekezdés *j)* pontjában meghatározott jog megilleti azt is, akit pedagógus munkakörből helyeztek nyugállományba.

(3) A munkáltató a pedagógus munkakörben, a pedagógiai előadó és pedagógiai szakértői munkakörben, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a szabadidő-szervező és a pedagógiai felügyelő munkakörökben foglalkoztatottak részére – kérelemre – pedagógusigazolványt ad ki. Annak részére, akit pedagógus-munkakörből helyeztek nyugállományba, az utolsó munkáltató adja ki a pedagógusigazolványt.

(4) A pedagógusigazolvány a KIR-ben található adatokat tartalmazhatja, külön jogszabályban meghatározottak szerint. A pedagógusigazolvány tartalmazza továbbá az igazolvány számát, a jogosult fényképét és aláírását. Az igazolvány közokirat. A pedagógusigazolvány elkészítője a pedagógusigazolvány kiállításával kapcsolatban hozzá továbbított személyes adatokat kezelheti, és azokat a pedagógusigazolvány elkészítője részére továbbíthatja. Az elkészítő és az elkészítettő a pedagógusigazolvány kiállításával kapcsolatos személyes adatokat az igazolvány érvényességének megszűnését követő öt évig kezelheti. A pedagógusigazolvány kiadására irányuló eljárásban – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – az iskola elektronikus úton terjeszti elő kérelmét és tesz egyéb eljárási cselekményeket. A pedagógusigazolvány elkészítője és elkészítettője az eljárás során elektronikus úton tartja a kapcsolatot az iskolával.

36. A pedagógusok előmeneteli rendszere

64. § (1) A nevelési-oktatási intézmény munkavállalói, közalkalmazottai (a továbbiakban: alkalmazott) tekintetében – a munkáltatótól függően – a Munka Törvénykönyvét vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt e törvény rendelkezéseivel együtt kell alkalmazni.

(2) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakra a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előmeneteli és illetményrendszerére vonatkozó rendelkezések – a jubileumi jutalomra vonatkozó rendelkezések kivételével – nem alkalmazhatóak.

(3) E törvény biztosítja a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára a pályán való előmenetel lehetőségét.

(4) A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott a munkakör ellátásához e törvényben előírt iskolai végzettség, valamint állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság, szakmai gyakorlat, publikációs tevékenység, minősítő vizsga és a minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján

- a) Gyakornok,
- b) Pedagógus I.,
- c) Pedagógus II.,
- d) Mesterpedagógus,
- e) Kutatótanár,

fokozatokat érheti el.

(5) A pedagógus, a Gyakornok fokozatba tartozó pedagógus kivételével, a pedagógus-munkakörben töltött idő alapján háromévenként eggyel magasabb fizetési kategóriába lép. A pedagógust a tárgyév első napján kell a magasabb fizetési kategóriába besorolni. A magasabb fizetési kategória elérésével a hároméves várakozási idő újra kezdődik.

(6) A pedagógusok minősítő vizsgáját és minősítési eljárását a kormányhivatal szervezi. A minősítő vizsgára és a minősítési eljárásra a pedagógus a kormányhivatalnál jelentkezik.

(7) A minősítési eljárás során minden pedagógusra egységes, nyilvános szabályok vonatkoznak. A minősítő bizottság a jelölt pedagógus teljes körű tevékenységét, különösen a jogszabályokban és a pedagógus munkaköri leírásában megfogalmazott kötelezettségek teljesítését vizsgálja.

(8) Ha a gyakornok a külön jogszabályban foglaltak szerint a megismételt minősítő vizsgán vagy a Pedagógus I. fokozatba besorolt pedagógus a megismételt minősítési eljárás eredményeként „nem felelt meg” minősítést kapott, közalkalmazotti jogviszonya, munkaviszonya e törvény erejénél fogva megszűnik. A közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony a minősítő vizsga vagy a megismételt minősítési eljárás eredményének közzétételétől számított tizedik napon szűnik meg.

(9) A pedagógus a minősítő vizsga és a minősítési eljárás hibás vagy valótlan ténymegállapításának, személyiségi jogát sértő megállapításának megsemmisítését a minősítés közzétételétől számított harminc napon belül a bíróságtól kérheti.

65. § (1) A fokozatokhoz és ezen belül az egyes fizetési kategóriákhoz tartozó garantált illetményt az illetményalap százalékában e törvény 7. melléklete állapítja meg.

(2) Az illetményalap főiskolai végzettség esetén a mindenkori minimálbér száznyolcvan, egyetemi végzettség esetén kétszáz százaléka.

(3) A Kormány rendeletben állapítja meg a 8. melléklet szerinti, az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel meghatározott illetménypótlék megállapításának elveit.

(4) Az intézményvezetőt a fenntartó, az intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottakat az intézményvezető jutalomban részesítheti, amelynek éves összege vezető esetében nem haladhatja meg a vezető pótlékkal számított éves illetményének, munkabérének tizenöt százalékát, beosztott esetében éves illetményének, munkabérének tizenöt százalékát.

(5) Az intézményvezetőt a fenntartó, az intézmény többi vezetőjét az intézményvezető keresetkiegészítésben részesítheti, amelynek éves összege nem haladhatja meg a vezető pótlékkal számított éves illetményének, munkabérének tíz százalékát.

(6) A legalább Pedagógus II. fokozatot elért pedagógus tízévenként – tudományos kutatáshoz, vagy egyéni tudományos továbbképzésen való részvételhez – legfeljebb egy évi fizetés nélküli szabadságot (a továbbiakban: alkotói szabadság) vehet igénybe.

(7) Az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő pedagógus, óvodai dajka választása szerint csökkentett munkaidőben dolgozhat, illetménye, munkabére pedig csak a munkaidő-csökkentés arányának ötven százalékával csökken. Az e bekezdésben foglalt kedvezményt csak azok választhatják, akik a nyugdíjkorhatár elérése előtti ötödik évet megelőzően legalább 20 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek pedagógus-munkakörben vagy óvodai dajkaként.

(8) A minősítő vizsga és a minősítési eljárás részletes szabályait, a sikeres minősítő vizsgához és minősítési eljáráshoz, az alkotói szabadság igénybevételéhez szükséges követelményeket külön jogszabály állapítja meg.

37. A köznevelésben történő alkalmazás feltételei

66. § (1) A köznevelésben az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott

a) rendelkezzen az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel, szakképzettséggel,

b) büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen.

(2) A pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

(3) Gyakorló nevelési-oktatói intézményben, gyakorló szakszolgálati intézményben vezetőpedagógusi megbízást az kaphat, akinek pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettsége és szakképzettsége, továbbá pedagógus-szakvizsgálata, valamint a nevelő-oktató munkában, pedagógiai szakszolgálatban eltöltött legalább ötéves szakmai gyakorlata van.

(4) A nevelési-oktatói intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit a 3. melléklet, a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben pedagógus-munkakörben, továbbá a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményben pedagógiai szakértő és pedagógiai előadó munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit külön

jogszabály állapítja meg. Az óraadó tanárok végzettsége és szakképzettsége tekintetében a 3. mellékletben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

38. A nevelési-oktatási intézményvezetői megbízás feltételei

67. § (1) Nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltétele:

- a) az adott nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges – a 3. mellékletben felsorolt – felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, középiskolában mesterfokozat,
- b) pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,
- c) legalább öt év pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlat,
- d) a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás.

(2) Nem lehet a köznevelési intézmény vezetője a köznevelési intézmény fenntartója, továbbá a köznevelési intézmény fenntartójánál vezető állású munkavállaló vagy vezetői megbízással rendelkező köztisztviselő, közalkalmazott. Az egyházi és magánintézmények esetében ez a korlátozás nem vonatkozik a fenntartói jogot gyakorló testület tagjaira.

(3) Ha a nevelési-oktatási intézményben az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás kizárólag nemzetiségi nyelven folyik, vagy a tanulók több mint fele két nyelven – nemzetiségi nyelven és magyarul – tanul, intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a 3. mellékletben meghatározottak szerint a nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be. Azonos feltételek esetén előnyben kell részesíteni azt, aki a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozik.

(4) A kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó nevelési-oktatási intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a gyermekek, tanulók sajátos nevelési igényének típusa szerinti gyógypedagógiai tanári vagy konduktori vagy konduktor-tanítói vagy terapeuta végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá pedagógus-szakvizsgával rendelkezik.

(5) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő egyetemi szintű tanárképzés, szakközépiskola vezetésével megbízható az is, aki a képzés szakirányának megfelelő mesterképzésben szerzett szakképzettséggel rendelkezik.

(6) Többcélú intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki bármelyik, az intézmény által ellátott feladatra létesíthető intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel rendelkezik. Ha a feltételek bármelyike mesterfokozatot ír elő, az intézményvezetői megbízáshoz erre van szükség.

(7) Az intézményvezető kiválasztása – ha e törvény másképp nem rendelkezik – nyilvános pályázat útján történik. A pályázat mellőzhető, ha az intézményvezető ismételt megbízásával a fenntartó, nem állami fenntartású intézmény esetében a kormányhivatal és a nevelőtestület egyetért. Egyetértés hiányában, továbbá az intézményvezető harmadik és további megbízási ciklusát megelőzően a pályázat kiírása kötelező.

(8) Az intézményvezetői megbízásra benyújtott pályázat részét képező vezetési program, a vezetési programmal kapcsolatosan – e törvény alapján véleményezésre jogosultak által – kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazás eredménye közérdekből nyilvános adat, amelyet a köznevelési intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

(9) A szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységben vezetői megbízást az kaphat, aki rendelkezik az azonos feladatot ellátó önálló intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel. A nyilvános pályázatra vonatkozó rendelkezéseket az e bekezdésben szabályozott vezetői megbízás esetén is alkalmazni kell.

39. A köznevelési intézmény vezetője

68. § (1) Az állami és települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény, többcélú intézmény vezetőjét – az óvoda kivételével – nevelési-oktatási intézmény esetében a nevelőtestület, többcélú

intézményben az igazgatótanács, a fenntartó, az intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal véleményének kikérésével az oktatásért felelős miniszter bízta meg öt évre. Az állami és települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény, többcélú intézmény vezetője megbízásának visszavonásáról a megbízási jogkör gyakorlója dönt.

(2) Az egyházi és magánintézmények vezetőjét az oktatásért felelős miniszter egyetértésével a fenntartó bízta meg, a munkáltatói jogokat a fenntartó gyakorolja. A miniszter az egyetértését csak jogszabálysértés esetén tagadhatja meg.

69. § (1) A köznevelési intézmény vezetője

- a) felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, gazdálkodásért,
- b) gyakorolja a munkáltatói jogokat,
- c) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály, kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat nem utal más hatáskörébe,
- d) felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért,
- e) jóváhagyja az intézmény pedagógiai programját,
- f) képviseli az intézményt.

(2) A nevelési-oktatási intézmény vezetője felel

- a) a pedagógiai munkáért,
- b) a nevelőtestület vezetéséért,
- c) a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,
- d) a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,
- e) a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,
- f) a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
- g) a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- h) az iskolaszékekkel, a munkavállalói érdekképviselői szervekkel és a diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért,
- i) a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,
- j) a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- k) a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért.

(3) A köznevelési intézmény vezetője a pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes alkalmazott munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.

(4) A nevelési-oktatási intézményvezető munkáját a nevelőtestület és a szülők közössége a vezetői megbízásának második és negyedik évében személyazonosításra alkalmatlan kérdőíves felmérés alapján értékeli. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményvezető munkájának ellenőrzése és értékelése során a kérdőíves felmérés eredményét is figyelembe veszi.

(5) A nevelési-oktatási intézmény vezetője munkaideje felhasználását és beosztását, az 5. mellékletben foglalt tanórák, foglalkozások megtartásának kötelezettségén kívül maga jogosult meghatározni.

(6) A korábban legalább két ciklust intézményvezetőként dolgozó pedagógus „címzetes igazgatói” pótlékban részesülhet, ha intézményvezetői megbízásának lejártát vagy megszűnését követően továbbra is az intézményben marad alkalmazásban. A pótlék mértéke a volt intézményvezető korábbi vezetői pótlékának huszonöt százaléka.

40. A nevelőtestület

70. § (1) A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A nevelési-oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

(2) A nevelőtestület

- a) a pedagógiai program elfogadásáról,
- b) az SZMSZ elfogadásáról,
- c) a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
- d) a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
- e) a továbbképzési program elfogadásáról,
- f) a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztásáról,
- g) a házirend elfogadásáról,
- h) a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,
- i) a tanulók fegyelmi ügyeiben,
- j) az intézményvezetői, intézményegység-vezetői pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény tartalmáról,
- k) jogszabályban meghatározott más ügyekben dönt.

(3) A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

(4) A közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban azokban az ügyekben, amelyek

- a) csak egy – nevelési-oktatási intézmény feladatát ellátó – intézményegységet érintenek, az intézményegységben,
- b) több – nevelési-oktatási intézmény feladatát ellátó – intézményegységet érintenek, valamennyi érdekelt intézményegységben

foglalkoztatott – a 4. § 17. pontjában felsorolt – alkalmazottakból és az intézmény vezetőjéből álló nevelőtestület jár el.

(5) Az óraadó a nevelőtestület döntési jogkörébe tartozó ügyekben – az (2) bekezdés h)–i) pontjába tartozó ügyek kivételével – nem rendelkezik szavazati joggal.

(6) Ha a köznevelési intézmény, intézményegység, tagintézmény nem nevelési-oktatási intézmény, továbbá a közös igazgatású köznevelési intézményben és az általános művelődési központban az intézmény egészét érintő kérdésekben a nevelőtestületet megillető jogosítványokat – kivéve azokat, amelyek a tanulói jogviszonnal kapcsolatosak – a szakalkalmazotti értekezlet gyakorolja.

41. A szakmai munkaközösség

71. § (1) A nevelési-oktatási intézményben legalább öt pedagógus hozhat létre szakmai munkaközösséget. Egy nevelési-oktatási intézményben legfeljebb tíz szakmai munkaközösség hozható létre. A szakmai munkaközösség részt vesz a nevelési-oktatási intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, összegző véleménye figyelembe vehető a pedagógusok minősítési eljárásában.

(2) A szakmai munkaközösség tagja és vezetője a belső értékelésben és ellenőrzésben akkor is részt vehet, ha köznevelési szakértőként nem járhat el. A szakmai munkaközösség – az SZMSZ-ben meghatározottak szerint – gondoskodik a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak nevelő-oktató munkájának szakmai segítségéről. A nevelési-oktatási intézmény SZMSZ-e a szakmai munkaközösség részére további feladatokat állapíthat meg.

(3) A szakmai munkaközösség feladatainak ellátására a pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.

(4) Az óvodában, iskolában, kollégiumban az azonos feladatok ellátására egy szakmai munkaközösség hozható létre. Külön szakmai munkaközösség működhet a tagintézményben.

(5) A szakmai munkaközösséget munkaközösség-vezető irányítja, akit a munkaközösség javaslatára az intézményvezető bíz meg legfeljebb öt évre.

42. A szülő kötelességei és jogai

72. § (1) A szülő kötelessége, hogy

a) gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét,

b) biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését,

c) tiszteletben tartsa az óvoda, az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.

(2) A szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzeti vagy etnikai hovatartozására tekintettel szabadon választhat óvodát, iskolát, kollégiumot. A gyermek – ha nem cselekvőképtelen – tizennegyedik életévének betöltésétől a szülő ezt a jogát gyermekével közösen gyakorolhatja.

(3) A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét megilleti az a jog, hogy gyermeke óvodába járatásához – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – anyagi támogatást kapjon.

(4) A szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét. A szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskolapszichológusi, óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a tanulóval foglalkozó pedagógusok kezdeményezésére a nevelőtestület erre javaslatot tesz. Ha az e bekezdésben foglalt kötelezettségének a szülő nem tesz eleget, a jegyző kötelezi a szülőt kötelezettségének betartására.

(5) A szülő joga különösen, hogy

a) megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,

b) gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,

c) kezdeményezze szülői szervezet, óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék létrehozását, és annak munkájában, továbbá a szülői képviselők megválasztásában mint választó és mint megválasztható személy részt vegyen,

d) írásbeli javaslatát a nevelési-oktatási intézmény vezetője, a nevelőtestület, az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül az óvodaszéktől, iskolaszéktől, kollégiumi széktől legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,

e) a nevelési-oktatási intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,

f) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában.

43. A szülői szervezet, az iskolaszék

73. § (1) Az óvodában, az iskolában és a kollégiumban a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.

(2) Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézményfenntartók, továbbá az intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítására a szülők, a nevelőtestület, az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőjéből álló iskolaszék alakulhat.

(3) A szülői szervezet és az iskolaszék működésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

44. A köznevelés közfeladatai, a feladatellátásra kötelezettek

74. § (1) Az állam gondoskodik – az óvoda kivételével – az alapfeladatok ellátásáról.

(2) A köznevelési feladatokat az állam intézmény alapításával és fenntartásával vagy települési önkormányzat intézményfenntartói tevékenysége révén, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat gondoskodik.

(3) Ha a kormányhivatal, óvoda esetében a települési önkormányzat vallási, világnézeti szempontból elkötelezett nevelési, nevelési-oktatási intézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján gondoskodik a köznevelési feladat-ellátási kötelezettségéről, a megállapodás megkötése nem mentesíti a feladat-ellátási kötelezettsége alól azon gyermekek tekintetében sem, akiknek a szülei nem akarják vallási, világnézeti szempontból elkötelezett iskolába járatni gyermeküket. Ezekre a szülőkre, gyermekekre, tanulókra a köznevelési szerződés miatt a vallási, világnézeti szempontból semleges nevelésben, nevelés-oktatásban való részvételhez fűződő joguk érvényesítésében aránytalan teher nem hárulhat. Aránytalan teher, ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest – a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve – lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek.

(4) A kétezzer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat az alábbi köznevelési feladatokat ellátó intézmények fenntartását – a 75. § (1) bekezdés szerinti köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban – az államtól köznevelési szerződéssel átveheti:

- a) általános iskolai nevelés-oktatás,
- b) középiskolai nevelés-oktatás,
- c) alapfokú művészetoktatás,
- d) kollégiumi ellátás,

e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulónak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt.

(5) A (4) bekezdésben foglalt feladatot ellátó intézmény fenntartásának átvétele esetében a települési önkormányzat gondoskodik az átvett feladat tekintetében a felnőttoktatás megszervezéséről is.

(6) A fővárosban a fővárosi önkormányzat is átveheti a (4) bekezdés szerint a fenntartói jogot, ha a kerületi önkormányzat az adott intézmény vonatkozásában nem nyújtott be erre irányuló kérelmet.

(7) A nemzetiségi önkormányzat a nemzeti és etnikai kisebbség által lakott településen a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelésére és általános iskolai nevelés-oktatására létrehozott intézmény fenntartói jogát köznevelési szerződéssel átveheti az államtól.

75. § (1) A kormányhivatal a megye területén működő helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készít – amelynek része a megyei szakképzési terv – a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából. A települési önkormányzat a köznevelés-fejlesztési tervhez adott véleményéhez beszerzi a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, a köznevelési intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében foglalkoztatottak közössége (a továbbiakban: alkalmazotti közösség), szülői és diákszervezeteinek véleményét.

(2) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet legalább ötévente értékeli és szükség szerint módosítja.

(3) Az állami fenntartású gyakorló nevelési-oktatási intézményt, gyakorló szakszolgálati intézményt fenntartója egyoldalú nyilatkozata alapján az intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe.

(4) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor beszerzi – a nemzeti, etnikai kisebbséget érintő kérdésekben – az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

76. § (1) A köznevelési szerződés keretében a települési önkormányzat vállalja a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők illetményén és annak járulékain felül jelentkező összes működtetési költség saját forrásból történő finanszírozását. A települési önkormányzat vállalja az átvett

intézmény épülete állagának megóvását, az állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése már nem kötelessége, de ehhez az állam pályázati úton támogatást nyújt.

(2) A köznevelési szerződés érvényességének ideje alatt a települési önkormányzat legalább olyan színvonalon biztosítja az intézmény fenntartását, mint azt az állam az intézmény átvételének idején biztosította. E bekezdés alkalmazásában a feltételek megváltoztatásának minősül:

- a) a tárgyi feltételekben bekövetkező olyan változás, amelynek eredményeként rosszabb körülmények között valósul meg az oktatás,
- b) a szakmai feltételekben bekövetkező változás, amely az intézmény által ellátott pedagógiai feladatok számának csökkenését eredményezi,
- c) az intézmény átvételekor a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések hiánya.

(3) A feltételek megváltoztatásának vizsgálatát hatósági ellenőrzés keretében a kormányhivaltól kérheti az érintett szülői szervezet a nevelőtestület. Ha bebizonyosodik a feltételek romlása, a kormányhivatal

- a) kötelezi az önkormányzatot az eredeti állapot helyreállítására,
- b) bírságot szab ki,
- c) az eredeti állapot helyreállítására irányuló ismételt felszólítás eredménytelenségét követően a szerződést felbontja.

(4) A felügyeleti bírságot az elkövetett cselekmény súlyával arányosan kell kiszabni.

(5) Bármely, a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő, de intézmény-átstrukturizálásnak minősülő fenntartói döntéshez a kormányhivatal egyetértése szükséges.

(6) A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés a 31. § (5) bekezdésében foglaltakon túl tartalmazza az intézmény felvételi körzetét, valamint az intézményvezető megbízási és a megbízás visszavonási fenntartói jogról való lemondást az oktatásért felelős miniszter javára. A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés érvényességi ideje öt év.

(7) Az átvett intézmény kötelező felvételt biztosító intézmény a kormányhivatal egyetértésével, a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban kialakított felvételi körzetben. A tanulók felvételére alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek az állami nevelési-oktatási intézményekre vonatkoznak. Az átvett intézményben a nevelés-oktatást, az alapfeladatokat, amelyek egy állami fenntartású intézményben is térítésmentesek, a gyermekek, tanulók számára térítésmentesen kell biztosítani.

(8) A szerződés érvényességének ideje alatt az átvett intézmény épülete – beleértve a székhelyen és az összes telephelyen található épületet – nem idegeníthető el, nem adható bérbe, nem terhelhető meg, az oktatásból nem vonható ki. Ha a szerződésben foglalt feltételek teljesítését nem veszélyezteti, e bekezdésben foglalt kötelezettség alól a szerződést kötő kormányhivatal felmentést adhat vagy engedélyezheti az elidegenítést, hasznosítást.

(9) Az önkormányzat a szerződés megkötésének időpontjában az anyagi helyzetére vonatkozóan elvégzett vizsgálat alapján biztosítani tudja a szerződés érvényességi ideje alatt a vállalt kötelezettségek teljesítését.

45. Az ágazati irányítás, az oktatásért felelős miniszter és a Kormány szabályozási feladatai

77. § (1) Az oktatásért felelős miniszter e törvényben meghatározottak szerint ellátja a köznevelés ágazati irányítását. Az oktatásért felelős miniszter ágazati irányító hatásköre kiterjed e törvény hatálya alá tartozó valamennyi tevékenységre, függetlenül attól, hogy a tevékenységet milyen intézményben, szervezetben látják el, vagy ki az intézmény fenntartója. A szakképző iskolákban folyó szakképzés tekintetében az irányítási hatásköröket a szakképzésről szóló törvény állapítja meg.

(2) Az oktatásért felelős miniszter

- a) rendszeresen, de legalább ötévenként értékeli – az általa létrehozott tanács közreműködésével – az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Nat bevezetésével és alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, szükség esetén kezdeményezi a Kormánytól a szükséges módosítást,

- b)* ellenőrzi a tankönyvkiadást és tankönyvforgalmazást, szabályozza a tankönyvekkel kapcsolatos támogatások rendszerét,
- c)* gondoskodik – az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról és az állami nevelési-oktatási intézmények számára ingyenesen nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatások megszervezéséről,
- d)* gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai munka országos, térségi, megyei, fővárosi szintű szakmai ellenőrzéséről, értékeléséről a hivatal közreműködésével,
- e)* működteti a KIR-t,
- f)* működteti az oktatási jogok biztosának hivatalát,
- g)* javaslatot tesz statisztikai adatszolgáltatásra,
- h)* jóváhagyja az iskolák által használt bizonyítványnyomtatványokat és a kiállításuk alapjául szolgáló nyomtatványokat, engedélyezi előállításukat és forgalomba hozatalukat, továbbá jóváhagyja a kötelező tanügyi nyilvántartást felváltó elektronikus adatnyilvántartást,
- i)* ellátja a területfejlesztéshez kapcsolódó oktatáspolitikai feladatokat.

(3) Az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium költségvetésének a terhére országos és térségi szakmai ellenőrzést, pedagógiai-szakmai mérések, átvilágítások, elemzések készítését rendelheti el, továbbá felkérheti a fenntartót, hogy a fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézményben végeztesse törvényességi, szakmai ellenőrzést, pedagógiai-szakmai mérést, átvilágítást, elemzést, és ennek eredményéről tájékoztassa. Ha a fenntartó a felkérésnek nem tesz eleget, az oktatásért felelős miniszter intézkedésére a hivatal jár el.

(4) Az oktatásért felelős miniszter kezdeményezi a kormányhivatalnál, hogy határidő kitűzésével hívja fel az érintett települési önkormányzatot a köznevelési feladatainak ellátásával összefüggő törvénysértés megszüntetésére. Az oktatásért felelős miniszter, ha az egyházi és magánintézmény működésével, működtetésével összefüggésben jogsértés megalapozott gyanúja merül fel, tájékoztatja a kormányhivatalt.

(5) A szakképzés irányításával kapcsolatos hatásköröket az oktatásért felelős miniszter és a szakképzésért felelős miniszterek a szakképzésről szóló törvényben meghatározottak szerint gyakorolják.

(6) Az oktatásért felelős miniszter kinevezi, valamint felmenti az oktatási jogok biztosát.

78. § (1) Az oktatásért felelős miniszter köznevelés-fejlesztéssel kapcsolatos feladata

- a)* a köznevelés hosszú- és középtávú fejlesztési terveinek kidolgozása,
- b)* az országos vizsgarendszer létrehozása, működtetése, fejlesztése és korszerűsítése, ennek keretében rendkívüli intézkedés meghozatala az érettségi vizsga megszervezésével, megtartásával összefüggésben, ha az intézkedés megtétele nélkül országos szinten veszélybe kerül az érettségi vizsga jogszabályok szerinti lebonyolítása,
- c)* a köznevelésben jelentkező pedagógiai problémák vizsgálata, pedagógiai megoldások és eljárások kifejlesztése,
- d)* a pedagógusok, a köznevelési intézményvezetők ismereteinek megújításához szükséges továbbképzés feltételeinek megteremtése, továbbá a köznevelés állami és önkormányzati irányítási feladataiban közreműködők továbbképzésének segítése,
- e)* a köznevelés-fejlesztési tervek előkészítéséhez szakmai segítség nyújtása,
- f)* működteti az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés rendszerét, gondoskodik az ebben részt vevő szakértők képzéséről és továbbképzéséről, az ellenőrzés általános tapasztalatainak feldolgozásáról és nyilvánosságra hozataláról,
- g)* nevelési-oktatási programok kidolgozása, kiadása,
- h)* az érettségi vizsgaelnöki és szakértői tevékenység szakmai feltételeinek megteremtése, fejlesztése,
- i)* az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatás, a nemzetiségi nevelés-oktatást segítő pedagógiai-szakmai szolgáltatás rendszerének kiépítése, működtetése,
- j)* az országos tanulmányi verseny meghirdetése, támogatása, a versenyszabályzat közzététele,
- k)* évenként országos és térségi mérési, értékelési feladatok elrendelése és a szükséges feltételek biztosítása.

(2) Az oktatásért felelős miniszter szakmai felügyeletet gyakorol a köznevelési rendszert érintő központi támogatások elosztására irányuló pályázatok felett, különös tekintettel azok pedagógiai tartalmára.

(3) Az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, továbbképzés biztosításával segíti a nevelési-oktatási intézményekben folyó egészségfejlesztési feladatok végrehajtását.

(4) Az oktatásért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter programok kiadásával, pályázatok kiírásával, pedagógus-továbbképzés biztosításával segítheti a mindennapos testnevelés feladatainak végrehajtását, a sportiskolák megalakulását és működését.

(5) Az oktatásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti a környezeti nevelés, oktatás feladatainak végrehajtását és az Erdei Iskola Program, Erdei Óvoda Program, Zöld Óvoda Program, Ökoiskola Program megvalósulását.

(6) Az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti a közgyűjtemények nevelési-oktatási feladatainak végrehajtását.

(7) Az oktatásért felelős miniszter, a honvédelemért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával, pedagógus-továbbképzés biztosításával segíti a nevelési-oktatási intézményekben folyó honvédelmi nevelési feladatok végrehajtását.

(8) Az oktatásért felelős miniszter három évenként összehívja a diákparlamentet. A diákparlament a diákok közneveléssel kapcsolatos országos tájékoztató fóruma, amely az előterjesztésében áttekinti a tanulói jogok érvényesülését, és ajánlást fogadhat el, melyben megfogalmazza véleményét, javaslatát.

(9) Az oktatásért felelős miniszter – ha enélkül a szükséges intézkedés megtételére nincs lehetőség – az (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt rendkívüli intézkedései során a vizsgaszabályzatban, valamint a tanév rendjében foglaltaktól – az adott ügy elintézéséhez szükséges mértékben – eltérő módon is eljárhat. Az oktatásért felelős miniszter döntését három munkanapon belül meghozza és közzéteszi. Az oktatásért felelős miniszter intézkedése a közzététel után azonnal végrehajtható. Az oktatásért felelős miniszter intézkedését elektronikus úton is közzéteheti.

(10) Az oktatásért felelős miniszter – a vizsgaszabályzatról szóló rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben szabályozott eljárás keretében –

a) megvonhatja az iskolától az érettségi vizsga, a szakmai vizsga megszervezésének, lebonyolításának jogát,

b) megsemmisítheti az érettségi vizsga, a szakmai vizsga eredményét, valamint

c) a kiállított bizonyítványt érvénytelenné nyilváníthatja,

ha bebizonyosodik, hogy a vizsgát jogellenesen szervezték meg, bonyolították le, a bizonyítványt jogellenesen állították ki, továbbá, ha az iskola nem rendelkezik a vizsga biztonságos megszervezéséhez szükséges feltételekkel.

(11) Az érvénytelenné nyilvánított bizonyítványt be kell vonni és meg kell semmisíteni. Az oktatásért felelős miniszter határozatát – indokolás nélkül – a Magyarország hivatalos lapja mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben közzéteszi. Az oktatásért felelős miniszter a szakmai vizsgával és a szakképesítést tanúsító bizonyítvánnyal kapcsolatos döntésének meghozatala előtt beszerzi a szakképesítésért felelős miniszter egyetértését.

(12) Az oktatásért felelős miniszter az Alaptörvényben meghatározott rendkívüli állapot, szükségállapot esetén határozatban írja elő a köznevelési intézmények működésével, működtetésével, a nevelési év, tanítási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat. A miniszter elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását. A határozat közlése elektronikus úton is történhet.

46. Az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes központi és területi feladatok

79. § (1) Az oktatásért felelős miniszter egyes külön jogszabályban meghatározott feladat és hatásköreit az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatala útján látja el.

(2) A kormányhivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a köznevelési intézmény jogszabályi feltételeknek megfelelő működését.

(3) A kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során feltárt szabálytalanság megszüntetése érdekében a következő intézkedéseket teheti:

a) felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét a szabálytalanság megszüntetésére, és erről tájékoztatja az intézmény fenntartóját,

b) eljárást kezdeményez a nem állami, nem önkormányzati fenntartású intézmények esetén a kifizető szervnél a költségvetési támogatás felülvizsgálatára, folyósításának felfüggesztésére, szükség esetén az érintett gyermekek, tanulók másik nevelési-oktatási intézménybe történő átvételére, felvételére,

c) felügyeleti bírságot szab ki, melynek összege nem haladhatja meg az egymillió forintot,

d) a semmisség megállapítása vagy a megtámadható döntés érvénytelenségének megállapítása érdekében bírósági eljárást indít.

(4) A felügyeleti bírságot az elkövetett cselekmény súlyával arányosan kell kiszabni.

(5) A kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során a felügyeleti bírság összegének megállapításánál

a) a jogsértés súlyosságát,

b) a jogsértésnek a köznevelési intézmény működésére gyakorolt hatását,

c) a gyermekek, a tanulók, a szülők érdekeinek sérelmét és az érintettek számát,

d) a jogsértéssel okozott kárt,

e) az intézkedése alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolását és az arra irányuló szándékot,

f) a jogsértő állapot fennállásának időtartamát, a jogsértés ismétlődését, gyakoriságát,

g) a jogsértés feltárásában való közreműködést, a jogsértés következményeinek felszámolása érdekében tett intézkedéseket és az elért eredményeket, a kárenyhítés mértékét,

h) a vizsgált időszak alatt több különböző jogsértés elkövetése esetén azok számát és hatását, az a)–g) pontok szerinti feltételeket egyenként és összességükben mérlegelve

figyelembe veszi.

(6) Ha a kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során feltárja, hogy a nevelési-oktatási intézmény a felvételi, átvételi kérelem elbírálása során megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, az érintett szülő kérelmére megállapítja az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony, a kollégiumi tagsági viszony létrejöttét. A kormányhivatal akkor hozhat határozatot a felvételi, átvételi kérelem tárgyában, ha a kérelem benyújtásától számítva kevesebb, mint százötven nap telt el. A kormányhivatal határozatát az osztály, csoport maximális létszámhatárokat megállapító rendelkezésekre és az iskolai felvételi arányokra vonatkozó rendelkezésekre tekintet nélkül végre kell hajtani. A kormányhivatal mindaddig, amíg az érintett gyermek, tanuló az adott nevelési-oktatási intézménnyel óvodai felvételi jogviszonyban, tanulói jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban áll, szükség szerint, de minden nevelési, tanítási évben legalább egy alkalommal meggyőződik arról, hogy sérült-e az egyenlő bánásmód követelménye a nevelési-oktatási intézményben.

(7) A kormányhivatal (6) bekezdés alapján hozott határozata – fellebbezésre tekintet nélkül – végrehajtható. A kormányhivatal a (6) bekezdésben meghatározott intézkedéssel egyidejűleg az egyenlő bánásmód megsértése miatt az intézményvezetővel szemben szabálysértési eljárást indít.

80. § (1) Az oktatásért felelős miniszter az országos mérési feladatok keretében gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenység méréséről, értékeléséről, a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. Az alapkészségek, képességek országos mérésének minden tanévben ki kell terjednie a köznevelés hatodik, nyolcadik és tizedik évfolyamán minden tanuló esetében az olvasási-szövegértési és a matematikai alapkészségek fejlődésének vizsgálatára. Az iskola vezetője, a tanuló és a pedagógus – jogszabályban meghatározottak szerint – vesz részt az országos mérés-értékelés feladatainak végrehajtásában.

(2) Az országos mérés, értékelés összesített és intézményekre vonatkozó eredményét az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni, és a mérés, értékelés során szerzett intézményi szintű adatokat a további feldolgozhatóság céljából hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Az országos mérés-értékeléshez központilag elkészített, mérési azonosítóval ellátott dokumentum alkalmazható, amelyen nem szerepelhet olyan adat, amelyből a kitöltő tanuló azonosítható. A tanulói teljesítmény mérése és értékelése céljából az országos mérés-értékelés során keletkezett, a tanulók

teljesítményének értékelésével kapcsolatos adatok feldolgozhatók, s e célból a mérési azonosítóval ellátott dokumentumok átadhatók a hivatal részére.

(4) Az átadott dokumentumhoz személyazonosításra alkalmatlan módon kapcsolni lehet az önkéntes adatszolgáltatás útján gyűjtött, a tanuló szociális helyzetére, a tanulási és életviteli szokásaira, a szülők iskolázottságára, foglalkozására vonatkozó adatokat. A hivatal a feldolgozott adatokat visszaküldi az iskolának.

(5) Az (1) bekezdés alapján lefolytatott országos mérések, értékelések során az érintett tanulónál minden esetben azt a mérési azonosítót kell alkalmazni, amelyet az általa első alkalommal kitöltött dokumentumon alkalmaztak.

(6) Az adatokat a tanulói jogviszony megszűnését követő ötödik tanítási év végén törölni kell. Az iskola az önkéntes adatszolgáltatással gyűjtött adatokat a dokumentumoknak a hivatalnak történő megküldést követő három munkanapon belül törli.

(7) A személyazonosításra alkalmas módon tárolt adatok csak az iskolán belül használhatók fel, a tanuló fejlődésének figyelemmel kísérése, a fejlődéshez szükséges pedagógiai intézkedések kidolgozása és megvalósítása céljából. A személyazonosításra alkalmas módon tárolt, a tanuló fejlődésének figyelemmel kísérésére vonatkozó adatok a szülő egyetértésével átadhatók a pedagógiai szakszolgálat részére a tanuló fejlődésének megállapításával kapcsolatos eljárásban történő felhasználás céljára.

(8) Ha a tanuló átvétellel iskolát vált, adatait – beleértve a mérési azonosítót is – a másik iskolának továbbítani kell. Az iskola értesíti a hivatalt arról, hogy a mérési azonosítót melyik iskolának küldte tovább.

(9) A hivatal az országos mérés-értékelés során feldolgozott adatokat a honlapján az érintett tanuló és szülője részére hozzáférhetővé teszi.

81. § A középfokú iskola minden év október 31-éig értesíti az általános iskolát arról, hogy az ott végzett tanulók – a középfokú iskola első két évfolyamán – a tanítási év végén milyen tanulmányi eredményt értek el. A középfokú iskola megküldi az általános iskolának a tanuló nevét, oktatási azonosítóját, továbbá az elért tanulmányi eredményeket. Az általános iskola a megküldött adatokat feldolgozza, és személyazonosításra alkalmatlan módon az iskola honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

47. Az Országos szakértői és érettségi vizsgaelnöki névjegyzék

82. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály köznevelési szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, köznevelési szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a személynek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, és

a) felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképzettséggel, pedagógus-, vagy oktatói munkakörben szerzett tíz év szakmai gyakorlattal, továbbá pedagógus-szakvizsgával rendelkezik, valamint akit pedagógus-munkakörben foglalkoztatnak, vagy a pedagógus-munkakörre szóló jogviszonya, munkaviszonya megszűnése óta tíz évnél kevesebb idő telt el, vagy

b) rendelkezik a hivatal engedélyével.

(2) Aki az (1) bekezdés *a)* pontja alapján szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a hivatalnak bejelenteni. A bejelentésben a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben a köznevelési szakértői tevékenység folytatását a hivatal annak engedélyezi, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkezik, és szakterületének elismert képviselője. A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét.

(4) A hivatal az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti szakértőkről Országos szakértői névjegyzéket vezet, amely tartalmazza a köznevelési szakértői tevékenység folytatására jogosult személy természetes

személyazonosító adatait, szakterületét, lakcímét és munkahelyét. A névjegyzékből kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(5) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység folytatását külön jogszabály továbbképzéshez vagy szakvizsga letételéhez kötheti.

(6) A hivatal által vezetett Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzék tartalmazza azok nevét, szakterületét, lakcímét és munkahelyét, akik érettségi vizsga vizsgaelnöki megbízást kaphatnak. Az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékbe az vehető fel, aki mesterfokozattal, a 3. melléklet szerint középiskolában pedagógus munkakör betöltéséhez szükséges szakképzettséggel, valamint 10 év középiskolai pedagógus munkakörben vagy pedagógusképző felsőoktatási intézmény oktatói munkakörben szerzett gyakorlattal rendelkezik, továbbá részt vett a vizsgaelnöki feladatok ellátásához szükséges szakmai felkészítésben vagy továbbképzésben.

(7) A (6) bekezdés szerinti névjegyzékbe nyilvános pályázat útján lehet felvételt nyerni. A pályázati felhívást az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni. A (6) bekezdés szerinti névjegyzékbe való felvétel öt évre szól. Szakképzés tekintetében a vizsgaelnöki névjegyzék elkészítéséről és kiadásáról a szakképzésről szóló törvény rendelkezik.

(8) A nemzetiségi óvodai nevelés, iskolai nevelés-oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás tekintetében köznevelési szakértői feladatot és érettségi vizsgaelnöki feladatot az láthat el, aki az (1) vagy a (6) bekezdésben meghatározott gyakorlatot a nemzeti, etnikai nevelésben, oktatásban szerezte.

(9) A hivatal – az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben az engedély visszavonásával egyidejűleg – eltiltja a köznevelési szakértői tevékenység folytatásától vagy a vizsgaelnöki feladatok ellátásától és törli az Országos szakértői névjegyzékből, az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékből azt, aki a tevékenységére vonatkozó, e törvényben vagy a felhatalmazására kiadott jogszabályban meghatározott szabályokat súlyosan megszegi.

(10) A köznevelési szakértői tevékenység (1) bekezdés *b*) pontja szerinti engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a hivatal részére – annak a köznevelési szakértői tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a hivatal a (11) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.

(11) A hivatal az (1) bekezdés szerinti köznevelési szakértői tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a köznevelési szakértő büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a hivatal adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a köznevelési szakértő büntetlen előéletű-e, valamint a köznevelési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(12) A (10) és (11) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a hivatal

a) az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti köznevelési szakértői tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig, vagy

b) a (11) bekezdés szerinti hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

48. A fenntartó kötelezettségei és jogai

83. § (1) A három vagy annál több nevelési-oktatási intézményt fenntartó települési önkormányzat köznevelési ügyekkel foglalkozó bizottságot létesít és működtet. A fenntartói kötelezettségek teljesítésével és jogok gyakorlásával összefüggő döntés-előkészítő munkában a pedagógus munkakör betöltésére jogosító – 3. melléklet szerinti – felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező személynek kell közreműködnie.

(2) A fenntartó

- a) e törvényben foglalt keretek között dönt a köznevelési intézmény létesítéséről, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról,
- b) dönt a köznevelési intézmény nevének megállapításáról, az óvodába történő jelentkezés módjáról, a nagyobb létszámú gyermekek egy időszakon belüli óvodai felvételének időpontjáról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról,
- c) meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését, továbbá a kérhető térítési díj és tandíj megállapításának szabályait, a szociális alapon adható kedvezmények feltételeit,
- d) meghatározza az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát,
- e) ellenőrizheti a köznevelési intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket; ha a fenntartó nem települési önkormányzat, a tanuló- és gyermekbalesetet jelenti a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak,
- f) a köznevelési intézmény vezetőjének megbízása, kinevezése, a megbízás visszavonása, a jogviszony megszüntetésének jogával kapcsolatos, e törvényben foglalt korlátozó rendelkezések keretei között gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézmény vezetője felett,
- g) jóváhagyja a köznevelési intézmény tantárgyfelosztását, továbbképzési programját,
- h) értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét,
- i) törvényességi szempontból ellenőrzi a pedagógiai programot, a házirendet, valamint a SZMSZ-t.

(3) A fenntartó

- a) a köznevelési intézmény megszüntetésével,
- b) átszervezésével,
- c) feladatának megváltoztatásával,
- d) nevének megállapításával,
- e) vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt beszerzi a (4) bekezdésben foglaltak véleményét.

(4) A fenntartó (3) bekezdésben foglalt döntése előtt ki kell kérni:

- a) az intézmény alkalmazotti közössége,
- b) az iskolaszék,
- c) az iskolai szülői szervezet,
- d) az iskolai diákönkormányzat,
- e) a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézmény esetén – ha nem rendelkezik egyetértési joggal – a települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az érintett országos nemzetiségi önkormányzat,
- f) szakközépiskola és szakiskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara véleményét.

(5) A (3)–(4) bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához – az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva – legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.

(6) Ha a fenntartó három vagy annál több köznevelési intézményt tart fenn, a (3)–(4) bekezdés szerinti véleményeztetési kötelezettségének – a nevelési-oktatási intézmény átalakítása, megszüntetése, vezetőjének megbízása és megbízásának visszavonása kivételével – eleget tehet úgy is, hogy a tervezett intézkedésről szóló tájékoztatót az érintett köznevelési intézmény vezetőjének küldi meg azzal, hogy a helyben szokásos módon hozza nyilvánosságra, és hívja fel a (4) bekezdésben meghatározottak figyelmét arra, hogy a fenntartó tervezett intézkedésével kapcsolatos véleményüket a (5) bekezdésben meghatározott határidő biztosítása mellett a köznevelési intézmény vezetőjének küldhetik meg. A köznevelési intézmény vezetője a véleményeket a véleményezési határidő lejártát követő öt munkanapon belül megküldi a fenntartónak.

(7) A magyar nyelvi előkészítés, a kisebbség nyelvén folyó nevelés és oktatás iránti igényt a kormányhivatal évente köteles felmérni az érintett első óvodai nevelési évre, első iskolai évfolyamra beiratkozni szándékozók körében az érdekelt települési nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat bevonásával.

84. § (1) A fenntartó a köznevelési intézmény részére új feladatot az ellátáshoz szükséges feltételek biztosításával állapíthat meg.

(2) A fenntartó – a nevelési-oktatási intézmény költségvetésében – gondoskodik az iskolaszék, a szülői szervezet, továbbá az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat működési feltételeiről.

(3) A fenntartó tanítási évben, továbbá – a július-augusztus hónapok kivételével – nevelési évben

a) iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át,

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szervezethet át, és nem szüntethet meg,

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

(4) A fenntartói jog átadásának tilalmára vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni a fenntartó jogutódlással történő megszűnésekor, az önkormányzatok szétválásával összefüggő vagyonmegosztáskor, az egyéni vállalkozó halálakor, ha van, aki a tevékenység folytatására jogosult.

(5) Az átszervezés tilalmára vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni, ha a székhely, telephely megváltoztatására azért kerül sor tanítási évben, nevelési évben, mert a már meglévő épületet, helyiséget, területet megfelelő időben nem lehetett birtokba venni, vagy a nevelési-oktatási intézmény által használt épület, helyiség, terület váratlanul alkalmatlanná vált a rendeltetésszerű használatra.

(6) Az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartó részére a kormányhivatal engedélyezheti a székhely, telephely változását tanítási évben, nevelési évben más, előre nem látható okból is. Ha az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartó három éven belül másodszor kéri előre nem látható okból a székhely-, telephelyváltás engedélyezését, a kormányhivatalnak le kell folytatnia a 34. § (2) bekezdésében szabályozott törvényességi ellenőrzést.

(7) A fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést

a) a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadásával,

b) a nevelési-oktatási intézmény átalakításával, amely történhet:

ba) egyesítéssel, amely lehet beolvadás vagy összeolvadás,

bb) szétválással, amely lehet különválás vagy kiválás,

c) a nevelési-oktatási intézmény megszüntetésével,

d) az alapfokú művészeti iskolában a tanszak indításával és megszüntetésével

kapcsolatban.

(8) A (7) bekezdésben fel nem sorolt egyéb átszervezésre vonatkozó döntések határideje július utolsó munkanapja.

(9) Az állami fenntartó az alapító okirata szerint nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban, kollégiumi nevelésben közreműködő nevelési-oktatási intézmény, továbbá az érintett gyermekek, tanulók ellátásában közreműködő pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény

a) létesítéséhez, megszüntetéséhez, átszervezéséhez, nevének megállapításához,

b) költségvetésének meghatározásához és módosításához,

c) az intézményben folyó szakmai munka értékeléséhez,

d) SZMSZ-ének jóváhagyásához,

e) pedagógiai programjának, pedagógiai-művelődési programjának jóváhagyásához és végrehajtásának értékeléséhez,

f) vezetőjének megbízásához, megbízásának visszavonásához

beszerzi az érintett települési nemzetiségi önkormányzat, térségi feladatot ellátó intézmény esetében a területi nemzetiségi önkormányzat és országos feladatot ellátó köznevelési intézmény esetén az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

85. § (1) A fenntartónak, ha egyetértési joga van a köznevelési intézmény SZMSZ-e, házirendje, pedagógiai programja tekintetében, az egyetértés kialakítására harminc nap áll rendelkezésre.

(2) A fenntartó tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó módon beszámoljon.

(3) A fenntartó a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelését.

(4) A fenntartó kötelezettségeinek teljesítése, jogainak gyakorlása nem sértheti a nevelési-oktatási intézmény szakmai önállóságát, az intézmény szakmai döntési hatásköreit, a köznevelési intézmény vezetőjének munkáltatói jogait, döntési jogosítványait, beleértve a gazdasági vezető feletti munkáltatói jogokat.

49. A köznevelési intézmény ellenőrzése

86. § (1) A köznevelési intézmény ellenőrzése lehet

- a) belső,
- b) fenntartói pedagógiai-szakmai,
- c) fenntartói törvényességi,
- d) hatósági,
- e) az oktatásért felelős miniszter által elrendelt országos és térségi pedagógiai-szakmai,
- f) országos pedagógiai-szakmai

ellenőrzés.

(2) A köznevelési intézmény pedagógiai-szakmai ellenőrzésében – a (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt kivétellel – köznevelési szakértő vehet részt. Szakképző iskolában folytatott pedagógiai-szakmai ellenőrzést szakmai szakértő bevonásával kell végezni.

(3) Ha a pedagógiai-szakmai ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik

- a) az ellenőrzést a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvét beszélő szakértő vezetheti, ha nincs ilyen szakértő, a vizsgálatot nemzeti, etnikai kisebbség nyelvét beszélő pedagógus bevonásával kell végezni,
- b) a pedagógiai-szakmai ellenőrzésről értesíteni kell az országos nemzetiségi önkormányzatot, amely a szakmai ellenőrzésben részt vehet olyan szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkező delegáltjával, aki szakterületének elismert képviselője.

(4) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal az ellenőrzés vezetőjének egyeztetnie kell a köznevelési intézmény vezetőjével és azzal, aki az ellenőrzést kezdeményezte, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés időtartamát, formáját, módszereit, az ellenőrzés időpontját, továbbá, hogy az érdekelt milyen módon nyilváníthatnak véleményt az ellenőrzés megállapításairól. Az (1) bekezdés *e)-f)* pontjában meghatározott esetben a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal értesíteni kell a köznevelési intézmény fenntartóját, tájékoztatva arról, hogy a szakmai ellenőrzés lefolytatásánál jelen lehet.

(5) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait megkapja az, akit az ellenőrzés érintett, továbbá az, akinek a kezdeményezésére az ellenőrzés indult, valamint a fenntartó. Ha az ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik, a szakmai ellenőrzés megállapításait meg kell küldeni az érdekelt települési nemzetiségi önkormányzatnak, valamint az országos nemzetiségi önkormányzatnak.

(6) A fenntartói pedagógiai-szakmai ellenőrzés esetében az, aki az ellenőrzés megállapításaival nem ért egyet, másik szakmai ellenőrzés keretében kérheti annak felülvizsgálatát.

(7) A fenntartói szakmai ellenőrzés esetében az értékelés eredményeképpen a fenntartó – ha az intézkedésre nem ő jogosult – megfelelő határidő biztosítása mellett felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg.

(8) A szakmai ellenőrzés megállapításait a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályok megtartásával kell az érintett nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon, továbbá az ellenőrzést indító honlapján nyilvánosságra hozni.

(9) Az (1) bekezdés c) pontjában szabályozott ellenőrzés eredményeképpen a fenntartó felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét a jogszabálysértő döntés orvoslására. Ha a felhívás nem vezet eredményre, a jogszabálysértő döntést megsemmisíti, és a köznevelési intézmény vezetőjét új döntés vagy az elmulasztott intézkedés meghozatalára utasítja. Nem alkalmazhatók az e bekezdésben foglaltak, ha a döntés meghozatala óta több mint egy év eltelt, vagy ha a döntést a bíróság felülvizsgálta, továbbá, ha a döntés megsemmisítése jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene. Ezekben az esetekben a fenntartó tájékoztatja a köznevelési intézmény vezetőjét megállapításairól, és a helyes eljárásról.

(10) A köznevelési intézményben folyó törvényességi ellenőrzésnél a (4)–(5) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az előzetes egyeztetésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell megtartani, ha az az ellenőrzés eredményességét veszélyezteti.

(11) A köznevelési intézményben szakmai ellenőrzést végző személynek és a törvényességi ellenőrzést végző személynek, szervezetnek nincs döntési, intézkedési jogköre.

87. § (1) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményekben ötévente ismétlődő, értékeléssel záruló vizsgálat. Szakképző intézmények pedagógiai-szakmai ellenőrzésébe szükséges bevonni a szakképesítésekért felelős miniszterek által kijelölendő intézményeket.

(2) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést a hivatal szervezi a kormányhivatal közreműködésével.

(3) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés célja a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzése és értékelése a minőség javítása érdekében. Az ellenőrzés kiterjed fenntartótól függetlenül minden köznevelési intézményre.

(4) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés különösen az óra- és foglalkozáslátogatás, a megfigyelés, az interjú és a pedagógiai dokumentumok vizsgálata módszereit alkalmazza. Az intézmény ellenőrzését legalább három, a jogszabályi feltételek szerint kijelölt köznevelési szakértőből álló csoport végzi. A szakértői csoport intézkedésre nem jogosult, megállapításait, javaslatát jegyzőkönyvben rögzíti.

(5) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben az a köznevelési szakértő vehet részt, aki a külön jogszabályban előírt továbbképzés követelményeit teljesítette. Az intézmény ellenőrzésében részt vevő szakértő kijelöléséhez a fenntartó egyetértése szükséges.

(6) A köznevelési intézményben a munkáltatói jogok gyakorlása során az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés eredményét figyelembe kell venni.

(7) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés eredménye és az azt megalapozó dokumentumok a fenntartó számára a fenntartott intézmény vonatkozásában nyilvánosak.

50. A köznevelési rendszer finanszírozása

88. § (1) A köznevelés rendszerének működéséhez szükséges fedezetet az állami költségvetés és a fenntartó hozzájárulása biztosítja, amelyet az ellátottak térítési díjai, a tanuló által igénybe vett szolgáltatás díja, az e törvény szabályai szerint tandíj szedésére jogosult intézmény esetében a tandíj, és a köznevelési intézmény más saját bevétele egészíthet ki.

(2) A köznevelés alapfeladatainak ellátását szolgáló költségvetési előirányzat összegét az éves költségvetési törvényben kell meghatározni. A köznevelés egyéb feladatainak ellátásához a központi költségvetés támogatást biztosíthat.

(3) A központi költségvetés a nem állami szerv által fenntartott intézmény köznevelési feladatainak ellátásához költségvetési hozzájárulást biztosít, melynek feltétele, hogy az intézmény a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően végzi tevékenységét.

(4) A költségvetési hozzájárulás összege fedezi a nevelési-oktatási intézmény és a kötelezően igénybe veendő pedagógiai szakszolgálat ellátásához szükséges pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak illetményét, munkabérét és ezek járulékait. Nem állami fenntartású szakképző iskola esetében a költségvetési hozzájárulás igénybevételenek feltétele, hogy a fenntartó szakképzési megállapodást kössön a kormányhivatallal.

(5) Az egyházi, valamint a nemzetiségi önkormányzati intézményfenntartók által ellátott nevelési, nevelési-oktatási feladatok központi költségvetési finanszírozása az állami fenntartású intézményekre vonatkozó általános szabályok alapján, azokkal azonos mértékben történik.

89. § (1) Azon a településen, ahol legalább nyolc óvodáskorú vagy nyolc alsó tagozatos korú gyermek rendelkezik lakóhellyel és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, továbbá ha a szülők ezt igénylik, a települési önkormányzat vagy a jegyző kezdeményezésére a kormányhivatal gondoskodik arról, hogy helyben működjenek egy óvodai vagy egységes óvoda-bölcsődei csoport vagy az alsó tagozat feladatait ellátó tagiskola.

(2) A fenntartó a kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályt minden olyan iskolában megszervezi, ahol legalább hét, az 56. § (1) bekezdésben meghatározott ellátásra jogosult gyermek van. A Köznevelési Hídprogramot a kormányhivatal szakiskolában szervezi meg.

(3) A nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók részére az óvodai csoportot, iskolai osztályt akkor is meg kell szervezni, fenn kell tartani, ha ugyanazon kisebbséghez tartozó nyolc gyermek, tanuló szülője kéri.

(4) Az éves költségvetési törvényben kell meghatározni annak a támogatásnak az összegét, amelyet az iskolafenntartó kap a piaci áron forgalomba kerülő tanulói tankönyvek megvásárlásának támogatásához. A támogatás módjáról a nevelőtestület a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben meghatározottak szerint dönt. Az iskolának a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben meghatározottak szerint gondoskodnia kell a térítésmentes tankönyvellátásról.

(5) Az éves költségvetési törvényben kell meghatározni annak a támogatásnak az összegét, amelyet a fenntartó kap a gyermekek kedvezményes étkeztetésének megszervezéséhez, figyelembe véve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott normatív kedvezményeket.

(6) Az e törvény alapján a gyermek, tanuló részére biztosított óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi ellátás, pedagógiai szakszolgálat, az ezekhez kapcsolódó bármilyen térítési díj, a tandíj elengedése, mérséklése, bármilyen térítési díj, tandíj megfizetéséhez nyújtott támogatás, a természetben nyújtott ellátás (tankönyv, segédkönyv, étkezés, utaztatás) a köznevelési intézmény fenntartójától függetlenül, a személyi jövedelemadó megállapításánál adómentes szolgáltatásnak minősül.

51. Nemzetközi vonatkozású rendelkezések

90. § (1) Magyarország területén külföldi nevelési-oktatási intézmény akkor működhet, akkor adhat ki külföldi bizonyítványt, ha abban az államban, ahonnan származik, az intézményt nevelési-oktatási intézménynek, az általa kiadott bizonyítványt pedig az ilyen nevelési-oktatási intézménynek megfelelő bizonyítványnak jogszerűen elismerik, és az elismerést hitelt érdemlően bizonyították, feltéve hogy az intézmény működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal. E rendelkezéseket a nemzetközi iskolák tekintetében is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az elismerést az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezetnek kell kiadnia. A külföldi nevelési-oktatási intézményt az oktatásért felelős miniszter – az intézmény fenntartójának kérelme alapján – nyilvántartásba veszi és engedélyezi a működését.

(2) A külföldi nevelési-oktatási intézmény alapítására, az intézményben folyó nevelő és oktató munkára, valamint annak ellenőrzésére, a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő ügyekre és döntésekre annak az államnak az előírásait kell alkalmazni, amelyik a nevelési-oktatási intézményt sajátjának elismerte. A 34. § (2) bekezdésében meghatározott törvényességi ellenőrzést a hivatal látja el.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt nevelési-oktatási intézmény Magyarországon nemzetközi szerződés alapján is létrejöhet és működhet. A nemzetközi szerződés alapján létrejött és működő nevelési-oktatási intézményeket az oktatásért felelős miniszter hivatalból felveszi a nyilvántartásba. A nemzetközi szerződés alapján létrejött és működő nevelési-oktatási intézményeknek – a (2) bekezdésben meghatározott – törvényességi ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket a nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésének hiányában kell alkalmazni.

(4) Ha a működés helye szerinti állam belső joga vagy nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, magyar köznevelési intézmény külföldön az oktatásért felelős miniszter engedélyével alapítható. Ha a magyar nevelési-oktatási intézmény székhelye külföldön, magyar külképviseleten van, az oktatásért felelős miniszter veszi nyilvántartásba, és ellátja a törvényességi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat.

(5) A külföldön működő magyar nevelési-oktatási intézmény létesítéséhez és működéséhez adott engedélyben meg kell határozni az alapítás és működés feltételeit. A külföldön működő magyar nevelési-oktatási intézményt az oktatásért felelős miniszter nyilvántartásba veszi és gyakorolja a 34. § (2) bekezdésében meghatározott jogköröket.

(6) Az a külföldi köznevelési intézmény, amelyet abban az államban, ahonnan származik, nevelési-oktatási intézménynek nem ismerték el, Magyarország területén csak akkor működhet, ha az oktatásért felelős miniszter nyilvántartásba vette.

(7) A külföldi köznevelési intézmény, a nemzetközi iskola fenntartójával az oktatásért felelős miniszter köthet köznevelési szerződést.

(8) Az e §-ban szabályozott köznevelési intézmények kötelesek bejelentkezni a KIR-be és adatot szolgáltatni számára.

(9) A Magyarország területén tartózkodó menedékesek gyermekei részére az oktatásért felelős miniszter – az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter egyetértésével – ideiglenes működési engedély kiadásával engedélyezheti nevelési-oktatási intézmény működését a 90. § (1) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában is, ha működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal. Az ideiglenes működési engedély egy évre szól és több alkalommal is meghosszabbítható. Az ideiglenes működési engedély iránti kérelmet az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter nyújtja be. Az ideiglenes működési engedély kiadásával egyidejűleg a nevelési-oktatási intézményt nyilvántartásba kell venni. Az ideiglenes működési engedélyben az oktatásért felelős miniszter tudomásul veszi, hogy az ideiglenes menedéket élvezők Magyarország területén gyermekeik részére megszervezték az óvodai nevelést vagy iskolai nevelés-oktatást. Az ideiglenes működési engedély nem jelenti annak elismerését, hogy a nevelési-oktatási intézmény megfelel azon ország előírásainak, ahonnan az ideiglenes menedéket élvezők Magyarország területére érkeztek, továbbá nem jelenti az iskola által kiállított bizonyítvány Magyarország részéről történő elismerését.

91. § (1) Magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldön és tankötelezettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti.

(2) A tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatását – a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából – be kell jelenteni a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének, vagy, ha a tanuló már hazai iskolába beiratkozott, az iskola igazgatójának.

(3) A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel.

92. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá, továbbá akkor tanköteles Magyarországon, ha

a) a menedékjogról szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt vagy letelepedett jogállású vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(2) A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(3) A nem magyar állampolgár mindaddig, ameddig megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, az óvodai nevelést, és – ha a magyar jog szerinti tanköteles kort eléri – az iskolai nevelés-oktatást, a kollégiumi nevelést, a pedagógiai szakszolgálatokat a tankötelezettség fennállása, továbbá a tankötelezettség ideje alatt megkezdett és a tankötelezettség megszűnése után folytatott tanulmányok alatt a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontjában felsoroltak az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően gyakorolhatják a (3) bekezdésben meghatározott jogokat.

(5) A (3) bekezdésben szabályozott jog az (1) bekezdés *b)*, *c)* pontjában meghatározottak alapján akkor gyakorolható, ha a szülő három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik és

keresőtevékenységet folytat. E rendelkezéseket az érintett házastársa és gyermeke tekintetében is alkalmazni kell.

(6) Az a nem magyar állampolgár, aki az oktatásért felelős miniszter meghívólevelével rendelkezik, a meghívólevelében meghatározott ellátást a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint veheti igénybe.

(7) Az a nem magyar állampolgár, aki nem tartozik az (1)–(6) bekezdésben foglaltak hatálya alá – ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másképpen nem rendelkezik –, az óvodai, iskolai és kollégiumi ellátásért, továbbá a pedagógiai szakszolgálat igénybevételéért díjat fizet. A díj nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A köznevelési intézmény vezetője a díjat a fenntartó által meghatározott szabályok alapján csökkentheti vagy elengedheti.

(8) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek óvodai neveléséhez, iskolai nevelés-oktatásához az oktatásért felelős miniszter nevelési-oktatási programokat ad ki.

(9) A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

(10) Ha a beszámítás kérdésében az iskola igazgatója nem tud dönteni, beszerzi az oktatásért felelős miniszter, szakképzés esetén a szakképesítésért felelős miniszter véleményét.

93. § Ha a köznevelés rendszerében kiállított okiratot külföldön kívánják felhasználni, azokat hitelesíteni kell, megfelelő felülhitelesítéssel kell ellátni, feltéve, hogy nemzetközi szerződés másképpen nem rendelkezik. A hitelesítést az iskola fenntartója, települési önkormányzat által fenntartott iskola esetén a jegyző végzi el, és az oktatásért felelős miniszter, a külpolitikáért felelős miniszter és az okirat felhasználása szerinti állam magyarországi külképviselete hitelesíti felül.

52. Felhatalmazó rendelkezések

94. § (1) Felhatalmazást kap az oktatásért felelős miniszter, hogy

a) a köznevelési intézmények működésének szakmai szabályait, a tanév rendjét, a köznevelési intézmények vezetői megbízásával kapcsolatos eljárást; a köznevelési intézmények névhasználatával, címerhasználatával, a tanulók felvételével kapcsolatos kérdéseket, a diákkörök, diákönkormányzatok működésére vonatkozó részletes szabályokat, diáksport-egyesületek és a nevelési-oktatási intézmények kapcsolatát, az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, szülői szervezet működésének részletes szabályait, a köznevelési intézmények ügyintézésének, iratkezelésének általános szabályait, valamint a tanügyi nyilvántartásokat, az adatkezelés rendjét, a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a balesetek kivizsgálásával, nyilvántartásával és jelentésével összefüggő tevékenységet,

b) az ágazati minőségpolitikai feladatok ellátásának, az országos mérési feladatok szervezésének, a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat, a teljesítmény értékelésének rendjét és elveit,

c) a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve, a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve, a Két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja, a kerettantervek, továbbá az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja kiadását és bevezetését,

d) a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésével és oktatásával, továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel kapcsolatos szakértői vélemény elkészítésével összefüggő eljárást, a szakértői bizottság működését, az országos és más szakértői és rehabilitációs tevékenységet, az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezésének és működtetésének részletes szabályait,

e) az óvodai nevelésben való kötelező részvétel, a tankötelezettség, a fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás teljesítésével kapcsolatos feladatokat, a tanulói jogviszonnal kapcsolatos egyes kérdéseket és – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – a tanulókat megillető juttatásokat, kedvezményeket,

- f)* az egységes óvoda-bölcsőde létesítésének feltételeit, a létesítés és működés, a nevelésben való közreműködés szakmai szabályait és a harmadik életévüket be nem töltött gyermekek felvételének feltételeit,
- g)* az egyházi és magánintézmény működése megkezdéséhez szükséges engedély kiadásának részletes szabályait és az azzal kapcsolatos mellékleteket, a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásában való közreműködés feltételeit,
- h)* az iskolai felvételi eljárás rendjét, az iskolai vizsgáztatás rendjét, a pedagógiai szakszolgálat megszervezését, a pedagógiai szakszolgálat igénybevételének rendjét, a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működését; a nevelési-oktatási intézmények részvételét és feladatait a pedagógiai szakszolgálatok ellátásában, az érintett gyermekek, tanulók nevelésében és oktatásában, a szakvélemény elkészítését, az ellenőrzés rendjét, a pedagógiai szakszolgálattal kapcsolatos jegyzői eljárás indításával összefüggő kérdéseket, az eljárás indítására jogosultak körét, azokat a feltételeket, amikor a pedagógiai szakszolgálat igénybevételért ellenszolgáltatás kérhető, a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmények és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekben történő foglalkoztatáshoz és a vezetői megbízáshoz szükséges képesítési követelményeket, a kormányhivatal egyházi és magánintézmények engedélyezési eljárásával összefüggő, valamint a törvényességi ellenőrzésükkel kapcsolatos szakmai szabályokat, az egyes szolgáltatásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit, továbbá a vizsgáztatással, a szakértői és más szolgáltató tevékenységgel kapcsolatos díjazás megállapításának kérdéseit,
- i)* az érettségi vizsga kivételével a vizsgák rendjét, továbbá az érettségi vizsga vizsgakövetelményeinek kiadását,
- j)* a tankönyvvé nyilvánítás feltételeit és rendjét, valamint eljárását, a tankönyvjegyzék elkészítését és kiadását, a tankönyvjegyzékre való felkerülés feltételeit és eljárását, a tankönyvjegyzékre kerüléssel kapcsolatos árkorlátot, a tankönyvjegyzékből való törlés rendjét és eljárását, a tankönyvtámogatás rendjét, a nem üzletszerű tankönyvforgalmazást, a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék kiadását, a kerettantervek, nevelési-oktatási program jóváhagyásának rendjét, valamint az e pontban felsorolt eljárásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit,
- k)* az oktatási jogok biztosa hivatalának feladatait és működésének szabályait,
- l)* a 82. § szerinti köznevelési szakértői és érettségi vizsgaelnöki tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a köznevelési szakértői tevékenység 82. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti bejelentésének, illetve a 82. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti engedély kiadásának, valamint az Országos szakértői névjegyzékbe, az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékbe történő felvétel részletes eljárási szabályait és a köznevelési szakértői, az érettségi vizsgaelnöki tevékenység folytatásának szakmai feltételeit, a köznevelési szakértők és a vizsgaelnökök továbbképzését és a továbbképzési kötelezettség elmulasztásának következményeit, valamint az Országos szakértői névjegyzék és az Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzék személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát és a névjegyzékek vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, az e pontban felsorolt eljárásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit,
- m)* a közneveléssel összefüggő feladatok ellátását szolgáló képzéseket,
- n)* az országos szaktanácsadói tevékenység keretében megszervezésre kerülő, nem tantárgyhoz, nem szakterülethez kötődő szaktanácsadói feladatokat, azok megszervezését, valamint az országos szaktanácsadói tevékenységhez kapcsolódó további szakmai követelményeket, a nem tantárgyhoz, nem szakterülethez kötődő országos szakmai szolgáltatások körét, területeit, megszervezését, az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatásban való részvétel feltételeit, az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat nyújtó intézmény kijelölését,
- o)* azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a kereset-kiegészítést meg kell állapítani, valamint a kereset-kiegészítés legkisebb összegét,

p) a hivatal által szervezett országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés működési rendjét, lebonyolításának szabályait, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben részt vevő szakértők tevékenysége folytatásának szakmai feltételeit,
q) az alkotói szabadság igénybevételének részletes szabályait,
r) a tanév, ezen belül a tanítási év rendjét, a tanév szervezésével kapcsolatos feladatokat, így különösen a tanév kezdő és befejező napját, azt az időszakot, amelynek keretében az iskolai nevelés és oktatás folyik, a tanítási szünetek szervezésének időszakát és időtartamát, a felvételi kérelmek elbírálásának, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga időszakát,
s) az országos tanulmányi verseny szabályzatát,
t) a Köznevelési Hídprogramban folytatott képzéshez szükséges nevelési-oktatási programokat, a Köznevelési Hídprogramba történő bekapcsolódás részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(2) Az oktatásért felelős miniszter az (1) bekezdésben meghatározott jogkörét

a) a szakképzés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszterrel,
b) az (1) bekezdés *h)*, *j)* és *l)* pontja szerinti egyes szolgáltatásokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díj tekintetében az adópolitikáért felelős miniszterrel

egyetértésben gyakorolja.

(3) Felhatalmazást kap

a) a honvédelemért felelős miniszter, hogy a Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, hogy a rendvédelmi szerv működésének sajátosságaira tekintettel – az oktatásért felelős miniszter egyetértésével – a tanulók jogaira és kötelességeire, a pedagógusok végzettségére és szakképzettségére, jogaira és kötelességeire, az intézményvezető megbízására vonatkozó eltérő rendelkezéseket, a tanulói jogviszony létesítéséhez szükséges egészségügyi követelményeket, pályaalakalmassági követelményeket, valamint ezek megállapításának rendjét, a fenntartói irányítási jog ellátásával való megbízást,
b) az egészségügyért felelős miniszter, hogy az oktatásért felelős miniszter egyetértésével a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezését, ennek keretében különösen az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenkénti legalább egyszeri fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton való részvételének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazás kap a Kormány, hogy

a) az Óvodai nevelés országos alapprogramjának bevezetését és kiadását,
b) a Nemzeti alaptanterv bevezetését és kiadását,
c) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának bevezetését és kiadását,
d) a diákigazolvány kiadásával és használatával kapcsolatos kérdéseket,
e) a pedagógusok fővárosi, megyei állandó helyettesítési rendszerének létrehozását és működtetését,
f) a pedagógus-szakvizsga bevezetését, a pedagógus-továbbképzés rendszerét, a továbbképzésben résztvevők juttatásait, kedvezményeit; a pedagógus-továbbképzés programjának, az érettségi vizsga vizsgatárgyai jóváhagyási eljárásának részletes szabályait, a pedagógus-továbbképzési programok akkreditációjának feltételeit és eljárási rendjét, az akkreditált továbbképzés indításával összefüggő adatszolgáltatás szabályait, továbbá a továbbképzések nyilvántartásának rendjét, a továbbképzés minőségbiztosításának, ellenőrzésének rendjét, az ellenőrzés során feltárt hiányosságok, a minőségbiztosítás követelményeinek megszegése esetén alkalmazható jogkövetkezményeket, az e bekezdésben meghatározott eljárásokkal kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj megállapításának rendjét, mértékét, a megállapított összeg befizetésének szabályait, a befolyt összeg felhasználásának kérdéseit,
g) a pedagógusok előmeneteli rendszerét, az egyes fokozatokba történő besoroláshoz szükséges követelményeket, a minősítő vizsgát és a minősítési eljárást lefolytató bizottság működését, a szakmai kritériumokra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a minősítő vizsga és a minősítési eljárások során adható minősítések feltételeit, a minősítésekhez kapcsolódó fokozatokhoz és ezen belül az egyes

fizetési kategóriákhoz tartozó garantált illetményt, valamint az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel a 8. mellékletben meghatározott keretek között az illetménypótlék és a kereset-kiegészítés, a jutalom megállapításának részletes szabályait, a megismételt minősítő vizsga és minősítési eljárások költségét, valamint az ezért kérhető díj mértékét, befizetésének szabályait, a nevelési-oktatási intézményekben elrendelhető rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és készenlét elrendelésének feltételeit, az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását is magában foglaló átalánydíjazás megállapításának szabályait és mértékét, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szülei iskolai végzettséggel összefüggő önkéntes nyilatkozatának kérdéseit, valamint az igazgatótanács munkáltatói jogosítványait,

h) a köznevelés információs rendszerének létrehozását, működtetését, az információs rendszer részére történő adatszolgáltatás rendjét,

i) a pedagógusigazolvány igénybevételének feltételeit, az igazolvány kiadásának és kezelésének szabályait,

j) az egyházi és magánintézményeket megillető – a költségvetésről szóló törvényben meghatározott – állami hozzájárulások megállapításának, folyósításának, elszámolásának rendjét, az igényléssel, elszámolással, felhasználással összefüggő adatszolgáltatást, továbbá az ellenőrzés rendjét, valamint az egyházi és a kisebbségi önkormányzati fenntartót megillető kiegészítő támogatás igénylésének, a jogosultat megillető kiegészítő támogatás megállapításának rendjét, a bármely jogcímen megállapításra kerülő kiegészítő támogatás igényléséhez szükséges adatszolgáltatást és a kiegészítő támogatás folyósításának, elszámolásának rendjét, az igényléssel, elszámolással, felhasználással összefüggő ellenőrzés rendjét, a kiegészítő támogatás megállapításához szükséges kormányhivatal általi, társulási tanács elnöki adatszolgáltatást,

k) az oktatásért felelős miniszter egyes feladat- és hatásköreit ellátó központi hivatal és az által ellátott feladat-és hatáskörök kijelölését,

l) a kormányhivatal köznevelési feladatköre ellátásával kapcsolatos illetékességi szabályokat,

m) az érettségiben részt vevő pedagógusok díjazásával kapcsolatos kérdéseket, az érettségi vizsgán való részvétellel összefüggő – a hivatal által megállapítható – vizsgadíj megállapításának elveit, a diákigazolvány, a pedagógusigazolvány kiállításával összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának, befizetésének és felhasználásának kérdéseit, a köznevelés információs rendszerével összefüggő igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és befizetésének rendjét, a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógusigazolvány igénylésével kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díj megállapításának és beszedésének, befizetésének rendjét, valamint a befolyt összeg felhasználásának rendjét, a pedagógus-továbbképzéssel kapcsolatos akkreditációs eljárással összefüggő igazgatási szolgáltatási díj, egyes szolgáltató tevékenységgel összefüggő díjazás megállapításának rendjét, a befolyt összeg felhasználását, illetőleg a befizetés rendjét, a pedagógus ösztöndíj alapítását,

n) az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként résztvevő szerv kijelölését, a települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények fenntartói joga állam általi átvételének, az állami fenntartással összefüggő adatváltozások KIR-ben történő átvezetésének részletes szabályait,

o) az állami fenntartású intézmény fenntartói kötelezettségeinek és jogainak átvétele céljából a települési önkormányzattal köthető köznevelési szerződés megkötéséhez szükséges, a települési önkormányzat anyagi helyzetének vizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat, a települési önkormányzat által köznevelési szerződés alapján fenntartott intézmény működésének tárgyi, szakmai feltételeiben bekövetkező változás vizsgálatának részletes szabályait,

p) a térítésmentes, a térítési díj, valamint tandíj ellenében igénybe vehető szolgáltatások körét,

q) az e törvényben foglalt bírságok kiszabására jogosult hatóság vagy hatóságok kijelölését, a közigazgatási bírsággal sújtandó jogszabálysértések esetén kiszabható bírságok összegét, a bírság kiszabásának részletes szabályait, valamint a beszedett bírság felhasználását

rendeletben állapítsa meg.

(5) A (4) bekezdés *a)–c)* és *f)* pontjában meghatározott kormányrendeleteknek a Kormány részére történő benyújtásához – a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelését, iskolai nevelését, oktatását érintő kérdésekben – be kell szerezni az országos nemzetiségi önkormányzatok véleményét.

53. Hatályba léptető rendelkezések

95. § (1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivételekkel – 2012. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) A 45. § (2) bekezdés, az 50. § (6) bekezdés, a 74–76. §, 95. § (6) bekezdés 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 4. § 11. pont *b)* alpont, a 8. § (4) bekezdés, a 14. §-a, a 27. § (1)–(10), 27. § (12)–(13), 28–29. §, a 46. § (1) bekezdés *a)* pont, a 46. § (5) bekezdés, az 55. § (1) bekezdés, az 56. §, a 61. § (3) és (5) bekezdés, a 62. § (3) és (5)–(14) bekezdés, a 64–65. §, a 88. § (4)–(6) bekezdés, a 89. § (1)–(3) bekezdés, 95. § (7) bekezdés, az 1. melléklet, a 2. melléklet, a 4. melléklet, az 5. melléklet, a 6. melléklet, a 7. melléklet, a 8. melléklet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) A 8. § (2)–(3) bekezdés, az 53. § (1) bekezdés, 95. § (8) bekezdés 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

(5) Hatályát veszti a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 1–5. §-a, 6. § (1) és (3)–(6) bekezdése, 7–11. §-a, 12. § (1) bekezdés *b)–h)* pontja, (2)–(6) bekezdése, 13–14. §-a, 15. § (1)–(2) és (5)–(6) bekezdése, 16. § (2)–(3) és (5)–(7) bekezdése, 17. §-a, 18–23. §-a, 24. § (1) bekezdése, 25–38. §-a, 39. § (1)–(2) és (4) bekezdése, 40–51. §-a, 52. § (15)–(16) bekezdése, 54–65. §-a, 66. § (1)–(8) bekezdése és (10)–(11) bekezdése, 67–68. §-a, 69. § (3)–(5) bekezdése, 70–73. §-a, 75–84. §-a, 92–93. §-a, 94. § (1)–(2) bekezdése, 94. § (3) bekezdés *a)–k)* pontja, *m)–p)* pontjai, 94. § (4)–(7) bekezdése, 95–117. § 118. § (1)–(2) bekezdése és (7)–(11) bekezdése, 119–120. §-a, 121. § (1) bekezdés 1–13. pontja, 15–46. pontja, (2)–(10) bekezdése, 122. § (2)–(15) bekezdése, 122/A–127. §-a, 128. § (1)–(7), (9)–(23), 129–133. §-a és 2. számú melléklete.

(6) Hatályát veszti a Kt. 6. § (2) bekezdése, 24. § (5) bekezdése, 66. § (9) bekezdése, 85–91. §-a.

(7) Hatályát veszti a Kt. 12. § (1) bekezdés *a)* pontja, 16. § (1) és (4) bekezdése, 17/A. §-a, 24. § (4) bekezdése, 39. § (3) bekezdése, 52. § (1)–(14) bekezdése és (17)–(18) bekezdése, 53. §-a, 69. § (2) bekezdése, 94. § (3) bekezdés *l)* pontja, 118. § (3)–(4) bekezdése, (6) bekezdése és (12)–(14) bekezdése, 121. § (1) bekezdés 14. pontja 122. § (1) bekezdése, 128. § (8) bekezdése, 1. számú melléklete, 3. számú melléklete.

(8) Hatályát veszti a Kt. 24. § (3) bekezdése, 69. § (1) bekezdése, 74. §-a.

54. Átmeneti és vegyes rendelkezések

96. § (1) E törvénynek a köznevelési intézmények működésére, a pedagógusok alkalmazására és foglalkoztatására, kötelezettségeire és jogaira, juttatásaira és kedvezményeire vonatkozó rendelkezéseit a gyermekgyógyüdülőknél, az egészségügyi és rehabilitációs intézményekben, gyermekotthonokban, a büntetés-végrehajtási intézményekben folytatott nevelő-oktató munka esetén is alkalmazni kell. Ezekben az intézményekben a nevelés-oktatás a körülményekhez igazodó pedagógiai program szerint folyhat, és a tanév rendjére vonatkozó előírásoktól el lehet térni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézményekben folyó nevelő-oktató munka során – a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszait, követelményrendszerét, az állami vizsgák rendszerét meghatározó rendelkezések kivételével – e törvény rendelkezéseitől el lehet térni.

(3) A működés megkezdéséhez szükséges engedély kiadására vonatkozó eljárásban, a nevelési-oktatási programok akkreditálásával, a tankönyvek jóváhagyásával, a kerettanterv jóváhagyásával összefüggő eljárásokban, a pedagógus-továbbképzési programokkal összefüggő eljárásokban, valamint a törvényességi és hatósági ellenőrzések során az ügyintézési határidő két hónap.

(4) Köznevelési intézmény tekintetében felügyeleti szerv a fenntartót, felügyeleten a fenntartói jogok és köteleességek gyakorlását, szakmai és gazdasági felügyeleten a szakmai és gazdasági ellenőrzést, nevelési-oktatási intézménynél az illetékességi és működési körön a működési (felvételi) körzetet kell érteni.

(5) Ahol jogszabály valamely kedvezményre, juttatásra való jogosultságot tanulói jogviszony fennállásához köti, tanulói jogviszony alatt a fejlesztő nevelés-oktatást is érteni kell.

(6) A tanulók tankönyvellátását szolgáló központi költségvetési támogatás terhére a készségfejlesztő speciális szakiskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő iskolai oktatáshoz a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzékben nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, digitális ismerethordozók is beszerezhetők tankönyv helyett, ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet.

97. § (1) Azok a tanulók, akik tanulmányaikat az iskolai nevelés-oktatás kilencedik évfolyamán a 2011/2012. tanévben vagy azt megelőzően kezdték meg, tankötelezettségük azon tanítási év végéig tart, amelyben a tizennyolcadik életévüket betöltik. Azon sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége, akik esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság e törvény hatálybalépése előtt a tankötelezettség huszadik életévükig történő meghosszabbításáról döntött, annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a huszadik életévüket betöltik.

(2) Az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.

(3) E törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő 58. § szerinti fegyelmi eljárásokat a Kt. vonatkozó rendelkezései alapján kell befejezni.

(4) E törvény hatálybalépését követően a nem állami fenntartó négy hónapon belül felülvizsgálja az e törvény rendelkezéseinek megfelelően az e törvény szerinti köznevelési intézmény alapító okiratát, és megküldi a törzskönyvi nyilvántartást vezető szervnek vagy a kormányhivatalnak.

(5) A fejlesztő nevelés, nevelés-oktatás 15. § (2) bekezdés szerinti ellátása 2014. szeptember 1-jétől kötelező. Eddig az időpontig az érintett tanulók részére a fejlesztő iskolai oktatás a Kt. szabályai szerint is megszervezhető.

(6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.

(7) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet első alkalommal 2013. március 1-jéig készíti el.

(8) Az állam mint fenntartó, a fenntartói jogot gyakorló kormányhivatal, valamint az állami feladatellátásban közreműködő természetes vagy jogi személy megjelölését a KIR-ben 2013. március 2-áig át kell vezetni.

(9) Az e törvény hatálybalépésekor működő pedagógiai-szakmai szolgáltatást ellátó intézmények 2013. szeptember 1-jétől feladatukat az oktatásért felelős miniszter szakmai irányításával láthatják el.

(10) E törvény hatálybalépése és 2012. december 31-e között a települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény vezetőjének megbízására, valamint a megbízás visszavonására vonatkozó jogot a fenntartó gyakorolja.

(11) Az e törvény hatálybalépésekor már működő hat vagy nyolc évfolyamos gimnáziumnak a külön jogszabályban meghatározott emelt szintű követelményeknek a 2016/2017. tanév végéig kell megfelelniük.

(12) Az e törvény hatálybalépésekor működő nyelvi előkészítő évfolyamon, továbbá – a nemzetiségi nevelés-oktatás kivételével – a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell a külön jogszabályban meghatározott feltételeket. A külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesítő intézményekben a nyelvi előkészítő évfolyam vagy a két tanítási nyelven folyó oktatás felmenő rendszerben megszűnik.

(13) Az iskola 2012. december 31-ig felülvizsgálja a pedagógiai programját, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfeleljen.

(14) A tíznél több szakmai munkaközösséggel működő nevelési-oktatási intézmény 2012. december 31-ig felülvizsgálja és módosítja az SZMSZ-ét annak érdekében, hogy megfeleljen a 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

(15) Az a pedagógus, aki e törvény hatálybalépésekor az ötvenkettedik életévét betöltötte, pedagógus-továbbképzésben történő részvételre nem kötelezhető.

(16) A 2012/2013. tanítási év végéig fejlesztőpedagógus-munkakörben foglalkoztatható az is, aki pedagógus-továbbképzés keretében elsajátította a szükséges ismereteket.

(17) A 4. melléklet szerinti osztály-, csoportlétszámokat első alkalommal a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben kell alkalmazni.

(18) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak első minősítésére vagy minősítő vizsgájára 2013. szeptember 1. és 2018. június 30. között kerül sor.

(19) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott, aki 2013. szeptember 1-jén már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, első minősítéséig a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába, aki két évnél kevesebb szakmai gyakorlattal rendelkezik, Gyakornok fokozatba kerül besorolásra. A pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus munkakörben foglalkoztatott, aki 2013. szeptember 1-jén már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik 2015. szeptember 1-től első minősítéséig a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába, aki két évnél kevesebb szakmai gyakorlattal rendelkezik, Gyakornok fokozatba kerül besorolásra.

(20) Nem vonatkozik a minősítési kötelezettség arra a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógusra, aki 2013. szeptember 1-től, és arra a pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra, aki 2015. szeptember 1-től számított tizedik tanév végéig eléri a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.

(21) A 46. § (5) bekezdés szerinti térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott tanulók számára, ezt követően felmenő rendszerben kell biztosítani.

98. § (1) Egyéb foglalkozást a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazott tarthat.

(2) Középszkolában a művészetek és a technika-gyakorlati foglalkozás tantárgyakat főiskolai végzettséggel és a tantárgynak megfelelő tanári szakképzettséggel rendelkező pedagógus is taníthatja.

(3) Az óvodapedagógus munkakör betölthető konduktor-óvodapedagógusi, a tanítói munkakör pedig felsőfokú végzettséggel és konduktor-tanítói szakképzettséggel is. Egyéb foglalkozás tartására alkalmazható az is, aki konduktor-tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

(4) Az emelt szintű oktatás kivételével az iskolai nevelés-oktatás ötödik évfolyamán az adott tantárgy oktatására és pedagógus-munkakör betöltésére jogosít a szakkollégium elvégzését igazoló tanítói végzettség és szakképzettség.

(5) Idegen nyelv oktatására – minden iskolatípusban – alkalmazható az is, aki főiskolai szintű nyelvtanári vagy idegen nyelv- és irodalom szakos tanári felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

(6) Iskolai, kollégiumi könyvtárostánárnak (tanítónak) alkalmazható az is, aki a 3. mellékletében foglaltak szerint az iskolában, kollégiumban pedagógus-munkakör betöltésére jogosító tanítói vagy tanári végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá iskolarendszeren kívüli oktatásban szerzett felsőfokú vagy középfokú könyvtárosi szakképesítéssel rendelkezik.

(7) Az alkalmazáskor és a vezetői megbízáskor

a) a végzettség szintjének megfelelő tanári szakképzettségnek kell elfogadni a képzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséget tanúsító oklevéllel igazolt szakképzettséget, ha a felsőfokú iskolai tanulmányok keretében el kellett sajátítani a tantárgy oktatásának módszertanát; a feltételek meglétéről az oklevelet kiállító felsőoktatási intézmény igazolása vagy a leckekönyv alapján a munkáltató dönt;

b) főiskolai szintű iskolai végzettségnek és pedagógus szakképzettségnek kell elfogadni az óvónőképző intézetben, tanítóképző intézetben, szaktanár képzőben, az állami zenekonzervatóriumban szerzett pedagógus szakképzettséget;

c) pedagógus-munkakör betöltésére jogosító oklevélnek kell elfogadni a pedagógia szakos előadói, a nevelőtanári, konduktor-óvodapedagógusi és konduktor-tanítói szakképzettséget tanúsító felsőfokú iskolai oklevelet;

d) egyetemi végzettségnek és szakképzettségnek kell elfogadni a Magyar Testnevelési Főiskola által az 1975. évi 16. törvényerejű rendelet hatálybalépése előtt kiadott testnevelő-tanári szakképzettséget.

(8) Gyakorlati oktató munkakörben történő alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő főiskolai végzettségnek kell elfogadni a – képzésről rendelkező jogszabály szerint – felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevelet, bizonyítványt. A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki szakoktatói (oktatói) bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképesítésnek kell elfogadni.

(9) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő hazai felsőfokú képzés, szakiskolában – az elméletigényes szakmai gyakorlat kivételével – alkalmazható határozatlan időre az is, továbbá köznevelési szakértői tevékenységet végezhet, aki középiskolai végzettséggel és mestervizsgával rendelkezik; továbbá a népzene- és a szórakoztatózenészképzésben az, aki emelt szintű szakképesítéssel rendelkezik.

99. § (1) A Gépírási- és Gyorsírástanítókat Vizsgáztató Országos Bizottság által kiállított gépírás és gyorsírás tanítására jogosító bizonyítvány gép- és gyorsírás oktatására, e körben pedagógus-munkakör betöltésére jogosító felsőfokú szakképesítés.

(2) Az artistaképzésben gyakorlati képzésre alkalmazható határozatlan időre az is, aki érettségivel és a művészi pályán szerzett legalább tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(3) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő hazai felsőfokú pedagógusképzés vagy megfelelő végzettségű és szakképzettségű pedagógussal nem tudják ellátni a feladatot, a nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelés-oktatásban, kollégiumi nevelésben pedagógus-munkakört tölthet be, továbbá vezetői megbízást kaphat az is, aki az e törvény 3. mellékletében foglaltak vagy az átmeneti, továbbá a kivételi szabályok szerint pedagógus-munkakört tölthet be az óvodában, iskolában, kollégiumban, valamint az adott nyelvből legalább középfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(4) A nemzetiségi szakképzésben gyakorlati ismeretek oktatására pedagógus-munkakört tölthet be az is, aki a képzés szakirányának megfelelő – a képzésről rendelkező jogszabály szerint – felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevéllel, bizonyítvánnyal vagy felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki szakoktatói (oktatói) bizonyítvánnyal vagy a Gépírási- és Gyorsírástanítókat Vizsgáztató Országos Bizottság által kiállított gépírás és gyorsírás tanítására jogosító bizonyítvánnyal és legalább középfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(5) A nemzetiségi nyelv oktatására a bolgár, a cigány (romani vagy beás), a görög, a lengyel, az örmény, a ruszin, az ukrán nyelv oktatása esetében alkalmazható az is, aki pedagógus szakképzettséggel és az adott nyelvből felsőfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik.

(6) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható és újonnan alkalmazható

a) technika-gyakorlati foglalkozás tantárgy oktatására, aki a tantárgynak megfelelő felsőfokú végzettséggel vagy felsőfokú szakoktatói vagy műszaki oktatói végzettséggel és szakképzettséggel,

b) óvodapedagógus munkakörben, aki óvónői szakközépiskolában szerzett érettségi-képesítő bizonyítvánnyal

rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

(7) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható

a) gyógypedagógus-munkakörben, aki óvónői, tanítói, tanári oklevéllel,

b) kollégiumban, aki felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel

rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

(8) Az iskolai rendszerű szakképzésben szakmai tárgyat oktatók végzettségére, alkalmazási feltételeire, a pedagógusok előmeneteli rendszerébe való bekapcsolódására vonatkozó eltérő rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény állapítja meg.

(9) Az e törvényben foglaltaktól eltérően pedagógus-munkakörben továbbra is foglalkoztatható és újonnan alkalmazható, aki a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény vagy a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény alapján vagy az azt megelőző felsőoktatási képzési rendszerben szerzett,

az e törvény 3. mellékletében az adott pedagógus-munkakör betöltéséhez előírt szakképzettségnek megfeleltethető vagy a szakiránynak megfelelő felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképzettséggel rendelkezik.

(10) Ha a pedagógus szakképzettsége e törvényben meghatározott képesítésnek nem felel meg, és e törvény hatálybalépésekor a pedagógusnak

a) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél kevesebb ideje van, legfeljebb a nyugdíjkorhatár eléréséig változatlan munkakörben tovább foglalkoztatható;

b) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél több ideje van, e törvény hatálybalépésének napjától számított öt év után csak akkor foglalkoztatható tovább pedagógus-munkakörben, ha tanulmányait a felsőfokú pedagógus-szakképzettséget nyújtó oktatásban megkezdte.

55. Az Európai Unió jogának való megfelelés

100. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés b) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk,

c) a Tanács 2003/9/EK irányelve (2003. január 27.) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról, 10. cikk (1)–(2) bekezdés.

1. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben alkalmazott vezetők kötelező létszáma

	A	B	C
1	Magasabb vezetői, vezetői megbízás	Feltétel	Létszám
2	intézményvezető	intézményenként	1
3	tagintézmény-vezető	tagintézményenként	1
4	intézményegység-vezető	szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységenként	1
5	intézményvezető-helyettes	50 gyermek/tanuló létszám alatt	-
6	intézményvezető-helyettes	51 – 200 gyermek/tanuló	1
7	intézményvezető-helyettes	201 – 500 gyermek/tanuló	2
8	intézményvezető-helyettes	500-nál több gyermek/tanuló esetén	3
9	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 200 gyermek/tanuló létszám alatt	-
10	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 201 – 500 gyermek/tanuló	1

11	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes	intézményegységenként, tagintézményenként 500-nál több gyermek/tanuló esetén	2
----	--	--	---

2. melléklet

A nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszáma

	A	B	C
1	Munkakör	Feltétel	Létszám
2	óvodatitkár, iskolatitkár	500 gyermekenként, tanulónként, tagintézményenként, ahol a gyermek- tanulólétszám a 100 főt meghaladó	1
3	dajka vagy helyette gondozónő és takarító együtt	15 gyermekenként	1
4	laboráns a köznevelés ötödik évfolyamától	250 tanulónként	1
5	pedagógiai asszisztens óvodában	óvodai csoportonként	1
6	pedagógiai asszisztens iskolában	250 tanulónként	1
	iskolapszichológus, óvodapszichológus	-	fenntartó döntésétől függ
7	könyvtáros vagy könyvtárostanárr/tanító	1–100 tanuló között	0,5
8	könyvtáros vagy könyvtárostanárr/tanító	101–500 tanuló között	1
9	könyvtáros vagy könyvtárostanárr/tanító	500 tanuló felett	2
10	szakoktató	szakmától függően	
11	szakorvos kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat nevelő intézményben	250 gyermekenként/tanulónként	1
12	Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő vagy gyógypedagógiai asszisztens	-	fenntartó döntésétől függ
13	szabadidő-szervező	-	fenntartó döntésétől függ
14	pszichopedagógus	iskolánként	1
15	műszaki vezető	szakképző iskolában legalább 120 munkahelyes tanműhely, tangazdaság esetén, vagy ha a tanműhely, tangazdaság délelőtt és délután is üzemel	1
16	szakmacsoportos képzésben vezető	szakterületenként	1
17	ápoló kizárólagosan sajátos nevelési igényűeket ellátó diákotthonban	1–50 tanuló között	0,5
18	ápoló kizárólagosan sajátos nevelési igényűeket ellátó diákotthonban	51–500 tanuló között	1
19	ápoló kizárólagosan sajátos nevelési igényűeket ellátó diákotthonban	500 tanuló felett	2
20	hangszerkarbantartó	zeneművészeti ágban alapfokú művészeti iskola	0,5

		1–200 tanuló között	
	hangszerkarbantartó	zeneművészeti ágban alapfokú művészeti iskola 200 tanuló felett	1
21	úszómester	tanusodásával rendelkező nevelési-oktatási intézményben	1
22	rendszergazda	intézményenként	1

3. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus-munkakörben alkalmazottak végzettségi és szakképzettségi követelményei

	A	B	C
1	A nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszai/Nevelési-oktatási intézmények	Pedagógus-munkakör	Az alkalmazáshoz szükséges szakképzettség
2	Óvodai nevelés	óvodapedagógus	óvodapedagógus
3	Alsó tagozat	tanító	tanító
4	5–6. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár, tantárgynak megfelelő műveltségi területet végzett tanító
5	7–8. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
6	9–12. évfolyam középiskolában/középfokú nevelés-oktatás	középiskolai tanár	egyetemi szintű vagy mesterfokozatú, a tantárgynak megfelelő szakos tanár
7	Középfokú nevelés-oktatás a szakiskolában/9–11. évfolyam	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
8	Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza	tanár a szakmai elméleti oktatásban	a szakképzés szakirányának megfelelő szakos tanár
9	Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza	gyakorlati oktató	a szakképzés szakirányának megfelelő szakos tanár, a szakképzés szakirányának megfelelő szakoktató, a szakképzés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettség, középiskolai végzettség és a szakirányának megfelelő államilag elismert legalább középszintű szakképesítés továbbá legalább öt év, az adott szakirányának megfelelő szakmai gyakorlat
10	Alapfokú művészeti iskola és művészeti szakiskola	tanár	a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanár,

			művészeti tárgynak megfelelő művész
11	Művészeti szakközépiskola	tanár	a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú egyetemi szintű vagy mesterfokozatú tanár, művészeti tárgynak megfelelő művész
12	Kollégium	kollégiumi nevelőtanár	kollégiumi nevelőtanár, gyógypedagógus, szociálpedagógus, játék- és szabadidő-szervező tanár, tanulási és pályatanácsadó tanár, tehetségfejlesztő tanár, hittanár-nevelő tanár, a nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszának megfelelően tanító, tanár
13	Az alsó tagozaton az emelt szintű oktatásban a művészetek, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyak esetében	tanár	a tantárgynak megfelelő szakos tanár
14		könyvtárostanárr (tanító)	könyvtárpedagógia-tanár, informatikus könyvtáros és tanító vagy tanár vagy szociálpedagógus
15		iskolapszichológus	pszichológus és tanító vagy tanár, pszichológus tanácsadás és iskolapszichológia szakiránnyal
16		fejlesztő pedagógus	bármely pedagógus (óvodapedagógus, tanító, tanár, szociálpedagógus) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók szűrésére, csoportos és egyéni foglalkoztatására jogosító szakirányú továbbképzésben szerzett szakképzettség, gyógypedagógus a tanulásban akadályozottak vagy logopédia vagy pszichopedagógia szakiránnyal
17		szociálpedagógus	szociálpedagógus
18		konduktor	konduktor (tanító) konduktor (óvodapedagógus)
19		logopédus	gyógypedagógus logopédia szakirányon
20		gyógypedagógus	a fogyatékoság típusának megfelelő szakirányon végzett gyógypedagógus, egyetemi szintű vagy mesterfokozatú

			gyógypedagógus
21	Nemzetiségi óvodai nevelés	nemzetiségi óvodapedagógus	nemzetiségi óvodapedagógus
22	Nemzetiségi iskolai nevelés- oktatás az alsó tagozaton	nemzetiségi tanító	nemzetiségi tanító
23	Nemzetiségi iskolai nevelés- oktatás az 5–12. évfolyamon	közismereti tantárgyat nemzetiségi nyelven oktató tanár	tantárgynak megfelelő szakos tanár és a nevelés-oktatás nyelvének tanítására jogosító tanító vagy tanár vagy nyelvtanár szakképzettség vagy az adott nyelvből legalább középfokú „komplex” típusú államilag elismert nyelvvizsga, Magyarországon honosított oklevél alapján az adott évfolyamon az adott tantárgy tanításához előírt, a tanítás nyelvének megfelelő pedagógus végzettség és szakképzettség
24	Nemzetiségi iskolai nevelés- oktatás az 5–12. évfolyamon	nemzetiségi nyelvtanár	nemzetiségi nyelvtanár
25	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	idegen nyelv tanár	nyelvtanár
26	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	testnevelő	testnevelő tanár
27	Minden iskolatípusban és minden évfolyamon	éneke-zene tanár	éneke-zene szakos tanár
28	Két tanítási nyelvű iskolai nevelés-oktatás	tanár	tantárgynak megfelelő szakos tanár és az iskolai nevelés-oktatás nyelvének tanítására jogosító tanító, tanár, nyelvtanár szakképzettség, Magyarországon honosított oklevél alapján az adott évfolyamon az adott tantárgy tanításához előírt, a tanítás nyelvének megfelelő pedagógus végzettség és szakképzettség

4. melléklet

Osztály- és csoportlétszámok

	A	B		
1	Intézménytípus/Oktatási forma	Osztály- és csoportlétszámok		
2		BA minimum	BB maximum	BC átlag
3	Óvoda	13	25	20
4	Gyógypedagógiai osztály	5	13	9
5	Általános iskola 1–4. évfolyama	14	27	23
6	Általános iskola 5–8. évfolyama	14	27	23

7	Gimnázium és szakközépiskola	26	34	28
8	Hat és nyolc évfolyamos gimnázium	28	34	28
9	Szakiskola elméleti képzés	16	28	24
10	Szakközépiskola, szakiskola gyakorlati képzés	6	12	8
11	Alapfokú művészeti iskola, zeneművészeti ág	6	15	8
12	Alapfokú művészeti iskola, egyéb művészeti ág	8	20	10
13	Művészeti szakközépiskola közismereti	14	29	23
14	Művészeti szakközépiskola szakmai elmélet	6	12	10
15	Kollégiumi nappali foglalkozás	18	26	25
16	Kollégiumi éjszakai felügyelet épületenként és nemenként	-	120	-
17	HÍD program keretében szervezett osztály	8	15	10
18	Kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztály	7	13	7

5. melléklet

Intézményvezető heti tanóráinak száma (óvodapedagógus esetén óvodai foglalkozásainak száma)

1	A	B	C	D	E
	Intézménytípus	legalább 500 fő gyermek-, tanulólétszám	200–499 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50–199 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50 fő alatti gyermek-, tanulólétszám
2	Óvoda	6	8	10	12
3	Általános iskola	2	4	6	8
4	Középfokú iskola	2	4	6	8
5	Kollégium	4	6	8	10
6	Kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvoda	4	6	8	10
7	Kizárólag sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató általános iskola	2	4	6	8
8	Kizárólag sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató középfokú iskola	2	4	6	8
9	Kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket tanulókat	4	6	8	10

	nevelő-oktató kollégium				
10	Alapfokú művészeti iskola	2	4	6	8

Az intézményvezető-helyettes, tagintézmény-vezető, intézményegység-vezető, tagintézményvezető-helyettes, intézményegységvezető-helyettes heti tanóráinak száma (óvodapedagógus esetén óvodai foglalkozásainak száma)

1	A	B	C	D	E
	Intézménytípus	legalább 500 fő gyermek-, tanulólétszám	200–499 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50–199 fő közötti gyermek-, tanulólétszám	50 fő alatti gyermek-, tanulólétszám
2	Óvoda	20	22	24	26
3	Általános iskola	4	6	8	10
4	Középfokú iskola	4	6	8	10
5	Kollégium	8	10	12	14
6	Kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvoda	15	17	19	21
7	Kizárólag sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő- oktató általános iskola	4	6	8	10
8	Kizárólag sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő- oktató középfokú iskola	4	6	8	10
9	Kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket, tanulókat nevelő- oktató kollégium	8	10	12	14
10	Alapfokú művészeti iskola	4	6	8	10

Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

1	A Évfolyam	B gyermek, tanuló heti óraszám			C osztályok heti** időkerete			D Nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés- oktatás többit tanórai foglalkozása i-nak száma	E sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma					
		BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB a hittan többlet órakerete egyházi intézményekben	CC 6 és 8 évf. gimnázium többletórái		DA nemzeti és etnikai kisebbség	EA értelmi fogyatékos	EB gyengénlátó	EC vak, nagyothalló, mozgás- és beszéd fogyatékos,	EE siket és autista	EF egyéb
3								10%	15%	35%	40%	50%	15%	
4	óvoda	61		61	61	2								
5	első évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3	
6	második évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3	
7	harmadik évfolyam	19	5	24	50	2		2	3	7	8	10	3	
8	negyedik évfolyam	21	5	26	53	2		2	3	7	8	11	3	
9	ötödik évfolyam	22	5	27	49	2	2	2	3	8	9	11	3	
10	hatodik évfolyam	22	5	27	49	2	2	2	3	8	9	11	3	
11	hetedik évfolyam	25	5	30	54	2	2	2	4	8	10	12	4	
12	nyolcadik évfolyam	25	5	30	54	2	2	2	4	8	10	12	4	
13	Nyelvi előkészítő és Híd-évfolyamok	25	5	34	56	2		3	4	9	10	13	4	
14	kilencedik évfolyam	30	5	35	57	2	2	3	4	9	10	13	4	
15	tizedik	31	5	36	57	2	2	3	4	9	11	14	4	

	évfolyam												
16	tizenegyedik évfolyam	30	5	35	58	2	2	3	5	11	12	15	5
17	tizenkettedik évfolyam	30	5	35	58	2	2	3	5	11	12	15	5

7. melléklet

A pedagógus fokozatokhoz tartozó garantált illetmény az illetményalap százalékban

1	A Kategória /év		B Gyakornok (%-ban)	C Pedagógus I. (%-ban)	D Pedagógus II. (%-ban)	E Mesterpeda gógus (%-ban)	F Kutatótanár (%-ban)
2	1.	0–2/4	100				
3	2.	3–5		120			
4	3.	6–8		130			
5	4.	9–11		135	150		
6	5.	12–14		140	155		
7	6.	15–17		145	160	200	220
8	7.	18–20		150	165	205	225
9	8.	21–23		155	170	210	230
10	9.	24–26		160	175	215	235
11	10.	27–29		165	180	220	240
12	11.	30–32		170	185	225	245
13	12.	33–35		175	190	230	250
14	13.	36–38		180	195	235	255
15	14.	39–41		185	200	240	260
16	15.	42–44		190	205	245	265

8. melléklet

A nevelési-oktatási intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékok és azok mértéke a
illetményalap százalékában

1	A	B	C
	Pótlék megnevezése	Pótlék alsó határa	Pótlék felső határa
2	intézményvezetői	40	80
3	osztályfőnöki/ kollégiumban csoportvezetői	10	30
4	munkaközösség- vezetői	5	10
5	intézményvezető- helyettesi	20	40

6	nemzetiségi	10	10
7	gyógypedagógiai	5	10
8	több szakon tanító pedagógusnak járó	5	10
9	hiányszakon tanító pedagógusnak járó	5	10
10	nehéz körülmények között végzett munkáért járó	10	30

INDOKOLÁS

a nemzeti köznevelésről szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A magyar köznevelés történetének elmúlt évtizedei a kommunista diktatúrától a rendszerváltozással bekövetkező folyamatos decentralizálásig mára az egyensúly megteremtését tették szükségessé. Történelmi távlatból látjuk a minden elemében központilag vezérelt és ideológiailag ellenőrzött tanügy gátjait éppúgy, mint a tartalmi, szakmai és ellenőrzési szempontból széteső, ezzel az oktatásügy színvonalát és működését veszélyeztető, s mindezt jogi túlszabályozással ellensúlyozó rendszert.

A törvényjavaslat a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Közokt. tv.) helyét három jogalkotói alapelv mentén kívánja átvenni. Az első a közoktatás fogalma helyett a köznevelés kifejezés alkalmazása, és annak tartalmi megjelenítése, mely egységbe foglalja az óvodától a tankötelezettség végéig tartó időszakot, s egyúttal kiemeli annak – az oktatást is magába foglaló – lényegi alapját: a nevelést.

A második a kerettörvényi jelleg. A legszükségesebb szabályozók és felhatalmazások törvényi szintű megfogalmazása világosan áttekinthető rendszerbe foglalja a köznevelés rendszerének működési elveit: Magyarország Alaptörvényével, a nemzetközi jogszabályokkal és megállapodásokkal, valamint más sarkalatos és ágazati törvényekkel összhangban, különös tekintettel a felsőoktatást és szakképzést szabályozó joganyaggal, ugyanakkor – a jogalkotás szabályainak megfelelően – mellőzve a más hatályos jogszabályokban megfogalmazottakat.

A harmadik a Magyar Állam köznevelésben betöltött szerepének újbóli meghatározása, melyre a XX. század utolsó évtizedeiben, háborúk, diktatúrák és forradalmak árnyékában harag és részrehajlás nélkül nem kerülhetett sor.

Az Állam ugyanis, mely a törvény hatálya által állampolgáraitól elvárja a köznevelés rendszerében való meghatározott részvételt, felelős is egyúttal azért, hogy annak elérését és magas színvonalát minden állampolgár számára biztosítsa. Az önkormányzatok, melyek eddig az intézményfenntartás gerincét adták, abban az esetben lehetnek e közszolgáltatás letéteményesei, ha képesek polgáraik számára legalább azt a finanszírozásbeli és szakmai szintet biztosítani, melyre az Állam mindenki számára garanciát vállal.

E garancia elsősorban a tananyag minimumának közös meghatározásán, az országos szakmai ellenőrzésen, a pedagógus életpálya-modell bevezetésén, ehhez kapcsolódva a szektorsemleges központi bérfinanszírozáson alapul.

Üdvös ugyanakkor a helyi közösségek részvétele a köznevelésben, mint ahogy szabályozott formában és minden egyes gyermek lehetőségeit és szükségleteit szem előtt tartva megőrzendő a magyar óvoda- és iskolaszervezet, a fenntartói kör és pedagógiai kultúra sokszínűsége is.

A javaslat a köznevelési intézményrendszer magas minőségű működését elsősorban pedagógus-szakmai kérdésnek tekinti. Ennek helyi szabályozását a neveléstudomány és az intézményvezetők kezébe adja. Szabályozza és biztosítja egyúttal a diákok felkészülését és a szülők lehetőségét állampolgári jogaik gyakorlására.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. A törvény célja és alapelvei

az 1–3. §

A köznevelési rendszer célja egy erős nemzeti középosztály kiépülésének elősegítése a gyermekek és fiatalok nevelése által, azaz a test, a lélek és az értelem arányos fejlesztésének, valamint az ismeretek, készségek, képességek, jártasságok, attitűdök és az erkölcsi rend összhangjának tiszteletben tartásával; a személyiség, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése.

Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

A köznevelésről szóló törvény célja egy ilyen köznevelési rendszer megteremtése a szabályozás eszközével, amely egységes, jó minőségű, magas színvonalú oktatást biztosít minden gyermek részére annak érdekében, hogy a közjót és mások jogait tiszteletben tartó, képességeinek kiteljesítésére, képességein belül a lehető legteljesebb önálló életre, és céljainak elérésére képes embereket neveljen.

A magyar köznevelés törvényi szabályozásának alapját alkotmányos alapértékeink, a Nemzeti Együttműködés Programja, a magyar és az európai köznevelés hagyományai képezik.

A törvény az Alaptörvényben foglaltak végrehajtása érdekében rögzíti, hogy az ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

Az Alaptörvény rendelkezésein túlmenően is széles körben biztosítja a javaslat az térítésmentességet az óvodai nevelés, a kollégiumi ellátás, valamint az iskolai nevelést és oktatást kiegészítő szakszolgálatok igénybevételekor.

A javaslat biztosítja az intézménylétesítés szabadságát, az állami fenntartásból eredő – ésszerű – korlátok között.

A javaslat egyértelművé teszi a köznevelés szereplőinek helyzetét a hatáskörök, a kötelességek és a jogok egyensúlyának megteremtésével.

2. Értelmező rendelkezések

a 4. §-hoz

A javaslat meghatározza azokat a fogalmakat, amelyek egységes értelmezésére szükség van ahhoz, hogy a javaslatban foglaltakat helyesen lehessen alkalmazni.

3. A pedagógiai munka szakaszai

az 5. §-hoz

A javaslat kerettörvény jellegéből adódóan csak a legfontosabb, alapvető, garanciális jellegű rendelkezéseket határozza meg a pedagógiai munka szakaszaival összefüggésben.

Az általános iskolai oktatás 1–4. és 5–8. évfolyamán folyó nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszát a köznyelvben ismert, elterjedt és használatos „alsó” és „felső” tagozatként nevezi meg.

A köznevelésben a nevelés-oktatás tartalmi egységét a Nemzeti alaptanterv biztosítja, amely egyúttal a központi kerettantervek és a helyi tantervek alapját is képezi.

Magyarország köznevelési rendszerében a Nemzeti alaptanterv határozza meg az iskoláskorú gyermek számára egységesen és kötelező érvénnyel átadandó műveltségterületet.

A Nemzeti alaptantervben foglaltak érvényesülését az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek biztosítják.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak évfolyamonkénti követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet. Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben szabadon hagyott időkeret, a módszertani szabadság, további kerettantervek engedélyezésének, illetve egyedi tantervek engedélyezésének lehetősége biztosítja.

A szakképzésre vonatkozó szabályozást a szakképzésről szóló törvény, illetve a szakmai és vizsgakövetelményeket kiadó miniszteri rendeletek alapján készülő kerettantervek tartalmazzák. A kerettanterveket az oktatásért és a szakképzésért felelős miniszter rendeletben adja ki.

Az iskola számára kötelező valamely kerettanterv kiválasztása, amelyet a helyi tantervében megnevez.

4. Az állami vizsgák rendszere

a 6. §-hoz

A gimnáziumi és szakközépiskolai közismereti képzés végén érettségi vizsga tehető.

A vizsga funkciója a köznevelés minőségi céljainak és magas színvonalának biztosítása a vizsgakövetelményeken és a vizsgaszervezésen keresztül: egyrészt a középfokú tanulmányok sikeres lezárását, másfelől a felsőfokú továbbtanulásra való készséget igazolja. E két funkció belsőleg tagolt, egymásra épülő, de egységes vizsgakövetelményekben és feladatokban és jelenik meg. A vizsgán a tanuló számot ad alapképzetéről, ismereteinek szintéziséről.

Az érettségi vizsga állami vizsga, melyet országosan egységes (központi) vizsgaszabályzat és vizsgakövetelmények szerint kell megtartani, és amely – a felkészítő iskolatípustól függetlenül, megfelelő eredmény esetén – felsőfokú tanulmányok megkezdésére jogosít.

Az érettségi vizsgán a tanuló kötelezően összesen öt tantárgyból ad számot tudásáról. Kötelező vizsgatárgyak:

1. magyar nyelv és irodalom,
2. történelem,
3. matematika,
4. idegen nyelv – a nemzeti-etnikai kisebbségi oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,
5. kötelezően választandó vizsgatárgy; szakközépiskolában a szakközépiskola ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

Új elem a javaslatban az érettségi megkezdésének feltételeként előírt közösségi szolgálat végzésének előírása. A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely egyénileg vagy csoportosan, projekt módszerrel végezhető. Igazolása a projekt megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik. A felnőttoktatásban és sajátos nevelési igényű tanulók esetében e kötelezettség nem áll fenn.

5. A köznevelési rendszer intézményei

a 7. §-hoz

A köznevelési intézményrendszer alapvetően nem változik a korábbi törvényi rendelkezésekben foglaltakhoz képest. Egyedül a központi műhely, amely egy szolgáltató intézmény, szűnik meg, mint intézménytípus, de erre vonatkozó rendelkezés hiányában a törvény hatálybalépésekor működő központi műhelyek tovább folytathatják tevékenységüket, új központi műhely viszont már nem alapítható a törvény

hatálybalépését követően. A gyakorló intézményekre vonatkozó szabályok – az érintettek ez irányú javaslata alapján – kiegészülnek a gyakorló pedagógiai szakszolgálati intézmények körével.

6. Az óvoda

a 8. §-hoz

Az óvoda változatlanul a kisgyermek nevelését látja el 3 éves kortól (összevont bölcsőde-óvoda esetén két és fél éves kortól) a tankötelessé válásig. Az óvodába járás 2014 szeptemberétől a gyermek három éves korától kötelező, de ez alól a kötelezettség alól a család kérelmére, a védőnő egyetértésével a gyermek jogos érdekét és családvédelmi szempontokat szem előtt tartva az óvodavezető felmentést adhat. Az óvoda kiemelt feladata az anyanyelvi készségek, az életkornak megfelelő mozgásformák és viselkedés fejlesztése, testi, lelki, szellemi egészségük fejlesztése, a szocializáció, a művészeti nevelés, iskolaelőkészítés és – indokolt esetben szakértői bizottság véleménye alapján – javaslattevél az iskolai tanulmányok megkezdésére. Az óvodák működésének szakmai elemeit az Óvodai nevelés országos alapprogramja szabályozza.

Az óvodába járás kötelezettsége 5 éves korig családi napköziben is teljesíthető. Ez a rendelkezés az elégséges számú óvodai férőhely megteremtését követően kivezetésre kerül.

7. Az iskolai nevelés és oktatás közös szabályai

a 9. §-hoz

A javaslat meghatározza az iskola feladatát, amely továbbra is a tanulók rendszeres nevelés-oktatását, és a vizsgákra történő felkészítését jelenti a kötelező és választható tanórai foglalkozások keretében.

A javaslat az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat végrehajtása érdekében kimondja, hogy a szóban forgó határon túli kirándulásokat a kilenc-tizenegyedik évfolyamok valamelyikén kell megszervezni.

A javaslat nem tartalmazza az iskolai évfolyamok számozására vonatkozó rendelkezéseket, mivel ez a kérdés nem igényel törvényi szintű szabályozást, végrehajtási rendelet fog erről rendelkezni.

A (8)–(10) bekezdés az alternatív iskolák számára adja meg a megfelelő felhatalmazást ahhoz, hogy pedagógiai tevékenységüket az általánostól eltérő szabályok szerint végezzék.

8. Az általános iskola

a 10. §-hoz

Az általános iskola az alapfokú nevelés-oktatást biztosítja országosan egységes követelmények szerint. Nyolc évfolyammal működik, amelyet középfokú iskola vagy Hídprogram követhet. Az általános iskola két, egyenként négyéves pedagógiai szakaszra oszlik (alsó és felső tagozat), amelyek céljukat és szervezési módjukat tekintve különböznek egymástól.

Az alsó tagozat feladata a nevelés, az alapvető kompetenciák életkornak megfelelő fejlesztése, meghatározott ismeretek elsajátíttatása, a művészeti nevelés és a mindennapos testnevelés biztosítása.

Az alsó tagozaton a nevelés-oktatás egész napos keretben folyik, és összevont osztályokban is történhet.

9. A gimnázium

a 11. §-hoz

A gimnázium feladata a széles és szilárd alpműveltség közvetítése, tanulóinak alkalmassá tétele az egész életen át tartó önálló tanulásra, a felsőoktatásban való helytállásra, és az érettségi vizsgára történő felkészítése.

A gimnázium alapvetően négy évfolyamos, de lehet hat vagy nyolc évfolyamos is. A hat vagy nyolc évfolyammal működő gimnáziumnak, a tehetséggondozás speciális feladatainak ellátása érdekében olyan követelményeknek kell megfelelniük, amely a tanulóktól többlet-teljesítményt és pedagógusaitól is többletmunkát vár el. Ennek részletszabályai végrehajtási rendeletben kerülnek meghatározásra.

10. A szakközépiskola

a 12. §-hoz

A szakközépiskola feladata az alpműveltség közvetítése mellett diákjainak alkalmassá tétele a szakirányú munkavállalásra, felkészítés az érettségi vizsgára, illetve a felsőoktatásban való szakirányú továbbtanulásra.

A szakközépiskola négy középiskolai évfolyammal működik, az érettségi vizsgára, és az érettségi vizsgát vagy a középiskolai tanulmányok sikeres befejezését követően további évfolyam elvégzésével szakképesítés megszerzésére is felkészít.

A szakképzésért felelős miniszter – az oktatásért felelős miniszter egyetértésével – jogszabályban határozza meg azoknak a szakterületeknek a számát és elnevezését, amelyeken a szakközépiskola felkészítheti a diákjait, és szakképesítést nyújthat.

Szakmai feladatait a szakközépiskolai kerettanterv jelöli ki.

A művészeti szakközépiskolákban folytatható párhuzamos oktatás változatlanul fennmarad.

11. A szakiskola

a 13. §-hoz

A szakiskola feladata diákjainak alkalmassá tétele arra, hogy szakképzett munkavállalóként állhassanak munkába, illetve feladata a szakmai vizsgára való felkészítés.

A szakiskola három szakképző évfolyammal működik, és tanulóinak szakképesítést ad. A szakmai vizsga sikeres letétele esetén a tanulók szakképesítő bizonyítványt kapnak.

Fogyatékossgal élő tanulók szakiskolai képzését látja el a speciális és a készségfejlesztő speciális szakiskola, ahová négytől hat évig járhatnak a tanulók.

A szakiskolát végzett diákok évfolyam-beszámítással érettségig adó iskolában tanulhatnak tovább két éves programban, amennyiben felkészültségük és motivációjuk alapján erre alkalmasak és ezt igénylik.

A szakiskola iskolai rendszerű működésének szakmai kereteit a szakiskolai kerettanterv jelöli ki, a speciális szakiskoláét pedig speciális szakiskolai kerettantervek és az adaptált központi programok határozzák meg.

12. Köznevelési Hídprogramok

a 14. §-hoz

A Köznevelési Hídprogramok a gyenge tanulmányi eredményük, betegség, vagy egyéb más ok miatt továbbtanulni nem tudó tanköteleseknek és fiataloknak ad felzárkózási lehetőséget, hogy egy éven át

pótolhassák az elmaradásait. A program keretében személyre szabott egyéni fejlesztő programmal, csoportmunkával tudják pótolni mindazt, ami hiányzik a középiskola sikeres megkezdéséhez, illetve elvégzéséhez. A Köznevelési Hídprogramok három különböző lehetőséget kínálnak az eltérő fejlesztési, felkészítési szükségletekkel rendelkező fiatalok számára.

a) Ha a tanuló az általános iskola befejezését követően valamilyen oknál fogva nem nyert felvételt középfokú iskolába (gyenge tanulmányi eredménye, betegség, élethelyzetbeli problémák, egyéb miatt), s így nem tudja elkezdni középfokú tanulmányait, akkor a következő tanévben az általános iskola javaslatára a Hídprogram keretében úgynevezett felzárkóztató évfolyamra járhat (Híd I. program).

b) Ha az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező tanköteles tanuló tanulmányait nem kívánja folytatni, az általános iskola kezdeményezi a tanuló felvételét a Híd II. programba. A Híd II. programban nyújtott képzés tanulásra motivál, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges manuális készségeket, szakmacsoporton belüli pályaeorientációs feladatokat lát el, bizonyos esetekben rész-szakképzés megszerzésére készít fel.

c) A Hídprogram keretében szervezhető olyan osztály is, amely a szakiskolai képzés megkezdésére készíti fel azokat a tanulókat, akik általános iskolai tanulmányaikat a tankötelezettségük végéig nem tudták teljesíteni.

Aki a Híd I. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, folytathatja tanulmányait a Híd II. programban. Az a tanköteles korú fiatal, aki a Híd II. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, köteles a Híd II. programot megismételni.

A Hídprogram megszervezése legalább nyolc tanuló egybehangzó igénye esetén a kormányhivatal feladata, amely dönt a képzés helyéről és létszámkeretéről. Az osztály létszáma legfeljebb 15 fő lehet.

A tanulás-szervezésnek a korszerű pedagógiai módszerek széles körére kell épülnie. Egyéni, személyre szabott fejlesztő programmal, sok csoportmunkával, kommunikációs és életmód gyakorlatokkal kell pótolni mindazt, ami hiányzik a sikeres középiskolai beilleszkedéshez. A Hídprogram pedagógiai munkáját az oktatásért felelős miniszter szakmai ajánlásokkal segíti.

A program résztvevői tanúsítványt kapnak, és a felvételi eljárás rendje szerint a következő tanévben bármely középfokú iskolába jelentkezhetnek.

13. A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény

a 15. §-hoz

A javaslat definiálja a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény fogalmát, amely a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, nevelés-oktatását ellátó intézmény. A sajátos nevelési igényű tanulók természetesen továbbra is elláthatók integrált formában, a többi gyerekkel tanulóval együtt azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban. Az erre vonatkozó rendelkezéseket azonban nem ezen a helyen, hanem a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása alcím alatt határozza meg a javaslat. A kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulókat nevelő, nevelő-oktató gyógypedagógiai intézmények, és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulókat a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelő és nevelő-oktató intézményeket együttesen gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményként definiálja.

Új elem, hogy a fejlesztő felkészítést felváltó fejlesztő nevelést, fejlesztő nevelés-oktatást - amely szakmai szervezetek kezdeményezésére kapta ezt az elnevezést - a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény szervezi a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek, tanuló speciális igényeit figyelembe véve

a) a gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben vagy

b) otthoni ellátás keretében vagy

c) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

Az ellátás újfajta szervezéséhez az átmeneti szabályok alapján a kellő felkészülési idő biztosított: fejlesztő nevelés, nevelés-oktatás 15. § (2) bekezdés szerinti ellátása 2014. szeptember 1-jétől kötelező. Eddig az időpontig az érintett tanulók részére a fejlesztő iskolai oktatás a Kt. szabályai szerint is megszervezhető.

14. Az alapfokú művészeti iskola

a 16. §-hoz

Az alapfokú művészetoktatási intézmény az intézményben ellátott feladathoz jobban illeszkedő, azt konkrétan kifejező és egyben a köznyelvben elterjedt elnevezést kap a javaslat értelmében, ezzel együtt feladatai, évfolyamainak száma és elnevezése, a művészeti ágak, amelyben képzést folytathat változatlanok.

15. A kollégium

a 17. §-hoz

E § definiálja a kollégium fogalmát, meghatározza feladatát, amely változatlanul az, hogy biztosítsa az iskolai tanulmányok folytatásához a feltételeket, ha az

- a) a lakóhelyüktől távol tanulók számára a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítéséhez, nemzetiségi nyelven vagy gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben való tanulásukhoz,
- b) a tanuló testi-lelki egészségét veszélyeztető, tanulását akadályozó otthoni körülmények miatt szükséges.

A nemzeti-etnikai kisebbségi nevelésben, nevelésben-oktatásban résztvevő tanulók esetében – az érintett nemzetiségi önkormányzatok képviselőitől érkezett kérésnek megfelelően – az óvodai nevelés kezdetétől, tehát három éves kortól vehető igénybe a kollégiumi ellátás, az általános tízéves korhatártól eltérően.

16. A pedagógiai szakszolgálatok

a 18. §-hoz

A javaslat – kerettörvény jellegéből – adódóan csupán felsorolja a pedagógiai szakszolgálatokat, melyek részletes feladatait, működésük rendjét, feltételeit külön jogszabály fogja meghatározni. Szakszolgálati feladatként jelenik meg az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás, valamint a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

17. A pedagógiai-szakmai szolgáltatások

a 19. §-hoz

Az állam által garantált egységesen magas színvonalú, minőségi nevelés, nevelés-oktatás, az intézmények törvényes működésének és szakszerű pedagógiai munkájának segítése megköveteli, hogy a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat is egy az állam által fenntartott, illetve országos szakmai irányítás mellett működő intézményrendszer biztosítsa. A javaslat ennek érdekében fogalmazza meg, hogy az állami fenntartású nevelési-oktatási intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézménytől veszi igénybe, továbbá, hogy pedagógiai-szakmai szolgáltatás országosan egységes szakmai irányítás mellett nyújtható.

18. A többcélú intézmény

a 20. §-hoz

A többcélú intézmények működése és alapítása a rugalmas, költséghatékony feladatszervezés érdekében továbbra is biztosított. A többcélú intézmények típusai változatlanok, egyedül az egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény, mint többcélú intézménytípus szűnik meg, összefüggésben azzal, hogy a pedagógiai szakszolgálati feladatokat a köznevelési közfeladat-ellátás keretében szintén az állam látja el egy egységes intézményrendszer útján. Az önkormányzatok mozgásterét a kötelező feladatellátás terén növelő többcélú intézménytípusra így a jövőben nem lesz szükség. A törvény hatálybalépése előtt alapított ilyen intézmények – kivéve a helyi önkormányzati fenntartásúak – átmeneti szabály hiányában továbbműködhetnek.

19. A köznevelési intézmények alapítása, megszüntetése

a 21–23. §-hoz

A javaslat a közoktatási intézményekhez hasonlóan változatlanul hagyja a köznevelési intézmények önálló jogi személyként való értelmezését. Ugyanakkor pontosítja, és a megváltozott jogi környezethez igazítja az alapító okirat tartalmi elemeit. Lényeges új elem, hogy a nem állami szerv által alapított intézmény nyilvántartásba vételekor vizsgálni kell, hogy az intézmény működése összhangban van-e a fővárosi, megyei feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal.

A javaslat meghatározza a nyilvántartás tartalmát és rendezi a megszüntetés, vagyis a nyilvántartásból való törlés eseteit is. Ezek között új elemként jelentkezik a súlyos, vagy ellenőrzés során megállapított szakmai jogszabálysértés miatt történő törlés esete. Ennek célja, hogy a jogszabálysértések miatt bekövetkezett állapotok (pl. fizetéseképtelenség, személyiségi jogok sérelme) a lehető legrövidebb időn belül, és a lehető legkevesebb további negatív következménnyel szűnjenek meg. A 21. § (10)–(11) bekezdése elsősorban a működés gazdasági feltételeit, a személyiségi jogokat és a szakmai munka tartalmára vonatkozó jogszabályok és irányelvek betartását hangsúlyozva részletezi a súlyos, és szakmai jogszabálysértések eseteit.

A 22. § meghatározza a köznevelési intézmény feladatainak ellátásához szükséges feltételeket, amely szintén a biztonságos működés feltétele, csakúgy, mint az állandó saját székhely meghatározása. Az állandó saját alkalmazotti létszám fogalmának pontosítása ezen felül a pedagógiai munka szakmai színvonalának biztosítását is szolgálja.

A 23. § a korábban a nem helyi önkormányzatok által alapított köznevelési intézmények működésének megkezdéséhez szükséges engedéllyel kapcsolatos szabályozást igazítja a megváltozott jogi környezethez.

20. A köznevelési intézmény működésének rendje

a 24–25. §-hoz

A javaslat megtartja és deklarálja a nevelési-oktatási intézmények szakmai önállóságának elvét. Azáltal, hogy a működést meghatározó dokumentumok, a köznevelési intézmény SZMSZ-e, továbbá a nevelési-oktatási intézmény házirendje elfogadását nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet hatáskörébe utalja, tovább hangsúlyozza ezt az önállóságot.

Hangsúlyozza ugyanakkor az intézmény teljes közösségéhez tartozó szülők és gyermekek, tanulók, intézményi székek véleményének figyelembe vételét, és a fenntartó többletkötelezettségre vonatkozó egyetértési jogát. Ezáltal az alkalmazottak szakmai közösségének széles körű, de kontrollált és nem korlátlan jogot biztosít.

A 25. § (5)–(7) bekezdés a gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére, az egészséges fejlődésükhöz szükséges feltételek biztosítására irányul a működés vonatkozásában.

21. A pedagógiai program

a 26. §-hoz

A nevelési-oktatási intézményben folyó nevelést, illetve nevelést-oktatást meghatározó alapdokumentum megnevezésére a javaslat óvodában, iskolában és kollégiumban egységesen a pedagógiai program megnevezést vezeti be. Ennek vonatkozásában különös hangsúllyal jelenik meg az SZMSZ és a házirend elfogadásánál megfogalmazódó elv, miszerint a szakmai döntéseket a felelősséget viselő szakemberek hozzák, és az intézményi szakmai döntéseket nem bírálhatják felül laikus testületek. A fenntartó többletterheket érintő egyetértési joga a pedagógiai program esetén is érvényes. Egyértelművé válik a köznevelés szereplőinek helyzete a hatáskörök, a köteleességek és a jogok egyensúlyának megteremtésével. Így válik a pedagógiai program a köznevelési intézmény szakmai önállóságának foglalatává.

A módosítások felmenő rendszerben történő bevezetése a gyermekek, tanulók jogainak érvényesülését, és a nevelő-oktató munka folyamatosságának megőrzését biztosítja.

22. A tanítási év rendje, a tanítási, képzési idő, az egyéb foglalkozások

a 27–29. §-hoz

Új fogalomként megjelenik az egyéb foglalkozás, mely a terminológiát egyszerűsítve egy fogalomba sorolja az összes olyan tanórán kívüli foglalkozást, amely egyéni vagy csoportos formában a tanulók fejlődését szolgálja.

A 27. § (2) bekezdés előírja, hogy általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartanak. A megszervezés az iskolára ró kötelezettséget, a tanuló számára lehetőségként jelenik meg a délutánra szervezett nem kötelező foglalkozások és a felkészüléshez nyújtott segítség formájában. Az iskola nevelés tekintetében nem válhat a család vetélytársává, hanem annak segítő partnere kell hogy legyen. A család által a gyermekek nevelésével-oktatásával megbízott intézményként biztosítja a gyermek számára a biztonságos környezetben való fejlődés lehetőségét akkor, amikor a család ezt szakmai vagy egyéb objektív okokból nem tudja megtenni, illetve enyhíti a család szociális helyzetéből adódó hátrányokat. A délutáni időszakban folytatott sport és művészeti tevékenységek tekintetében az iskola a foglalkozások biztosításában más intézményekkel, szervezetekkel is együttműködhet a gyermek fejlődése érdekében.

A képzési időkeret, óraszámok meghatározásakor a javaslat nagy figyelmet fordít a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra, melynek egyensúlya kiemelt céljai közé tartozik. Szem előtt tartja az esélyegyenlőség elvét is.

A javaslat az egészségesebb társadalom megteremtésének célját szem előtt tartva nagy hangsúllyal kezeli a testnevelés és az egyéb iskolai sporttevékenységek szervezését. A heti öt testnevelés óra bevezetésével jelentős, döntő lépést tesz a minden napos testmozgás tényleges megvalósulása felé. Az ezzel járó óraszám-növekedés várhatóan nem okoz majd túlterhelést a tanulók számára, hanem éppen ellenkezőleg, szellemi felfrissülésüket szolgálja. Részben a magyar iskolarendszer jelenlegi infrastrukturális helyzetére tekintettel a javaslat lehetővé teszi a heti két testnevelés óra kiváltását, ugyanakkor ez az esetek többségében a testnevelés óránál magasabb szintű sporttevékenységet jelent. Ezzel, és a sportkörüli foglalkozások

pedagógiai képzettséggel is rendelkező szakedzők és sportszakemberek általi tartásának lehetőségével biztosítja az iskolák és a sportegyesületek kapcsolatának kialakítását, mely az utánpótlás szempontjából válhat előnyössé.

A 28–29. § a kollégiumok és az alapfokú művészeti iskolák tevékenységét szabályozza. Szintén jelentős hangsúlyt fektet a biztonság mellett a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra. Tekintettel van az egyes művészeti ágak oktatásának speciális idő- és létszámigényeire.

a 30. §-hoz

A javaslat a Közokt. tv. tanév rendjére vonatkozó szabályait lényegében változatlanul hagyja. A rendkívüli tanítási szünet elrendelésének eseteit a településre vonatkozó esettel kibővítve egységesen a 30. §-ban szabályozza.

23. Egyházi és magánintézmények működésére, valamint a fakultatív hit- és vallásoktatásra vonatkozó sajátos szabályok

a 31–34. §-hoz

A lelkiismereti- és vallásszabadság tiszteletben tartása szellemében, a javaslat alapításról szóló alapelvei, továbbá a szülők és gyermekek joga alapján szükséges, hogy a köznevelés rendszerében világnézetileg elkötelezett intézmények is működjenek. Mivel az állami és önkormányzati intézmények számára ezt a 3. § (3) bekezdése kizárja, ezt a szerepet az egyházi és magánintézmények tudják betölteni. A 31. § (2) bekezdése fogalmazza meg azokat a speciális- és kivételi szabályokat, amelyek a nem állami, nem önkormányzati fenntartású, illetőleg világnézetileg elkötelezett intézmények működésének jogi háttérét képezik.

A korábban közoktatási megállapodásnak nevezett köznevelési szerződést az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartó a jogszabályi környezet változásaihoz igazodva az oktatásért felelős miniszterrel kötheti. A szerződés időtartamát a javaslat öt évben határozza meg, ugyanakkor semmilyen módon nem korlátozza a szerződés meghosszabbításának lehetőségét.

Az egyházi fenntartású intézmény világnézeti elkötelezettségét szükségszerűen a fenntartó egyház hitelvei határozzák meg, ezért az egyházi fenntartású köznevelési intézményekre további speciális-és kivételi szabályok vonatkoznak. Ezek egy része bizonyos többlet jogokat biztosít a fenntartónak, ezzel párhuzamosan korlátozza a nevelőtestület önállóságát és érinti a gyermekek, tanulók, valamint a szülők kötelességeit és jogait is. Mivel a törvény deklarálja a szabad intézményválasztás jogát, és előírja a világnézetileg el nem kötelezett nevelés-oktatás biztosítását, utóbbi korlátozások a gyermekekre, tanulókra és szülőkre nézve nem sérelmesek. A nevelőtestület jogait befolyásoló szabályok a világnézeti, felekezeti elkötelezettség biztosítása miatt szükségesek, ugyanakkor a javaslat az egyházi intézmények pedagógusai számára is biztosítani kívánja a szakmai szabadságot és önállóságot.

A fenntartó egyházak a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodás, illetve a Magyar Katolikus Egyház a Magyarország és az Apostoli Szentszék között létrejött megállapodás alapján továbbra is jogosultak egyoldalú nyilatkozat tételével részt vállalni a feladatellátásban. A javaslat a feladatellátás biztonsága és tervezhetősége érdekében a köznevelési szerződés és az egyoldalú nyilatkozat vonatkozásában is rögzíti, hogy a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartású intézmény hogyan és milyen mértékben kapcsolódik be a kötelező feladatellátásba.

Az egyházi és más nem állami nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények nyilvántartása és fenntartóik törvényességi ellenőrzése a kormányhivatal feladata, mely a feladatellátás zavartalansága és a támogatás jogos felhasználása miatt egyaránt szükséges.

a 35. §-hoz

A javaslat az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású intézményekre vonatkozó szabályok után foglalkozik az állami és önkormányzati intézményekben szervezett fakultatív hitoktatással, melynek lehetővé tételét a 3. § (3) bekezdésben alapelvként mondja ki. A szabályok részletezése a hitoktatás megszervezhetőségének garanciája mellett a megszervezéssel kapcsolatos köteleességeket és jogokat is rendezi.

24. A katonai és rendvédelmi köznevelési intézményekre vonatkozó külön rendelkezések

a 36. §-hoz

A katonai és rendvédelmi köznevelési intézmények speciálisan a Magyar Honvédség, valamint a rendvédelmi szervek iskoláiként működnek. Az ebből adódóan indokolt speciális- és kivételi szabályokat fogalmazza meg a javaslat.

25. A köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok

a 37–40. §-hoz

A javaslat lényegében a Közokt. tv. eljárási szabályokról szóló rendelkezéseit veszi át, és alkalmazza a nemzeti köznevelési rendszer vonatkozásában. A szabályok közül csak azokat tartja meg, amelyeket más törvény nem szabályoz és alacsonyabb szintű jogszabályban sem rendezhetők. A 37. § (4) bekezdésben értelmezi az eljárási jogosultságot az egyes fenntartótípusok vonatkozásában.

A javaslat e része biztosítja a gyermeki, tanulói és szülői jogok védelmét, ugyanakkor védi az iskolák szakmai önállóságát. Kijelöli az eljárás szintjeit, és az összes érintett szerepét meghatározza az egyes szintek vonatkozásában.

26. A köznevelési intézményekben nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

a 41–44. §-hoz

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban szabályozza az intézményi nyilvántartásokkal és az információs és statisztikai rendszerekbe történő adatszolgáltatással kapcsolatos előírásokat. Leírja az adatok továbbíthatóságának feltételeit, különös tekintettel az úgynevezett szenzitív adatokra. Kifejti az adatkezeléssel kapcsolatos titoktartási kötelezettség szabályait. Megszabja a köznevelés információs rendszerével kapcsolatos kötelezettségeket és lehetőségeket.

27. A gyermekek, a tanulók kötelezései és jogai, a tankötelezettség

a 45–46. §-hoz

A nemzeti köznevelési törvény egyik jelentős változtatása itt található a jelenleg hatályos közoktatási törvényhez képest. Egyrészt nem teszi lehetővé, hogy óvodában maradjon a nyolc éves gyermek, másrészt tizenhat évre szállítja le a tankötelezettség felső határát. A tankötelezettség felső határa leszállításának legfőbb indoka, hogy a kötött iskolai rendszertől, a közismereti oktatástól elforduló, motiválatlan tanuló mielőbb átléphessen a munka világába.

Az iskolaérettséget el nem érő nyolcévesnek is meg kell kezdenie az iskolába járást, a számára megfelelő felzárkóztató nevelés-oktatást biztosító képzési formában. Itt szabályozza a törvény a magántanulói státusz alapvető kérdéseit is.

A javaslat újdonsága továbbá, hogy a tanuló kötelességeinek felsorolása megelőzi a jogok felsorolását, és deklarálja a közösség jogait is. A tanuló alkotásaival kapcsolatos szerzői jogai itt jelennek meg.

A javaslat tanulói jogként fogalmazza meg, hogy az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre. A térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott tanulók számára, ezt követően felmenő rendszerben kell biztosítja az állam.

28. Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása

a 47. §-hoz

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló speciális igényeinek megállapításával, kezelésével, és az erről határozó szakértői bizottságokkal kapcsolatos rendelkezések helye. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók változatlanul – fejlesztési igényeiknek megfelelően – a többi gyermekkel, tanulóval együtt, vagy szükség esetén külön nevelhetők, oktathatók és meg kell kapniuk azokat a többletfoglalkozásokat, amely felzárkóztatásukhoz, rehabilitációjukhoz szükségesek.

A javaslat változatlanul tartalmazza ezen gyermekek, tanulók speciális ellátáshoz szükséges feltételeket, amelyekkel minden intézménynek, amely ellátja őket, rendelkezni kell.

29. A tanulók közösségei, a diákönkormányzat

a 48. §-hoz

A diákkör, diákönkormányzat létesítési szabályainak, működési lehetőségeinek, jogainak leírása. Jelentős változás, hogy az eddigi egyetértési jog véleményezési jogra változott.

30. Az óvodai felvétel, a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony keletkezése és megszűnése

a 49–53. §-hoz

Az óvodai és a tanulói jogviszony keletkezésével, megszűnésével: a felvétellel, átvétellel, megszüntetéssel kapcsolatos óvodai, iskolai és kollégiumi szabályok, kötelezettségek, a tankötelezettségi kor csökkenésével és az óvodai nevelésben történő részvétel életkori határának leszállításával összefüggésben változnak. Az óvodai elhelyezés megszűnésével kapcsolatos rendelkezések a három éves kortól kötelező óvodába járás 2014. szeptember 1-jével történő bevezetéséig nem lépnek hatályba. Eddig az időpontig a Közokt. tv. vonatkozó szabályai maradnak érvényben.

31. A tanuló kötelességének teljesítése

az 54–57. §-hoz

A tanuló iskolai előmenetelének, tanulmányi teljesítményének értékelési szabályai. Az eddigi elégséges (2-es) elnevezés gyengére változik. Itt találhatóak a tanulmányi és tanórai kötelezettségek alóli felmentés, valamint a magasabb évfolyamra lépés és a bizonyítványok kiadási és kezelési szabályai.

Ha a tanuló egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, szakértői vélemény alapján kislétszámú fejlesztő pedagógiai osztályban kezdheti meg az általános iskolai tanulmányait.

32. A tanuló jutalmazása, fegyelmi és kártérítési felelőssége, a nevelési-oktatási intézmény kártérítési felelőssége

az 58–59. §-hoz

A javaslat itt rendezi a tanuló jutalmazásának lehetőségeit, formáit, és fegyelmi felelősségre vonásának, a fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályait. Hangsúlyt fektet arra is, hogy mikor kell jutalmazni a tanulót. Az újrarendelt tanulói köteleességek és jogok mérlegelésével újrabszabályozza a nevelési-oktatási intézményekben a normasértések mértékéhez igazodó és a fegyelmi eljárásra vonatkozó szabályokat. Így lehetővé teszi tanköteles tanuló esetében is a kizárás az iskolából, kollégiumból fegyelmi büntetés alkalmazását, ugyanakkor ennek megfelelő keretek közé szorítása érdekében ez a büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát, kollégiumot keresni a tanulónak. A tanköteles tanuló és szülő természetesen abban az esetben sem lesz magára hagyva, ha önerőből nem tud másik iskolát találni, ugyanis, ha a tanuló más iskolában, kollégiumban történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát, kollégiumot kijelölni számára.

Itt találhatóak a kártérítési felelősséggel kapcsolatos rendelkezések is, melyek lényegében változatlanok.

33. A felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezések

a 60. §-hoz

A felnőttoktatás az állam feladata. A felnőttoktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint, alkalmazkodva az ott tanulók speciális igényeihez, lehetőségeihez. Felnőttoktatás folyhat távoktatásként is. A felnőttoktatásban történő kötelező részvétel életkori feltételei a tankötelezettségi kor leszállítása miatti indokolt mértékben változnak.

34. Pedagógusok és alkalmazottak

a 61. §-hoz

A nevelés és oktatás személyközi kapcsolatokra épülő folyamat, melyben a döntések egyéni felelősségen alapulnak. A folyamat irányítójának, a pedagógusnak ezért komoly felelőssége és egyúttal szabadsága van. A köznevelési intézmények működéséhez szükséges feltételek akkor teremthetők meg, ha ismert, hogy a feladatok ellátásához milyen alkalmazottak foglalkoztatására van szükség.

A 61-es § a munkahelyi beosztás szerint sorolja fel a pedagógusokat és az őket segítő alkalmazottakat. Fontos szempont, hogy a munka jellege, természete a fenntartótól függetlenül változatlan. A közalkalmazotti- vagy munkaviszonyban foglalkoztatott pedagógusok között nincs különbség a munka jellege, természete szempontjából.

35. A pedagógus köteleességei és jogai

a 62. §-hoz

A pedagógusok köteleességei és jogai egységet alkotnak. A pedagógusok köteleessége, hogy a gyermekeket, tanulókat nevelje, oktassa. Nevelési feladatát óvodában az Óvodai nevelés országos alapprogramja, nevelési-oktatási feladatát az iskolában a kerettanterv alapján végzi. A pedagógus köteleessége, hogy

nevelő és oktató munkájában gondoskodják a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét. Kiemelt kötelessége a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel való egyéni törődés. A pedagógiai munka minőségének javítása érdekében a pedagógus hétévente köteles részt venni a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken.

A kötelező óraszámok megszüntetése miatt új munkaszervezési rendszerre van szükség. A pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százaléka a pedagógusok „kötött munkaideje”. A kötött munkaidőben a pedagógus az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával köteles foglalkozni, míg a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztásáról maga rendelkezik. A munka arányos megosztása érdekében az intézményvezetőnek kötelessége a kötelezően ellátandó neveléssel-oktatással kapcsolatos feladatokat arányosan felosztani a pedagógusok között. A pedagógusok munkaidejében ellátandó feladatok beosztására vonatkozó új szabályok csak a pedagógus-életpályamodell, a pedagógusok új előmeneteli és illetményrendszerével egyidőben, 2013. szeptember 1-jén lépnek hatályba. Eddig az időpontig a Közokt. tv. kötelező óraszámra, és az ebben, illetve ezen kívül ellátandó feladatokra vonatkozó szabályozása marad érvényben.

a 63. §-hoz

A pedagógusnak kötelességei mellett természetesen jogai is vannak. A pedagógus közfeladatot ellátó személy, akinek joga, hogy a pedagógusközösség tagjaként megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartás, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék. A pedagógusok szakmai önállóságát biztosítja, hogy a nevelőtestület tagjaként részt vesz az intézmény pedagógiai programjának és egyéb dokumentumainak a megalkotásában és elfogadásában; a pedagógiai program alapján megválassza a szabadon tervezhető tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit, a tankönyveket és a taneszközöket; irányítsa és értékelje a gyermekek, tanulók munkáját, minősítse teljesítményüket.

A gyógypedagógus joga és egyben kötelessége, hogy szakmája speciális módszereinek és eszközeinek érvényt szerezzen a rábizott gyermekek eredményes oktatása érdekében.

A pedagógus az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, valamint a szükséges informatikai eszközöket. A pedagógus joga, hogy megkapja a munkájához szükséges intézményi és fenntartói információkat. Joga, hogy szakmai ismereteit, tudását a kötelezően előírt továbbképzéseken túl egyéb szervezett továbbképzés útján gyarapítsa, részt vegyen a köznevelés működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei vagy országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában, szakmai egyesületek, szervezetek tagjaként vagy képviselőként részt vegyen közneveléssel foglalkozó testületek munkájában.

36. A pedagógusok előmeneteli rendszere

a 64–65. §-hoz

A pedagógusok anyagi és erkölcsi megbecsülése nem megfelelő, ezért a képzett és elkötelezett munkaerő egyre inkább hiányzik az intézményekből. Ennek oka egyrészt a pedagógus pálya jelenlegi kiszámíthatatlansága, másrészt a pedagógusi munkához kapcsolódó szakmai kritériumokat nem megfelelően figyelembe vevő szabályozás.

Az utóbbi évek nemzetközi kutatásai és tudományos munkái arra a következtetésre jutottak, hogy az oktatási rendszerek sikeressége elsősorban a pedagógusokon múlik. A magyar oktatási rendszer eredményessége szempontjából kulcsfontosságú, hogy a pedagógushivatást a legrátermettebb, legtehetségesebb emberek válasszák, a már gyakorló eredményes pedagógusok pedig pályán maradjanak. A törvény pedagógus életpálya-modellről szóló fejezete megfogalmazza az elhivatottságra épülő, a pedagógiai munkához és az élet kérdéseihez értő módon, kreatívan viszonyuló, önálló döntéseket hozni

tudó és azért felelősséget vállaló pedagógus szerepeket, kiszámíthatóvá és a magasabb követelmények mellett magasabb bérezésűvé teszi a pedagógus életpályát.

A pedagógus életpálya kétéves gyakornoki időszakból és adott esetben négy további fokozatból áll: Pedagógus I., Pedagógus II., Mesterpedagógus és Kutatótanár fokozatból.

A különböző fokozatokhoz eltérő illetmények tartoznak, ugyanakkor megmarad a háromévenkénti béremelési automatizmus is. Az új pedagógus előmeneteli rendszer új pedagógus bértáblát jelent, amely már nemcsak a megszerzett képesítéseket és a pályán töltött éveket veszi figyelembe, hanem a minősítés eredményét is. A nem állami, nem önkormányzati fenntartású intézmények pedagógusaira ugyanezek az elvek érvényesek. A pedagógus-bérek értékállóságának megőrzése érdekében az illetményalap főiskolai végzettség esetén a mindenkori minimálbér száznyolcvan, egyetemi végzettség esetén kétszáz százaléka.

A köznevelés minőségének javítása érdekében bevezetésre kerülő minősítő vizsga és a minősítési eljárás során minden pedagógusra egységes, nyilvános szabályok vonatkoznak. A bizottság a jelölt teljes körű iskolai tevékenységét vizsgálja. A minősítő eljárás során a bizottság a jogszabályokban és a pedagógusok munkaköri leírásában megfogalmazott alapvető kötelezettségekre támaszkodik.

A pedagógusok kiégésének megakadályozására és az önfejlesztést segítő meghatározott feltételek teljesítése esetén a pedagógus tízévenként legfeljebb egy éves „alkotói szabadságot” vehet igénybe.

37. A köznevelésben történő alkalmazás feltételei

a 66. §-hoz

A fiatal nemzedékek iránti nagy felelősség miatt a köznevelési intézményekben történő alkalmazás feltétele – fenntartói formától függetlenül –, hogy az alkalmazott büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen, továbbá rendelkezzen a munkakörének betöltéséhez szükséges iskolai végzettséggel és szakképzettséggel. Azokkal a technikai létszám keretében alkalmazott dolgozókkal szemben, akik a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítik, a törvény továbbra sem támaszt külön végzettségi és szakképzettségi követelményeket.

A pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

38. A nevelési-oktatói intézményvezetői megbízás feltételei

a 67. §-hoz

Az intézményvezetői munka rendkívül komplex tudást igényel, ezért a megbízás feltétele a felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség – középiskolában mesterfokozat –, a pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség, a legalább öt év pedagógusi tapasztalat, valamint a nevelési-oktatói intézményben, pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás.

Azokban az intézményekben, ahol az óvodai nevelés, iskolai nevelés-oktatás kizárólag nemzetiségi nyelven folyik vagy a tanulók több mint fele két nyelven tanul, illetve a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó nevelési-oktatói intézményben további feltételei lehetnek az intézményvezetői megbízásnak.

Az intézményvezető kiválasztása főszabály szerint nyilvános pályázat útján történik. A vezetői megbízás meghosszabbítható. A pályázat az első meghosszabbítás alkalmával mellőzhető abban az esetben, ha azzal a nevelőtestület és a fenntartó, nem állami fenntartású intézmény esetében a kormányhivatal egyetért.

39. A köznevelési intézmény vezetője

a 68–69. §-hoz

A köznevelési intézmény működéséért az intézmény vezetője felel. Az intézményrendszer irányítása és fenntartása fő szabály szerint a kormányhivatalokon keresztül az állam feladata. Ennek megfelelően az állami köznevelési intézmények vezetőinek kinevezése is az állam feladata. A helyi közösségek iskoláik iránti elkötelezettségére tekintettel az állam határozott időre szerződéssel átadhatja a fenntartást a települési önkormányzatoknak, de az állam – az oktatásért felelős miniszter által – ez esetben is érvényesíti jogait az igazgatók kinevezésén keresztül. Az intézményvezetők állami kinevezése hozzájárul az intézményvezetők társadalmi presztízsének emelkedéséhez.

Az egyházi és más nem állami, nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény vezetőjének megbízásához az oktatásért felelős miniszter egyetértésére van szükség, de ezt csak jogszabálysértés esetén tagadhatja meg.

Az intézményvezető személyes felelősséggel tartozik a köznevelési intézmény valamennyi feladatának szakszerű, a minőségi fejlődést szolgáló ellátásáért.

40. A nevelőtestület

a 70. §-hoz

A szakmai döntéseket a felelősséget viselő szakembereknek, a pedagógusoknak kell meghozniuk a szülők és a diákok véleményének meghallgatásával. Az intézményi szakmai döntéseket nem bírálhatják felül laikus testületek. Ily módon egyértelművé válik a köznevelés szereplőinek helyzete a hatáskörök, a kötelességek és a jogok egyensúlyának megteremtésével.

A nevelőtestület a nevelési-oktatási intézmények legfontosabb döntéshozó szerve, amelynek döntési, véleményező és javaslattevő jogköre van a nevelést-oktatást érintő kérdésekben. A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik a pedagógiai program, az SZMSZ, a munkaterv, a beszámoló, a továbbképzési program, a házirend elfogadása. A nevelőtestület választja a képviselőtében eljáró pedagógust és dönt a tanulók magasabb évfolyamba lépéséről, fegyelmi ügyeiről.

41. A szakmai munkaközösség

a 71. §-hoz

A szakmai munkaközösség szerepének erősítése indokolt, hiszen a nevelési-oktatási intézményekben gyakorlatilag hiányzik a középvezetői szint. A szakmai munkaközösség részt vesz a köznevelési intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében. A szakmai munkaközösség tagjai az azonos vagy rokon szaktárgyat tanító vagy hasonló feladatot ellátó pedagógusok. Szakmai munkaközösség legalább öt fővel alakítható a pedagógusok döntése alapján.

42. A szülő kötelességei és jogai

a 72. §-hoz

A pedagógusokhoz és a gyermekekhez/tanulókhöz hasonlóan a szülőknek is vannak kötelességei és jogai egyaránt, amelyek szerves egészet alkotnak.

A szülő kötelezettsége, hogy gyermekének fejlődéséhez, iskolába járásához, tanulásához az elvárható segítséget megadja, a gyermek munkáját figyelemmel kíséri, intézményével, iskolájával kapcsolatot tartson. A javaslat a szülő és az intézmény kapcsolatát alapvetően a partneri viszonyra építi.

A szülőnek joga, hogy gyermeke nevelésére, oktatására a lehető legalkalmasabb intézményt válassza, és véleményezőként, javaslattevőként érdemben kapcsolódjék be az iskola tevékenységébe. A különleges bánásmódot igénylő gyermek szüleinek joga, hogy gyermeke a lakóhelyéhez legközelebbi, ellátására alkalmas intézményben kapja meg a törvényben biztosított, szakkvizsgálaton javasolt, kielégítő ingyenes rehabilitációs, habilitációs ellátást, oktatást és nevelést.

A kötelezettségeiket önhibájukon kívül teljesíteni nem tudó szülőket a köznevelési rendszernek segítenie kell.

43. A szülői szervezet, az iskolaszék

a 73. §-hoz

A szülői szervezet a szülők által létrehozott testület, amelynek az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezői, javaslattevő joga van.

Az óvodaszék, iskolaszék a nevelőtestület, a szülők, iskolában a tanulók és a fenntartó közös érdekegyeztető szervezete, amely gyakorolja a szülői közösség jogait is.

A köznevelés szereplői kapcsolatot tartanak a pedagógusok, tanulók, szülők civil szervezeteinek képviselőivel, és kikéri a véleményüket, javaslataikat az őket érintő kérdésekben.

Az iskolaszék (óvodaszék, kollégiumi szék) létrehozásával kötelező és lehetséges tagjaival, működésével kapcsolatos részletszabályokat végrehajtási jogszabály fogja rendezni a jövőben, tehát ezek a rendelkezések a kerettörvényből kimaradtak.

44. A köznevelés közfeladatai, a feladatellátásra kötelezettek

a 74–75. §-hoz

A köznevelés nem szolgáltatás, hanem közszolgálat, melynek ellátása alapvetően a Magyar Állam feladata, joga és kötelessége. Az intézményrendszer fenntartója főszabály szerint az állam, amely a kormányhivatalokon keresztül látja el feladatait. A helyi közösségek iskoláik iránti elkötelezettségére tekintettel az állam határozott időre köznevelési szerződés útján átadhatja a fenntartást a települési önkormányzatoknak. Az állam ez esetben is érvényesíti jogait az igazgatók kinevezésén keresztül.

Az óvodai nevelésről továbbra is a települési önkormányzat gondoskodik.

A nem állami (egyházi és magán) intézményrendszer működésének minőségét az állam szabályozással és ellenőrzéssel biztosítja. Amennyiben a kormányhivatal, vagy óvoda esetén a települési önkormányzat vallási, világnézeti szempontból elkötelezett nevelési, nevelési-oktatási intézmény fenntartójával köznevelési szerződést köt, a megállapodás megkötése nem mentesíti a feladat-ellátási kötelezettsége alól azon gyermekek tekintetében sem, akiknek a szülei nem akarják vallási, világnézeti elkötelezett iskolába járatni gyermeküket.

A kormányhivatal feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készít a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítésére. A fejlesztési terv elkészítésekor a kormányhivatal kikéri a megye területén működő helyi önkormányzatok véleményét.

a 76. §-hoz

A köznevelési intézmények közötti különbségek kialakulásának elkerülése végett a központi költségvetés a kormányhivatalok nyilvántartásai alapján fenntartótól függetlenül biztosítja a köznevelési intézmény működéséhez szükséges, a pedagógusok és egyéb, a pedagógusok munkáját közvetlenül segítő alkalmazottak munkabérét és annak járulékait. Ha az intézményt a települési önkormányzat köznevelési szerződés útján átvette, az intézmény működéséhez szükséges további (épület-fenntartási, karbantartási, beruházási, eszközbeszerzési) támogatásokat az intézményfenntartónak kell biztosítaniuk. Ebben az esetben a települési önkormányzat vállalja az átvett intézmény épülete állagának megóvását, az

állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése azonban már nem kötelessége. A települési önkormányzat köteles legalább olyan színvonalon biztosítani az intézmény fenntartását, mint azt az állam az intézmény átvételének idején biztosította. A köznevelési szerződésben vállaltakat a kormányhivatal ellenőrzi és annak megsértése esetén szankciókat alkalmazhat. A szerződés tartalmazza az intézmény felvételi körzetét is.

45. Az ágazati irányítás, az oktatásért felelős miniszter és
a Kormány szabályozási feladatai

a 77–78. §-hoz

A köznevelési rendszer megújításának garanciája, hogy világos elveken alapuló, az állam felelősségét, kötelességét és jogait egyértelműen tisztázó köznevelési rendszer jöjjön léte. A köznevelési rendszer irányítója ezért a Magyar Állam képviselőjében az oktatásért felelős miniszter. A miniszter ágazati irányító hatásköre kiterjed a törvény hatálya alá tartozó valamennyi tevékenységre az intézmény típusától és fenntartójától függetlenül.

A szakképző iskolákban folyó szakképzés tekintetében az irányítási hatásköröket a szakképzésről szóló törvény állapítja meg.

Az oktatásért felelős miniszter hatáskörébe tartozik a köznevelési rendszer fejlesztése, amelynek keretében fejlesztési terveket, nevelési-oktatási programokat dolgoz ki, vizsgarendszert és pedagógiai-szakmai ellenőrzési rendszert működtet, képzési-, továbbképzési programokat szervez, pályázatokat ír ki, mérési, értékelési feladatok rendel el. Az oktatásért felelős miniszter a köznevelési rendszer fejlesztése érdekében együttműködik más tárcákkal is.

46. Az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó
egy-egy központi és területi feladatok

a 79. §-hoz

Az oktatásért felelős miniszter bizonyos feladat és hatásköreit kormányrendeletben kijelölt központi hivatala útján látja el. A kormányhivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a köznevelési intézmény jogszabályi feltételeknek megfelelő működését és amennyiben szabálytalanságot tár fel, intézkedéseket tehet a szabálytalanság megszüntetése érdekében. A 79. § felsorolja, hogy a kormányhivatal milyen konkrét intézkedések megtételére jogosult ilyen esetekben.

a 80. §-hoz

Az oktatásért felelős miniszter az országos mérési feladatok keretében gondoskodik a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenység méréséről, értékeléséről, a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. A 80. § leírja, hogy a mérések melyik évfolyamokra terjednek ki és mit vizsgálnak, továbbá szól arról, hogy a mérések során keletkezett adatokat hogyan kell kezelni.

a 81. §-hoz

A tanuló fejlődése nyomon követésének biztosítására szolgál a középfokú iskola értesítési kötelezettsége, amely alapján az általános iskola személyazonosításra alkalmatlan módon köteles nyilvánosságra hozni a tanuló nevét, oktatási azonosítóját és az elért tanulmányi eredményeket.

47. Az Országos szakértői és érettségi vizsgaelnöki névjegyzék

a 82. §-hoz

A köznevelés színvonalának emelését segíti elő a szakértői névjegyzék. A szakmai ellenőrzés megfelelő elvégzése, az érettségi vizsgák lebonyolítása szükségessé teszi olyan szakértői névjegyzék összeállítását, amelyben az adott szakterület elismert szakemberei szerepelnek. A vizsgaelnökre és a köznevelési szakértőre vonatkozó szabályok különválasztása azért szükséges, mivel a vizsgaelnök nem tartozik az Európai Parlament és a Tanács által 2006. december 12-én elfogadott, a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv hatálya alá.

Ennek megfelelően aki szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatalának a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény szerint bejelenteni. E személyi körön túl szakértői tevékenységet az a természetes személy folytathat, akinek kérelmére ezt az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatala engedélyezi.

48. A fenntartó kötelezettségei és jogai

a 83–85. §-hoz

A javaslat meghatározza a fenntartói irányítás tartalmát, mivel a köznevelési intézmények és a fenntartók döntési jogosítványainak pontos elhatárolása megkívánja a fenntartói irányítás tartalmának részletezését.

A javaslat tiltja az intézmény átszervezését nevelési, tanítási évben. Az intézmény átszervezésének minősül székhelyének, telephelyének megváltoztatása is. Előfordulhatnak azonban olyan helyzetek, amikor szükségszerűen változtatni kell a székhelyen, telephelyen, ezért a javaslat lehetővé teszi ennek engedélyezését. Székhely-, telephelyváltásra a nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartói körben kerülhet sor más rendkívüli okokból is, mint például a bérleti jogviszony vagy a használati jogviszony váratlan felmondása. A javaslat abból a célból, hogy megakadályozza az e lehetőséggel való visszaélést, előírja, hogy amennyiben három éven belül több alkalommal kérnek előre nem látható okból székhely-, telephelyváltást, a kormányhivatal törvényességi ellenőrzést folytat le.

A fenntartói jog átadására vonatkozó korlátozások nem tarthatók meg abban az esetben, ha a fenntartó megszűnik. A fenntartó megszűnése együtt jár ugyanis az intézmény megszűnésével is, fenntartó nélkül pedig a köznevelési intézmény nem működhet. Emiatt lehetővé kell tenni, hogy amennyiben a fenntartói jog jogutódlással másik fenntartóra száll át, abban az esetben ez a változás a szorgalmi időben, a nevelési évben is bekövetkezzen.

A javaslat egyértelműen és pontosan meghatározza, melyek azok a fenntartói irányítási jogkörbe tartozó döntések, amelyeket az érintett nemzetiségi önkormányzatok nélkül a fenntartó nem hozhat meg. Számos olyan köznevelési intézmény működik azonban, amelyiknek a tevékenysége túlnő a fenntartó települési önkormányzat illetékességi területén. Ebben az esetben az egyetértési jogot indokolt a helyi kisebbségi önkormányzattól a területi és az országos nemzetiségi önkormányzatokhoz telepíteni, annak érdekében, hogy az érvényesíteni tudja az általa képviselt nemzetiséghez tartozók érdekeit.

A javaslat biztosítja, hogy a szolgáltatást igénybe vevők megfelelő információhoz jussanak a köznevelési intézmény működéséről. A fenntartó feladata, hogy az általa működtetett óvodák, iskolák és kollégiumok működését rendszeresen értékelje és az ezzel összefüggésben szerzett információkat nyilvánosságra hozza.

49. A köznevelési intézmény ellenőrzése

a 86–87. §-hoz

A javaslat a köznevelési intézmények ellenőrzésének hat formáját nevesíti. A köznevelési intézmények külső pedagógiai-szakmai ellenőrzése, amely elsősorban a pedagógiai munka minőségét vizsgálja, új elemmel, az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatal által a kormányhivatal közreműködésével szervezett állami ellenőrzéssel egészül ki a pedagógiai munka minőségének javítása érdekében a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzésével és értékelésével. Az ellenőrzés fenntartótól függetlenül minden köznevelési intézményre kiterjed.

50. A köznevelési rendszer finanszírozása

a 88. §-hoz

A javaslat a köznevelési intézmények hatékony működtetésre érdekében tartalmaz rendelkezéseket. A köznevelési intézmények működését a központi költségvetés, a fenntartók hozzájárulása, az intézmények saját bevétele, valamint az ellátottak térítési díjai biztosítják.

A központi költségvetési előirányzat biztosítja a nem állami szerv által fenntartott köznevelési intézmény működéséhez szükséges, a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak munkabéret és annak járulékait. Állami fenntartású intézmény esetén a további dologi kiadások is nyilvánvalóan közvetlenül a központi költségvetést terhelik. Ennek törvényben történő kimondása azonban szükségtelen, mivel evidencia. Az egyházi, valamint a nemzetiségi önkormányzati intézményfenntartók nevelési, oktatási feladatellátása során a központi költségvetési finanszírozás az állami fenntartású intézményekre vonatkozó általános szabályok alapján történik, az állami fenntartású intézményekkel azonos mértékben.

a 89. §-hoz

Annak érdekében, hogy a gyermekek, tanulók erre vonatkozó igény és a javaslatban meghatározott feltételek fennállása esetén helyben, a gyermek, tanuló lakóhelyén vehessék igénybe a nevelést-oktatást, a javaslat rendelkezik egy óvodai vagy egységes óvoda-bölcsődei csoport vagy az alsó tagozat feladatait ellátó tagiskola működésének lehetőségéről.

Az éves költségvetésről szóló törvény normatív hozzájárulással támogatja a tanulói tankönyvvásárlást és az iskolai étkezést. A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 6–8. §-a egyértelműen meghatározza, hogy az iskolai tankönyvellátást milyen módon kell megszervezni. Az iskolai tankönyvellátás megszervezésének része a tankönyvek, atlaszok, szótárak, szöveggyűjtemények iskolai könyvtárban, könyvtárszobában való elhelyezése és ingyenes kölcsönzése. Lehetősége van az iskolának arra is, hogy pénzügyi támogatást nyújtson az iskolai tankönyvek megvásárlásához.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény meghatározza, melyek azok a kedvezmények, amelyek a gyermekétkeztetésben igénybe vehetők. Ezeknek a biztosításához ad költségvetési támogatást a mindenkori éves költségvetés. A fennmaradó fizetési kötelezettség megtérítésére vonatkozó szabályokat az intézmény fenntartója állapítja meg. Az intézményvezető a fenntartó által meghatározott rendelkezések keretei között adhat további kedvezményt a gyermek, tanuló szülőjének.

51. Nemzetközi vonatkozású rendelkezések

a 90–93. §-hoz

A Magyar Köztársaság területén működő külföldi nevelési-oktatási intézmények nyilvántartásba vételének hatáskörét az oktatásért felelős miniszter gyakorolja. Ennek indoka, hogy a külföldi nevelési-oktatási intézmények létesítésénél sok esetben nemzetközi megállapodás is szerepet játszik.

A javaslat világossá teszi azt is, hogy míg az általános szabályok szerint a külföldi nevelési-oktatási intézmény működésére a magyar jogot kell alkalmazni, a nevelő és oktató munka, valamint az ahhoz kapcsolódó tevékenység annak az államnak a joga szerint folyik, amelyik az intézményt sajátjának ismeri el. A külföldi iskola ugyanis külföldi bizonyítványt állít ki, ezért az ott folyó pedagógiai tevékenység meg kell, hogy feleljen azon ország követelményeinek, amelyik a bizonyítványt elismeri. Ugyancsak a külföldi jog alapján kell eldönteni, ki és milyen feltétellel kapcsolódhat be a nevelési-oktatási intézményben folyó munkába.

A javaslat megállapítja azokat a szabályokat, amelyek a Magyar Köztársaság területén élő menekültek helyzetére eltérést enged az előírt követelményektől. A menekültek gyermekei részére is biztosítani kell az igényeiknek megfelelő köznevelési ellátást anélkül, hogy ennek a törvényben megkívánt előfeltételei meglennének. Nyilvánvaló, hogy ilyen esetben nem követelhető meg az egyébként szükséges hazai elismerés, továbbá, hogy a magyar jog szerint intézményfenntartó alakuljon. Ezeknek az intézményeknek az elismerése ezért nem is teljes körű, mivel a kiadott bizonyítványok érvényességét utóbb annak az államnak kell rendeznie, ahonnan a menekültek származnak.

52. Felhatalmazó rendelkezések

a 94. §-hoz

Az oktatásért felelős miniszter ágazati irányítói jogköre egyrészt a szakmai tartalmi kérdések meghatározásában, másrészt jogszabályalkotásban valósul meg, amelyhez szükséges felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza a javaslat.

A javaslat meghatározza azokat a felhatalmazó rendelkezéseket a Kormány és egyes speciális intézmények esetében a honvédelemért felelős miniszter, valamint a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter számára, amelyek a törvény végrehajtásához szükséges Kormány és miniszteri rendeletek kiadásához elengedhetetlen.

53. Hatályba léptető rendelkezések

a 95. §-hoz

A hatálybalépés napja 2012. szeptember 1-je. Arra tekintettel, hogy a köznevelésben a nevelés, oktatás folyamatosságát nem lehet megszakítani, továbbá, hogy a követelményrendszer bevezetése érdekében hosszabb időre van szükség, valamint a pedagógusok előmeneteli rendszerének és az ezzel összefüggő rendelkezéseknek a későbbi hatálybalépésére tekintettel, ezen kívül annak érdekében, hogy a köznevelés új finanszírozási rendszerére történő átálláshoz és a kötelező feladatellátás települési önkormányzatoktól az állami fenntartókra történő telepítéséhez szükséges megfelelő felkészülési idő a köznevelés minden szereplője számára biztosított legyen, a javaslat négy különböző időpontban, fokozatosan rendelkezik a hatálybalépésről, és ezzel összhangban, egyidejűleg a Közokt. tv. vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről.

54. Átmeneti és vegyes rendelkezések

a 96–99. §-hoz

A javaslat – a hatálybalépésre meghatározott időpontokkal összhangban – meghatározza azokat az átmeneti intézkedéseket, amelyekkel a köznevelés zavartalan működését biztosítani lehet, amelyek tehát a köznevelés rendszerének újjáépítését hivatottak garantálni.

A javaslat azok helyzetét is rendezi, akik tanulmányaikat az iskolai nevelés-oktatás kilencedik évfolyamán a 2011/2012. tanévben vagy azt megelőzően kezdték meg. E tanulók tankötelezettsége azon tanítási év végéig tart, amelyben a tizennyolcadik életévüket betöltik. A tanulói jogviszonyt a törvény hatálybalépése nem érinti (97. §).

A törvény új intézkedései alapján az óvodáknak, iskoláknak és kollégiumoknak át kell tekinteniük pedagógiai programjukat. A különböző intézkedések bevezetését segítő átmeneti rendelkezések biztosítják a megfelelő időt a feladatok ellátásához, a fenntartói intézkedések megtételéhez (97. §).

Indokolt, hogy azok a pedagógusok, akik a végzettségük és szakképzettségük megszerzése óta hosszabb időt töltöttek a pedagógus pályán, mentesüljenek a pedagógus-továbbképzésben való részvételi kötelezettség alól (97. §).

55. Az Európai Unió jogának való megfelelés

A 100. §-hoz

A javaslat a vonatkozó európai uniós jogi aktusoknak való megfelelést biztosítja abból a célból, hogy a tankötelezettség vonatkozzon a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre is, valamint, hogy az elismerését kérő kiskorú gyermeke és a kiskorú elismerését kérő a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel vehesse igénybe a köznevelési rendszert. A javaslat alapján a nem magyar állampolgár kiskorú menedékjogot kérő, menekült, oltalmazott, menedékes az elismerés iránti kérelem benyújtásától kezdődően – törvény erejénél fogva, külön szülői nyilatkozat nélkül – tanköteles, és igénybe veheti a törvényben meghatározott egyéb nevelési formákat és ellátásokat.